

Международна федерация по конен спорт (ФЕИ)

НАРЪЧНИК С НАСОКИ ЗА СЪДИИ ПО ОБЕЗДКА

За ползване по време на всички състезания на ФЕИ

**Настоящият наръчник е подготвен въз основа на
„Правила за състезания по обездка“, 22-ро издание, 1 януари 2006 г.**

**Членовете на Работната комисия, които съставиха
първото издание на наръчника са:**

Stephen Clarke (GBR)
Angelika Froemming (GER)
Dr. Volker Moritz (GER)
Mariette Withages (BEL)
Linda Zang (USA)

За изданието допринесоха и:

Dr. Dieter Schuele (GER)
Dr. Wojtek Markowski (POL)
Katrina Wuest (GER)

Рисунки:

Leslie Gensheirmer (USA)

Рецензенти:

Jane Kidd (GBR)
Mary Seefried

**Бихме искали да изкажем нашата благодарност за времето и усилията, които
те отделиха за развитието на този проект.**

Въведение	5
Цел и общи принципи на обездката	6
Тренировъчна скала	7
1. Ритъм Равномерност и темп	9
Ходом	9
Тръс.....	10
Галоп.....	11
2. Гъвкавост Еластичност и освободеност от напрежение	12
3. Контакт Възприемане на повода и помощите/Поемане на тежестта си	13
4. Импулс Засилена двигателна енергия от задните крака.....	14
5. Правота Еднакво огъване и на двата повода	15
6. Събраност Ангажираност и равновесие	16
Обща цел на тренировъчната скала	17
Обяснение на оценките	19
Оценяване на програми	20
Описание на движенията и критериите за оценяване	21
Спиране	22
Ходом	28
Тръс.....	47
Галоп.....	71
Преходи.....	102
Промяна на посоката	107
Фигури	108
Волт:.....	108
Серпентина:	108
Осморка:.....	109
Отстъпване	114
Странични движения	120
Отстъпване на шенкела	120
Рамото вътре.....	127
Травер.....	133
Ранвер	139
Полупристъпване	140
Полупристъпване на галоп	147
Пирует.....	154
Полупирует/Завъртане около задницата.....	154
Полупирует на ходом.....	155
Пирует на галоп	161
Летяща смяна на крака	168
Последователни летящи смени (на темп).....	175
Пасаж	182
Пиафе.....	188
Преходи.....	194
Пасаж/Пиафе/Пасаж	194
Преход пасаж/галоп.....	199
Преходи Пасаж/Удължен тръс/Пасаж	204
Общи оценки	209
1. Алюри	209

Оценки.....	210
2. Импулс.....	210
Оценки.....	211
3. Подчиненост	211
Оценки.....	212
4. Положение и седеж на ездача.....	213
Коректност и ефективност на помощите	213
Оценки.....	214
Международни състезания по обездка за пет- и шестгодишни коне	215
Алюри	216
Стандарт на подготовка	217
Общо впечатление	218
Темперамент.....	219
Екстериор (Conformation)	219
Излъчване	219
Насоки за оценяване.....	219
Обобщение	221
Изпитания Свободен стил	222
Принципни концепции за Свободния стил.....	222
Правила за състезанията Свободен стил	222
Проблеми с музиката по време на изпитание Свободен стил	223
Оценяване на програми Свободен стил	223
Позволени и непозволенни движения	223
Юноши Свободен стил.....	223
Млади ездачи Свободен стил	224
Интермедиер I Свободен стил	225
Гран при Свободен стил	225
Оценки за техническо изпълнение.....	226
Оценки за артистичност.....	226
Отнемане на точки от оценките за артистичност:.....	227
1. Ритъм, енергичност и еластичност	227
2. Хармония между ездач и кон	228
3. Хореография, използване на манежа, изобретателност.....	228
Насоки за оценяване на Хореографията	229
4. Степен на трудност.....	232
5. Музика и интерпретация на музиката.....	235
Насоки за оценяване на Музиката.....	236
Заклучение.....	238

***Конят трябва да се подчинява,
но преди това човекът трябва да разбере
нуждите на коня. (Ксенофонт, 420 г. пр. н. е.)***

ВЪВЕДЕНИЕ

Обездката като спорт се развива много бързо.

Много страни по света проявяват интерес към тренировъчния процес и участието в състезания на всички нива, дори най-висшите. Оттук и важноста от това ние, които сме в този спорт, да мислим и говорим на един и същ технически език и да имаме една и съща база от основни принципи.

Този *Наръчник на ФЕИ за обездка* е част от политиката на глобализация на ФЕИ и със сигурност ще подобри комуникацията, свързана със съденето, язденето и обучението.

Книгата не само ще помогне за разбирането и изясняването на съдийското оценяване, но също и за познаването на критериите, посочени в Правилника по обездка на ФЕИ.

Тренировъчната скала е „червената нишка,” която минава през целия Наръчник.

Наизустяването на книгата не е гаранция за добро съдийство, езда или обучение. Наръчникът не замества Правилата по обездка на ФЕИ, а е само един инструмент, основан на тези правила.

Надявам се, че Наръчникът по обездка на ФЕИ ще допринесе за по-нататъшното развитие и усъвършенстване на нашия спорт и бих искала да напомня на всеки един, че точното и правилното ездово изкуство си остава нашата крайна цел.

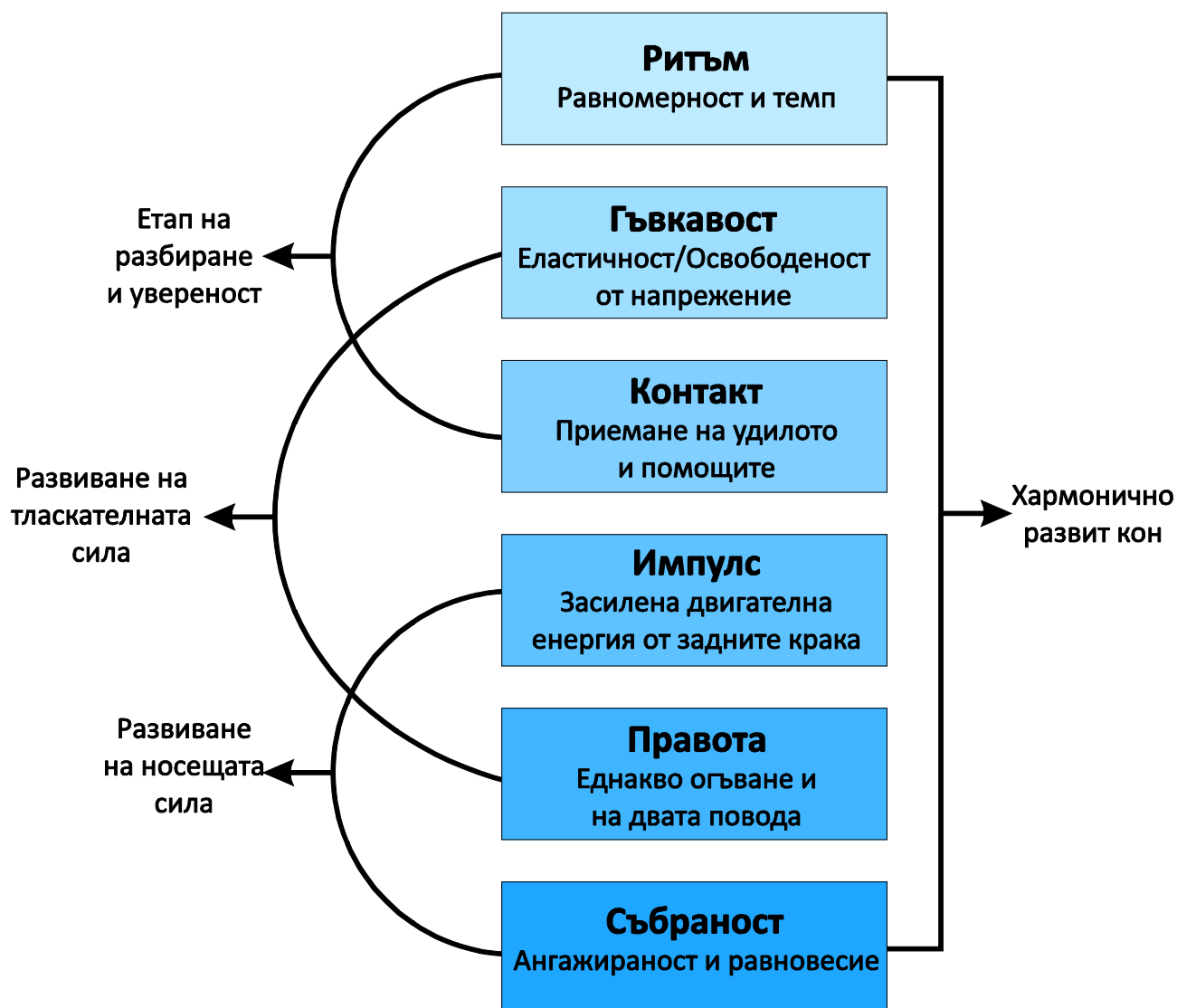
Mariette Withages-Dietjens
Председател на Комисията по обездка на ФЕИ

ЦЕЛ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ НА ОБЕЗДКАТА

Целта на обездката е развиването на коня в щастлив спортист посредством хармонично обучение. В резултат на това конят става уравновесен, гъвкав, освободен и възприемчив, но също така доверчив, внимателен и старателен, като по този начин се постига съвършено разбирателство с ездача.

1. Тези качества се проявяват чрез:

- Свободата и равномерността на алюрите.
  - Хармоничността, лекотата и непринудеността на движенията.
  - Лекотата на предните и ангажирането на задните крайници, чрез енергичен двигателен импулс.
  - Възприемането на поводите като през цялото време има подчинение/ „пропускливост“ (Durchlässigkeit) на помощите и липсва всякакво напрежение или съпротива.
2. По този начин конят създава впечатление, че прави по собствена инициатива всичко, което се изисква от него. Доверчив и внимателен, той охотно се подчинява на контрола на своя ездач, като остава абсолютно прав във всяко движение по права линия и запазва постоянно огъване когато се движи по извити линии.
  3. Ходомът му е равномерен, освободен и естествен. Тръсът е свободен, гъвкав, равномерен и енергичен. Галопът е свързан, лек и равномерен. Задницата винаги е активна и не се отпуска. Конят откликва и на най-лекия подтик на ездача и така изпълва с жив порив и енергичност цялото си тяло.
  4. Благодарение на живия импулс и гъвкавостта на ставите, освободен от парализиращия ефект на съпротивата, конят се подчинява с охота и без колебание и реагира на различните помощи, спокойно и с точност, показва физическо и хармонично равновесие, както физически, така и психически.
  5. По време на цялата работа, дори при спиране на място, конят трябва да е „на повода“. За кон се казва, че е „на повод“, когато шията му е повече или по-малко повдигната и заоблена според степента на подготовка, удължеността или събраността на алюра, и приема повода с лек и постоянен мек контакт и подчиненост. Главата трябва да остане в стабилно положение, като правило малко пред отвеса, с гъвкав задтилък, като най-високата точка на главата е задтилъкът, и без съпротивление към помощите на ездача.
  6. При тръса и галоп се демонстрира повдигнатост (каденция), която е в резултат на добрата хармония, която конят показва, когато се движи с добре изразена равномерност, импулс и равновесие. Каденцията трябва да се запазва при всичките различни упражнения на тръс и на галоп и при всички разновидности на тези алюри.
  7. Равномерността на алюрите е фундаментална за обездката.

Тренировъчна скала

Тренировъчната скала е най-важният ориентир за треньори, ездачи и съдии.

Тази скала се прилага за подготовка на млади и по-напреднали коне чак до ниво Гран при. Следването на тези класически принципи прави възможно постигането на целта и общите принципи на обездката. Освен това, тренировъчната скала е също и измерител на качеството на представянето на коня и ездача и ориентирът за съдиите, когато съдят на състезание.

Тренировъчната скала е разделена на три части:

- Развиване на разбиране и увереност, с ударение върху ритъма, гъвкавостта и контакта;
- Развиване на тласкателната сила, с ударение върху гъвкавостта, контакта и приемането на повода, импулса и правотата;
- Развиване на носещата сила, с ударение върху импулса, правотата и събраността.

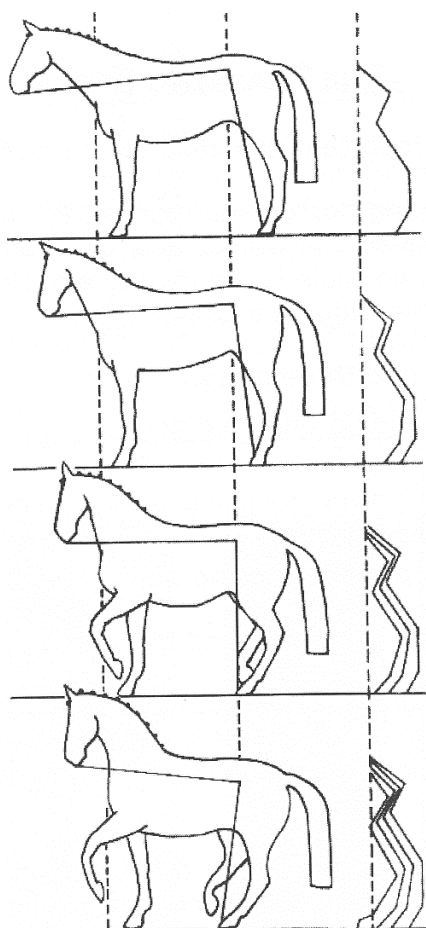
Резултатът е кон, който с готовност откликва на помощите на ездача, и е изцяло хармонично развит.

Тренировъчната скала е програма за системно физическо възпитание на коня и гимнастическа програма за развиване на неговите естествени физически и психически дадености. Следвайки тези принципи, ездачът се сдобива с послушен, гъвкав и удобен кон, с добра основна подготовка.

За обездаджийския кон качествата, посочени в тази програма са от съществена важност. Системната основна подготовка гарантира, че конят е достатъчно гъвкав и възприемчив във всеки един момент. Програмата е развивана в продължение на векове като метод за трениране на коне по хармоничен начин и без увреждания за тях.

Нито една от шестте стъпки на тренировъчната скала не може да се разглежда поотделно. Стъпките трябва да се разглеждат заедно и във връзка една с друга. Крайната цел на тренирането е развиването на кон, който е изцяло хармонично развит, който се подчинява незабавно, с готовност и без най-малката съпротива на помощите на ездача във всички упражнения, движения и преходи.

Това се отнася до всички коне, без значение за какво се използват, а не единствено само за конете за обездка.

Различни етапи на ангажираност

1. Ритъм

Равномерност и темп

Първата стъпка в тренировъчната скала, която трябва да се овладее е ритъмът. Ритъм означава равномерността на такта във всички алюри. Равномерността е правилната последователност на докосването на земята с копито, а темпът е скоростта на ритъма. (Редът на изреченията е обърнат за логичност при четенето.)

Стъпките и крачките в техните вариации на съответния алюр би трябвало да покриват едно и също разстояние, а също така и да са с еднакво времетраене в постоянен темп. Ритъмът също така следва да се поддържа и по време на преходите в рамките на даден алюр и във всички завои, както и в ъглите на манежа, и в правите линии. Упражнение, в което конят губи ритъма, никога не е добро. Загубата на ритъм често е признак на неправилно трениране.

За да се оцени правилността на ритъма, съдията трябва да знае как конят се движи в основните алюри.

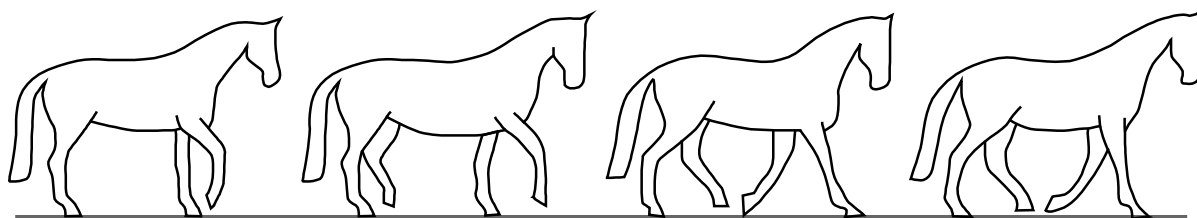
Ходом

Различават се следните видове ходом: среден ходом, събран ходом, удължен ходом и свободен ходом. (По-подробно описание на ходома може да се намери в частта „Ходом“.)

Ходомът се оценява по равномерността на четиритактовия ритъм, активността и различните дължини на крачките в различните видове ходом. Движението трябва да протича през цялото тяло. Ходомът представлява маршово движение, при което стъпките на коня следват една след друга в четиритактов ритъм, на равни интервали, добре подчертан и поддържан през цялото време на работа на ходом (включително при завъртания около задницата и полу-пируети).

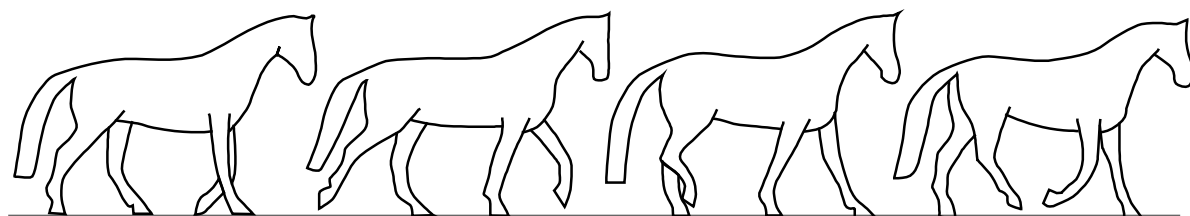
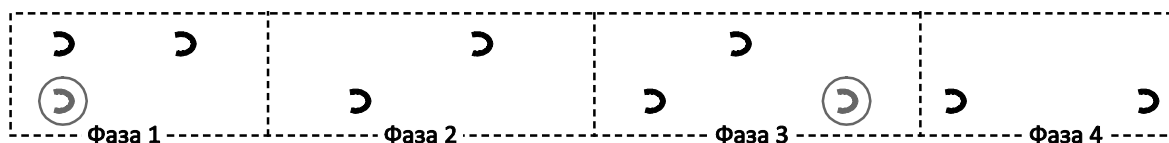
Краката от една и съща страна би трябвало да образуват буквата „V“ за кратък момент. Когато предният и задният крак от едната страна се движат в почти еднакъв такт, ходомът започва да клони към странично движение. Тази неправилност, която може да се превърне в раван, представлява сериозно нарушение на алюра.

Също така е грешка, когато предните или задните крака показват различни дължини на крачките (дълги/къси крачки отпред или отзад).

Такт 1

Такт 2

Такт 3

Такт 4

*Ходомът е алюр в четиритактов ритъм с осем фази
(числото в кръговете показва тактовете)*

Тръс

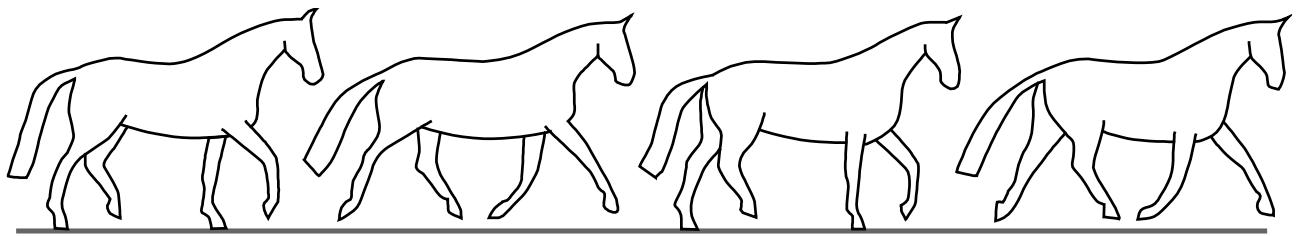
Различават се следните видове тръс: работен тръс, удължаване на стъпките, събран тръс, среден тръс и удължен тръс. (По-подробно описание на тръса може да се намери в частта „Тръс“.)

Тръсът е алюр в два такта с последователно сменяне на диагоналите, разделени от момент, в който конят виси във въздуха.

Качеството на тръса се оценява от общото впечатление, т.е. равномерността и еластичността на стъпките, каденцията и импулса както при събиране, така и при удължаване. Това качество се получава от гъвкавия гръб и добре ангажирани задни крака, както и от способността да се поддържа един и същ ритъм и естествено равновесие при всички варианти на тръса и при всички преходи.

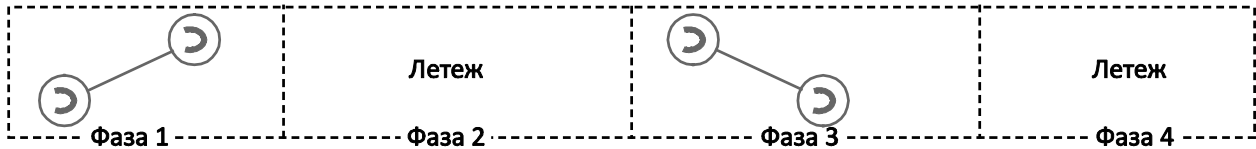
При събран тръс, задните копита на коня трябва да стъпват в следата от предните. От работен през среден до удължен тръс, задминаването на следата от задните на предните крака трябва да нараства. Колкото повече удължаване на стъпките се изисква, е необходимо да се покаже толкова повече удължаване на рамката.

Конят винаги трябва да се движи с гъвкав, люлеещ се гръб.

Такт 1

Такт 2

*Тръсът е алюр в двутактов ритъм с четири фази
(числото в кръговете показва тактовете)*

Галоп

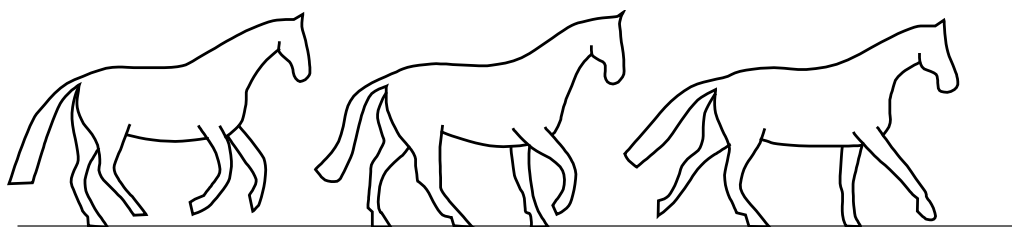
Различават се следните видове галоп: работен галоп, удължаване на галопните махове, събран галоп, среден галоп и удължен галоп. (По-подробно описание на галопата може да се намери в частта „Галоп“.)

Галопът е алюр в три такта, последвани от момент, в който конят е във въздуха с четирите си крака, преди да започне следващия галопен мах.

Качеството на галопата се оценява по общото впечатление, по равномерността и лекотата на тритактовото движение, произтичащи от приемането на повода с гъвкав задтилък и ангажирането на задните крака с активна дейност на ставите им, както и по способността за поддържане на един и същ ритъм и естествено равновесие, дори и при преминаванията от един галоп в друг.

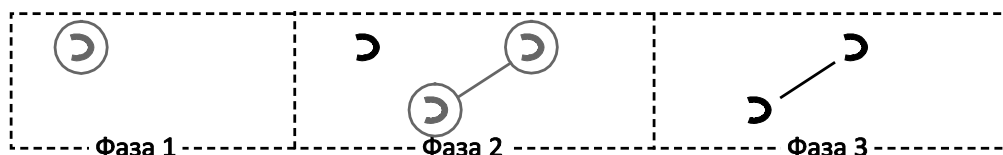
Винаги трябва да се вижда височина и ясно покриване на терен при удължаването.

Конят винаги трябва да остава прав и може да бъде с лека постановка навътре.

Такт 1

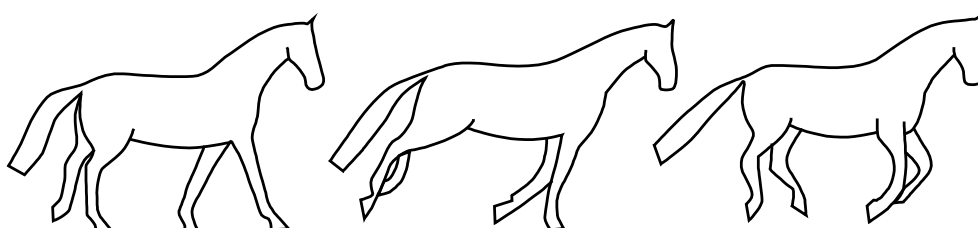
Такт 2

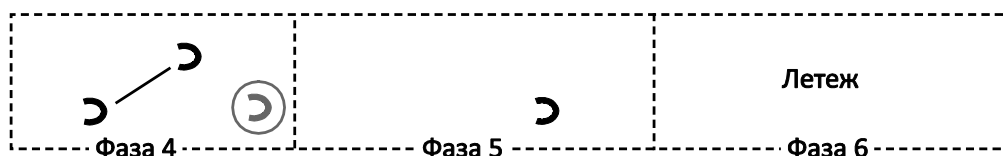
Фаза 1

Фаза 2

Фаза 3

Такт 3

Фаза 4

Фаза 5

Фаза 6

Летех

*Галопът е тритактов алюр в шест фази
(числото в кръговете показва тактовете)*

2. Гъвкавост

Еластичност и освободеност от напрежение

Гъвкавостта, заедно с ритъма, е съществена цел на етапа на предварителна тренировка. Дори и да се поддържа ритъма, движението не може да се счита за коректно, ако конят не работи с гърба си и мускулите не са свободни от напрежение.

Гъвкавостта е централна тема през цялото обучение на коня. Тя никога не трябва да се пренебрегва; напротив, гъвкавостта трябва постоянно да се проверява и укрепва.

Само когато конят е физически и психически свободен от напрежение или принуда може да работи с гъвкавост и максимална способност.

Ставите на коня трябва да се сгъват и разгъват еднакво от двете страни на тялото и на всяка стъпка или мах. Конят трябва да създава впечатлението, че влага цялото си съзнание и физика в работата.

Липсата на гъвкавост може да се прояви в много различни форми, например скованост в

гърба, изразено махане с опашка, грешки в ритмичността, липса на активност на задните крайници, напрегната и суха уста и изкривеност.

Показателите на гъвкавостта са:

- Изражение на задоволство и щастие – освободеност от тревога.
- Еластичността на крачките – способността на мускулите да се свиват и отпускат гладко и плавно.
- Спокойна уста, която леко дъвче удило с еластичен контакт.
- Люлеещ се гръб и опашка, която конят държи спокойно.
- Леко и ритмично дишане, което показва, че конят е физически и психически спокоен.

Най-доброто потвърждение и доказателство за гъвкавостта е, когато ездачът даде поводите, конят да си опъне шията надолу и напред към повода без да губи ритъм или равновесие.

3. Контакт

Възприемане на повода и помощите/Поемане на тежестта си

Контактът е меката, постоянна връзка между ръката на ездача и устата на коня. Конят трябва да върви ритмично напред в резултат на тикащите помощи на ездача и да „търси“ контакт с ръката на ездача като по този начин „влиза в“ контакта. „Конят търси контакта, а ездачът дава контакта“.

Правилният и постоянен контакт позволява на коня да си намери равновесието под ездача и да се движи с добър ритъм във всички алюри. Задтилъкът трябва винаги да е най-високата точка на шията, освен когато конят се язди с шия, опъната напред и надолу на по-дълги поводи.

Контактът трябва да се получава от енергията на активните задни крака, която се предава по гъвкав гръб към удило. Напълно погрешно е да се търси постигането на контакт с дърпане на ръцете назад. Този начин на езда винаги ще възпира енергията, идваща от задните крака на коня. Конят трябва да върви напред уверено, опрян на повода, в отговор на тикащите помощи на ездача.

Показателите на добрия контакт са:

- Конят стъпва напред към удило с прав и гъвкав задтилък.
- Конят възприема еластичен контакт със спокойна уста, която нежно дъвчи удило. Езикът не се вижда.
- Задтилъкът е най-високата точка.
- Линията на носа е пред отвеса, а в много събраните упражнения, на отвеса.
- В средните и удължените алюри трябва да има забележимо удължаване на рамката.

Съдиите трябва винаги да различават:

- Носът на коня е зад отвеса: това се получава, когато ездачът използва ръцете си твърде силно. Тази грешка може да се получи или в резултат на моментен пропуск в прилагането на помощите, или да е симптом за дълго неправилно обучение.

- Конят е зад повода, контактът се изпуска: конят отказва да приеме повода. Явление, често свързано с това е, огъване в прешлените по-надолу в шията, а не в задтилъка.
- Неравномерна дъга в шията. Това се получава в резултат на опита на ездача да установи контакт като използва ръцете си назад. Най-високата точка на врата вече не задтилъкът, а точка много по-назад, обикновено между втория и третия прешлен.
- Опиране на повода. Понеже конят не работи достатъчно от задницата, той търси опора в ръцете на ездача като ги използва за „пети крак“.
- Срещу ръката, над повода: Носът на коня е много пред отвеса. Конят не иска да се огъне в задтилъка и използва мускулите отдолу на шията, за да се съпротивлява на ръката на ездача, като същевременно си сковава гърба и изпада.

Когато се оценява дали конят правилно възприема контакта или е „на повод“, не е достатъчно само да се гледа главата и врата. Съдиите трябва да наблюдават целия кон, неговата поза и това как се носи, особено начина, по който се движи.

За проблеми с езика, Виж Подчиненост в частта „Общи оценки“.

4. Импулс

Засилена двигателна енергия от задните крака

Импулсът представлява предаването на поривиста и енергична и все пак контролирана двигателна сила, създавана от задните крака, в атлетично движение на кон, който работи с желание. Импулсът получава видим краен израз единствено в гъвкавия и люлеещ се гръб на коня, насочван посредством мекия контакт с ръката на ездача.

Импулсът не трябва да се бърка с „акцията“, която се отнася до вродената способност на коня да прави изразителни тръсови крачки, които покриват голям терен. Ако конят работи с импулс, моментът на задържане във въздуха е по-отчетлив. Импулсът обаче не трябва да бъде прекомерен тъй като това се свързва с неправилни колебливи крачки, които се получават в резултат от напрегнатост, скован гръб и съпротива.

Най-важният критерий за импулс е времето, което конят остава във въздуха, а не на земята. Следователно, импулсът може да се види само при алюрите, при които има период на задържане във въздуха. Така импулсът е единствено възможен на тръс, при пиафе и пасаж. Не може да има импулс при ходома, понеже няма момент на задържане във въздуха; следователно при ходом, говорим за активност.

Импулсът се изразява в желанието на коня да се движи напред с енергията и носещата сила, която идва от задницата и достига до повода по гъвкавия и люлеещ се гръб на коня. Импулсът позволява на коня да се движи мощно и атлетично като демонстрира еластично и изразително движение.

Импулсът е добър, когато ставите на задните крака отиват енергично напред и нагоре веднага след като краката се отделят от земята, а не само нагоре, или да остават назад. Движението се поема от гръбните мускули на коня, така че ездачът да стои меко и да отива с движението.

Импулсът е въпрос на подготовка. Ездачът използва естествената крачка на коня, като към нея добавя освободеност, тласък напред и гъвкавост.

Ако конят се подтикне толкова силно, че ускорява крачките си, моментът на задържане във въздуха се съкращава, понеже конят поставя краката си на земята по-бързо. В този случай, дори и да се поддържа равномерност, темпото е твърде бързо като в резултат страда импулсът. Скоростта сама по себе си има твърде малко отношение към импулса; най-често тя води до сплескване на крачките.

Необходимо е желание за движение напред, със задни крака, които тласкат активно и чиито стъпки ясно задминават следата на предните крайници при удължаване. Конят покрива по-голям терен на среден и удължен тръс и галоп, като в момента на задържане във въздуха задните крака идват напред.

Развиването и усъвършенстването на импулса са от основно значение. Импулсът е важен за развиването на силата за тласкане напред и носещата сила на задницата. Също така е предпоставка за постигане правота на коня и събраност.

5. Правота

Еднакво огъване и на двата повода

Развиването на импулс и правота е важно за подготовката на коня за събраност, повече гъвкавост и охотно подчинение.

Изправянето на коня е постоянна задача тъй като всеки кон притежава известна степен на естествен изкривеност.

Конят е прав, когато предницата му е в една линия със задните части, т.е. когато надлъжната му ос е в една линия с правата или кривата линия на движение, която следва.

Изправянето на коня означава също така конят да може да се огъва еднакво добре на двата повода.

Основните причини за изправянето на коня са:

- Да се помогне на коня да бъде здрав и силен чрез равномерно разпределена тежест на двете страни.
- Да се подготви конят за постигане на събраност. Единствено правият кон може да тласка напред и да се събира ефективно като използва задните си крака по равно и е в постоянен контакт и с двата повода. Само когато конят е прав, той може да е гъвкав и добре развит и подчинен еднакво добре в двете посоки.
- Ако конят е прав, задните крайници тласкат към центъра на тежестта.

6. Събраност

Ангажираност и равновесие

Целта на събраността е:

- Да се развие по-нататък и да се усъвършенства равновесието на коня, което е повече или по-малко изместено от допълнителната тежест на ездача.
- Да се развие и увеличи способността на коня да снишава и ангажира задните си крайници, като с това спомага за лекотата и подвижността на предницата.
- Да допринесе за „лекотата и доброто поемане на тежестта“ на коня и така да го направи по-приятен за езда.
- Събраността се развива посредством полу-спирания и странични движения: рамо вътре, травер, ранвер и полупристъпване.

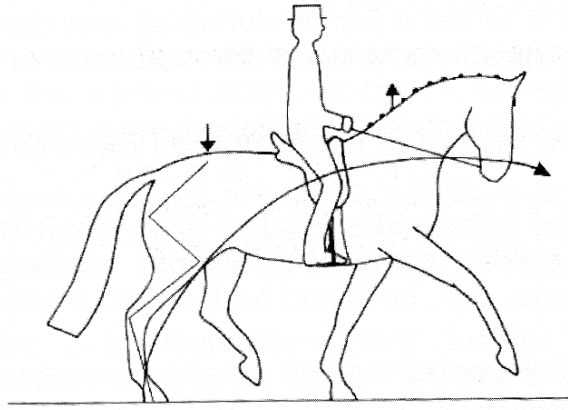
Събраността се усъвършенства и постига чрез използването на седежа, краката и задържащи ръце, като се ангажират задните крайници на коня. Ставите се сгъват и са гъвкави, така че задните крака да могат да стъпват напред под тялото на коня.

Но, задните крака не трябва да се ангажират твърде много напред под тялото на коня, тъй като това ще стесни твърде много основата на опората му (базата на сбора) и ще попречи на движението. В такъв случай линията на гърба ще се удължи и повдигне по отношение на опорната база на краката, ще се наруши устойчивостта и конят ще бъде затруднен да установи хармонично и правилно равновесие.

От друга страна, кон с твърде удължена опорна база (прекалено разтегнат), който не може или не иска да ангажира задните крака напред под тялото си, никога няма да постигне достатъчно добро събиране, което се характеризира с „лекота на поемането на тежестта си“, както и с жив двигателен импулс, породени от активността на задницата.

Положението на главата и шията на коня при събраните алюри естествено зависи от нивото на подготовката му и донякъде от неговото телосложение. Събраността се отличава с повдигане на шията с лекота, образувайки хармонична извивка, тръгваща от раменете до задтилъка, който се намира в най-високата точка, като носът е леко напред от отвеса. Въпреки това в момента, в който ездачът приложи помощите си, за да постигне моментен събиращ ефект, главата може да заеме положение повече или по-малко на вертикала. Извивката на шията е пряко свързана със степента на събирането.

Правилно събиране

По-интензивното сгъване на задните крака кара центъра на тежестта да се измества по-далеч назад, което води до по-голяма лекота на предницата.

Благодарение на систематичното развиване на събраността конят ще демонстрира подобро качество на естествените движения. Благодарение на по-голямата ангажираност на задните крайници и лекотата на раменете алжурите ще изглеждат по-леки и по-свободни. Чрез развиването на импулс, конят ще демонстрира повече каденция. Само чрез истинското развиване на събраност може да се постигне впечатляващо удължаване на крачките.

Събраният кон създава впечатление, че се движи нагоре по склон.

Стъпките и маховете се съкращават, но активността/импулсът се запазва, което кара движенията на коня да изглеждат по-каденцирани.

„От събраността ездачът използва енергията за удължаването; от удължаването взема импулса за събраността.“

Степента на събраност, която се изисква в изпитанията на всяко ниво е такава, че конят да може да изпълнява изискваните движения леко и гладко. Следователно, недостатъчната събраност води до загуба на подчинение, защото конят не е способен да изпълнява движенията с лекота и гладкост.

Обща цел на тренировъчната скала

Резултатът на подготовката и тренираността е кон, който е напълно възприемчив и се подчинява с готовност и без съпротива на помощите на ездача. Конят трябва да реагира на тикащите помощи без колебание, с активни задни крайници, които създават двигателната сила. Същевременно, помощите с поводта трябва да преминават от устата, през задтилъка, шията и гърба, достигайки задницата, без никъде да се блокират от напрежение.

Конят е възприемчив като помощите „преминават“ през тялото му, когато остава гъвкав по време на всички упражнения, реагира на помощите на ездача, приема полуспирианията и преходите без колебание или съпротива и отговаря и най-леките помощи на ездача.

- Хармоничното развитие (throughness) позволява ритъмът да се поддържа постоянно в трите алюра и във всички преходи.
- Само когато конят се движи с гъвкавост, енергията от задницата може да премине напред по тялото му. Също така, без гъвкавост, задържащите помощи не могат да работят, като започват от устата, и минават през главата, шията и гърба, достигайки задницата.
- Всеки проблем в контакта, тоест непостоянност или твърдост във връзката между ръката на ездача и устата на коня, пречи на способността на животното да оставя помощите да „преминават“ през тялото му.
- Кон, който работи с импулс, гъвкав гръб и активни задни крайници е в по-добра позиция да възприема тикащите и задържащите помощи.
- Докато не остане съвършено прав, конят не може да изпълнява полуспиранията еднакво добре на двата повода и да отива по-отчетливо на повода, в отговор на тикащите помощ на ездача, без задните крака на животното да бягат настрани. От своя страна, правотата е абсолютно необходима за събраността, и следователно, за правилното носене на главата и шията.
- Ако конят реагира коректно на упражненията за събраност като стъпва напред с двата задни крака еднакво по посоката на центъра на тежестта и поема повече тежест в задницата, това означава, че е постигнал висока степен на подготовка (throughness).

Всички точки в тренировъчната скала са компоненти на общите оценки на стандартните тестове по обездка. Следователно съдиите трябва винаги да проверяват елементите на тренировъчната скала преди да дават общи оценки.

Обяснение на оценките

За 10, отлично - Всички изисквания на тренировъчната скала са изпълнени изцяло. Движенията се изпълняват с идеална прецизност, на точно необходимите места от точка до точка.

9, много добре - Всички изисквания на тренировъчната скала са изпълнени. Движенията се изпълняват с много голяма прецизност, на точно необходимите места от точка до точка.

8, добре - Всички изисквания на тренировъчната скала се считат за добри. Движенията се изпълняват точно, като се следва правилния път.

7, сравнително добре - Всички изисквания на тренировъчната скала се считат за сравнително добри. Движенията се изпълняват сравнително точно, като се следва правилния път.

6, задоволително - Движенията се изпълняват с точност и прецизност, но се забелязват някои слабости от тренировъчната скала; или на движенията липсва точност и прецизност, но все пак се демонстрират добри качества според тренировъчната скала.

5, достатъчно - Движенията се изпълняват сравнително точно, но се забелязват някои очевидни слабости в тренировъчната скала; или има някои доста сериозни грешки, движенията са неточни, но все пак се демонстрират задоволителни качества по тренировъчната скала.

4, недостатъчно - Движенията се изпълняват сравнително точно, но се забелязват някои сериозни слабости в тренировъчната скала, с някои очевидни грешки в движенията; или движенията може да са много неточни, но все пак се демонстрират достатъчни качества по тренировъчната скала.

3, относително лошо - Неточно изпълнени движения със сериозни проблеми с тренировъчната скала.

2, лошо - Неточно изпълнени движения с много сериозни проблеми с тренировъчната скала.

1, много лошо - Изпълнените движения едва се познават. Конят демонстрира неимоверна съпротива през цялото време, например, изправя се на задните крака, бяга назад, и т.н.

0, неизпълнено - Движенията не се изпълняват. Никаква част от движението не се изпълнява.

Оценяване на програми

Основните задачи на съдиите са да задават стандартите, повишават качеството на обезкаджийската езда и да помагат на ездачи и треньори като поставят оценки и ги коментират.

Съдете това, което виждате днес, в това изпитание и това представяне. Съдете движение по движение според класическите принципи на обезката. Това означава да забравите всички предишни представяния на този ездач и/или кон. Поставянето на оценки не трябва да се влияе от никакви външни фактори.

Към съденето подходайте с добра воля. Избягвайте да възприемате подхода на „машина, която регистрира грешки“. Високите постижения награждавайте с високи оценки. Опитвайте се да правите разлики - оценка 8 означава (само) „добре“, а 4 - недостатъчно, като скалата е от 0 („неизпълнено“) до 10 („отлично“).

Отговорността на съдията по обезка е да отчита какво става на манежа и да бъде обективен в оценката на всяко движение в програмата. Очакванията и мислените представи на съдията за събраността, която се изисква на всяко ниво трябва да бъдат особено ясни. Събраността - дума, която често се тълкува погрешно, е крайната цел при ездата. Всеки кон, като се започне от млада възраст и се стигне до правилната му тренировка до границата на неговите възможности, демонстрира дадена степен на събраност (способността да съгва ставите на задните крайници) дори и в работните алюри. Степента на събраност, която се изисква в изпитанията на всяко ниво е такава, че конят да може да изпълнява изискваните движения леко и гладко.

Съдиите трябва да насърчават ездачите да бъдат дръзки и да поемат рискове. Ако рисковете са успешни, трябва да получат високи оценки. Поemanето на рискове води до бляскаво представяне, но може да доведе и до грешки. Грешките понякога се получават в резултат на загуба на равновесие или объркване между коня и ездача, което е различно от това ездачът да е изпълнил неправилно движението или не е следвал пътя. Когато съдия забележи грешка, първо трябва да се сети за оценката, която първоначално щеше да даде на движението. После трябва да я коригира според сериозността на грешката.

Прецизността е много важна и трябва да бъде награждавана, защото увеличава степента на трудност на изпитанието.

В случай на външни смущения (шумни деца, изпуснат кон, много силен вятър/шум, и т.н.), простете моментната загуба на внимание от страна на коня при първия такъв случай.

Основните принципи винаги трябва да имат върховенство, а те са да се изпълняват изискванията на тренировъчната скала.

Описание на движенията и критериите за оценяване

В текста по-долу се обясняват изискванията за алюрите и движенията в тестовете по обездка. В насоките за оценяване на движенията има постоянни препратки към прецизността и изпълнението на критериите на тренировъчната скала и как това се отнася към дадена оценка.

Всяка скала на оценяване започва с обяснение на изпълнение на съответното движение за 10 (отлично), след което следват обясненията за останалите оценки от 9 до 0.

В рамките на всяка оценка са описани няколко слабости. Ако на лице е само една такава слабост, това води до поставяне на съответната оценка. Ако са налице няколко недостатъка, оценката ще бъде по-ниска.

Спиране

1. При спиране конят трябва да стои внимателно, ангажиран, неподвижен и прав, с равномерно разпределение на тежестта върху четирите крака, които са два по два изравнени. Шията трябва да бъде повдигната със задтильк като най-високата точка, а носът леко подаден напред от отвеса. Въпреки че остава „на повода“ и поддържа лек и мек контакт с ръката на ездача, конят може спокойно да дъвче удилото, като трябва да бъде готов да тръгне напред при най-малката индикация на ездача.
2. Спирането се постига при изместване на тежестта на коня върху задните крака и се получава от правилно увеличаване на действието на седалището и краката на ездача, чрез внимателно задържащо действие на поводите, предизвикващи почти мигновено, но не рязко спиране на предварително определено място. Спирането се тренира чрез серия от полуспиралия (Виж Преходи).
3. Качеството на алюра преди и след спирането е неразделна част от оценката.

Целта на спирането е:

- Да се демонстрира подчиненост, равновесие и правилно поемане на тежестта.

Съществените характеристики на спирането са:

- Преходът към спиране и излизането от спиране.
- Неподвижност.
- Равномерно разпределение на тежестта върху четирите крака, които са два по два изравнени.
- Равновесие.
- Правота.
- Контакт.

Оценяване на спирането (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност Директен преход към и излизане от идеално подравнено спиране, което става точно в буквата. Алюрите както преди, така и след спирането са от най-високо качество.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се абсолютна равномерност на алюрите, както преди, така и след спирането.

Гъвкавост Няма загуба на гъвкавост при преходите към и от спиране или при самото спиране.

Контакт Мек и еластичен, като показва пълно приемане на повода. Отлично поемане на тежестта си, при което носът е леко подаден напред от отвеса и задтилъкът е най-високата точка.

Импулс „Желанието за движение напред“ се демонстрира чрез гладкостта на преходите и отличния импулс на алюрите преди и след спирането.

Правота През цялото време конят остава напълно прав.

Събраност Спирането е в абсолютно равновесие, с добре ангажирани задни крайници.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност Директен преход към и излизане от идеално подравнено спиране, което става точно в буквата. Алюрите както преди, така и след спирането са от много високо качество.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се абсолютна равномерност на алюрите, както преди, така и след спирането.

Гъвкавост Няма загуба на гъвкавост при прехода към и от спиране или при самото спиране.

Контакт Мек и еластичен, като показва много добро приемане на повода. Много добро поемане на тежестта си, при което носът е леко подаден напред от отвеса и задтилъкът е най-високата точка.

Импулс „Желанието за движение напред“ се демонстрира чрез гладкостта на преходите и много добрия импулс на алюрите преди и след спирането.

Правота През цялото време конят остава напълно прав.

Събраност	Спирането е в много добро равновесие, с добре ангажирани задни крайници.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност	Директен преход към и излизане от подравнено спиране, което става точно в буквата. Алюрите както преди, така и след спирането са от добро качество.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Поддържа се абсолютна равномерност на алюрите, както преди, така и след спирането.
Гъвкавост	Няма загуба на гъвкавост при прехода към и от спиране или при самото спиране.
Контакт	Мек и еластичен, като показва добро приемане на повода. Добро поемане на тежестта си, при което носът е леко подаден напред от отвеса и задтилъкът е най-високата точка.
Импулс	Алюрите преди и след спирането показват добър импулс, като и двата прехода са гладки.
Правота	През цялото време конят остава напълно прав.
Събраност	Спирането е в добро равновесие, с добре ангажирани задни крайници.
Подчиненост	Няма очевидна съпротива. При спирането се показва неподвижност.

7, сравнително добре

Прецизност	Директен преход към и излизане от подравнено спиране, което става точно в буквата. Алюрите както преди, така и след спирането са от сравнително добро качество.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Поддържа се равномерност на алюрите, както преди, така и след спирането.
Гъвкавост	Възможна е лека загуба на гъвкавост при преходите.
Контакт	Сравнително мек и еластичен. Възможно е да е необходима повече лекота и поемане на тежестта. Рамката е коректна.
Импулс	Алюрите преди и след спирането показват сравнително добър импулс, като и двата прехода са сравнително гладки.
Правота	Конят остава прав.

Събраност Спирането е в сравнително добро равновесие. Може да е необходима по-голяма ангажираност по време на преходите или при самото спиране.

Подчиненост Няма очевидна съпротива. При спирането се показва неподвижност.

6, задоволително

Прецизност Сравнително гладък преход към и излизане от спиране. Спирането може да не е добре подравнено или да не е точно в буквата. Преместване на крак след прехода в спиране. Алюрите както преди, така и след спирането са най-малкото със сравнително добро качество.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се равномерност на алюрите, както преди, така и след спирането.

Гъвкавост Възможно е да има лека скованост по време на преходите.

Контакт Конят може да върви малко срещу ръката при единия от преходите, или да е малко зад отвеса при спирането, като не може да се каже, че задтилъкът е най-високата точка.

Импулс Може да е необходим повече импулс в алюрите преди и след спирането и по време на преходите.

Правота Може да има лека загуба на правота както в спирането, така и по време на преходите.

Събраност Може да е необходима по-голяма ангажираност по време на преходите или при самото спиране. Конят може да е с разкрячени настрани задни крака в спирането.

Подчиненост При спирането се показва неподвижност. Може да има лека съпротива по време на единия от преходите или преходите са прогресивни.

5, достатъчно

Прецизност Може да има лека съпротива по време на преходите. Спирането може да не е добре подравнено или да не е точно в буквата. Алюрите както преди, така и след спирането са задоволителни.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се равномерност на алюрите, както преди, така и след спирането.

Гъвкавост Възможно е да има лека скованост по време на преходите.

Контакт	Като цяло на коня липсва поемане на тежестта му при преходите и в самото спиране, като е много надолу отпред и зад отвеса. Показва известна тенденция конят да е над удилото. Непостоянен контакт по време на спирането.
Импулс	Може да липсва импулс в алюрите преди и след спирането и по време на преходите.
Правота	Има известна загуба на правота в спирането и по време на преходите.
Събраност	Може да има липса на ангажираност по време на преходите или при самото спиране като тежестта на коня изглежда в предницата. (Задните крака са „разточени назад.“) Един заден крак може да почива.
Подчиненост	Има известна загуба на неподвижност. Може да има известна съпротива по време на преходите.

4, недостатъчно

Прецизност	Може да има съпротива по време на преходите. Спирането може да не е подравнено или да не е точно в буквата.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Може да има известна загуба на равномерност на алюрите, както преди, така и след спирането.
Гъвкавост	Като цяло може да липсва гъвкавост.
Контакт	На коня липсва поемане на тежестта и приемане на повода. Конят е твърде надолу отпред и зад отвеса, или е над удилото.
Импулс	Може да се демонстрира напрегнатост, а не импулс.
Правота	Правотата се губи по време на спирането и преходите.
Събраност	Недостатъчна ангажираност при преходите и спирането.
Подчиненост	Има известна загуба на неподвижност в спирането и съпротива по време на преходите. Конят ясно прави стъпки назад от спирането.

3, относително лошо

Прецизност	Има известно очевидно неподчинение и съпротива по време на преходите. Спирането не е подравнено или не е точно в буквата.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Има загуба на равномерност на алюрите преди и след спирането.
Гъвкавост	През цялото време може да липсва гъвкавост.
Контакт	Очевидно срещу ръката или зад или над удилото.
Импулс	Видна е голяма напрегнатост, а не импулс.
Правота	Правотата се губи по време на спирането и преходите.

Събраност	Недостатъчна ангажираност при преходите и спирането.
Подчиненост	Конят проявява явна съпротива по време на преходите и в спиране със загуба на неподвижност.

2, лошо

Прецизност	Спирането едва се вижда. Неправилно поставено на буквата.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Загуба на равномерност или дори прекъсване на алюра преди и след спирането.
Гъвкавост	През цялото време липсва гъвкавост.
Контакт	Конят показва неимоверна съпротива.
Импулс	Конят е изцяло напрегнат през цялото време.
Правота	Конят е изкривен през цялото време.
Събраност	Недостатъчна ангажираност през цялото време.
Подчиненост	Конят проявява неимоверна съпротива през цялото време без очевидна неподвижност.

1, много лошо Спирането не е в правилната буква. Неимоверна съпротива, изправяне на задните крака, и т.н.

0, неизпълнено Не се показва никакво спиране.

Ходом

1. Ходомът представлява маршово движение в равномерен и добре изразен четиритактов ритъм, с равни интервали между всеки такт. Тази равномерност, съчетана с пълно отпускане и гъвкавост в цялото тяло трябва да се поддържа във всички движения на ходом.

2. Когато предният и задният крак от една и съща страна се движат в почти еднакъв такт, ходомът започва да клони към почти странично движение. Тази неправилност, която може да се превърне в раван, представлява сериозно нарушение на алюра.

3. Различават се следните видове ходом: Среден ходом, Събран ходом, Удължен ходом и Свободен ходом. Винаги трябва да има ясна разлика в отношението и задминаването на задните крака на следата от предните при тези вариации.

4. Недостатъците на обездката са най-изразени точно при ходома. Това е и причината, поради която от коня не трябва да се иска да върви на ходом „на повода“ в началните стадии на подготовката. Твърде ранното събиране не само че ще развали събрания ходом, но и средния и удължения ходом.

При ходома е по-добре да се говори за „активност“ и желание за движение напред. Никога думата „импулс“ не се използва по отношение на ходома, тъй като при този алюр няма период на задържане във въздуха.

Среден ходом. Добре изразен равномерен непринуден ходом с умерено удължаване на крачката. Конят остава „на повод“ , върви енергично, но спокойно, с равномерни и уверени стъпки и докосва земята със задните крака пред отпечатъка на стъпката на предните. Ездачът поддържа лек, мек и постоянен контакт с устата на коня, позволяващ естественото движение на главата и шията.

Целта на средния ходом е:

- Да покаже енергичен и непринуден ходом с умерено удължаване на крачката и рамката.

Съществените характеристики на средния ходом са:

- Равномерността на отчетливия четиритактов ритъм.
- Лекият и постоянен контакт, като носят е малко повече пред отвеса, отколкото при събран ходом, а конят е оставен да покаже естественото движение на главата като задтилъкът остава най-високата точка.
- Освободеността/гъвкавостта, която демонстрира движение, което „тече“ през цялото тяло.
- Правотата и правилното огъване при изпълнение на фигурите, минаването в ъглите и завоите.
- Активността на крачките и свободата в раменете.
- Удължаването на крачките като задните крака трябва да стъпват пред следите на предните (приблизително две дължини на копитото).
- Постоянството на темпото.
- Преходът в среден ходом.
- Правилното изпълнение на фигурите.

Оценяване на средния ходом (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност	Своевременен и гладък преход към среден ходом без и най-малкото съпротивление. Демонстриране на ясно разграничение от събран ходом и/или удължен ходом, според случая. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя и прецизност в изпълнение на фигурите.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни, равни и спокойни, енергични крачки в ясни четири такта от начало до край.
Гъвкавост	Без никаква скованост и напрегнатост. Конят е изцяло гъвкав, освободен, с изпънати мускули на гърба.
Контакт	Лек и постоянен. Конят следва ръцете на ездача и си изпъва шията леко напред/надолу като задтилъкът остава най-високата точка.
Импулс (Активност)	Отлична активност. Задните крака винаги докосват земята ясно

ясни четири такта от начало до край.

Гъвкавост	Конят е изцяло гъвкав, освободен, с изпънати мускули на гърба.
Контакт	Лек и постоянен. Конят следва ръцете на ездача и си изпъва шията леко напред/надолу като носът е пред отвеса.
Импулс (Активност)	Добра активност. Задните крака винаги докосват земята ясно (приблизително две дължини на копитото) пред следата на предните крака, но в началото или в края има малка промяна на дължината на задминаването.
Правота	Конят остава напълно прав, когато върви по права линия и правилно огънат по крива.
Събраност (ангажираност на задните крайници)	Добре ангажирани задни крайници.
Подчиненост	Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Преходът към среден ходом би трябвало да е по-изразен. Точната езда от точка до точка и точното изпълнение на фигурите могат да са по-добри.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни, равни и спокойни, енергични крачки в ясни четири такта от начало до край.
Гъвкавост	Сравнително добра освободеност и сравнително добре изпънати мускули на гърба, но конят остава малко напрегнат за няколко крачки след прехода в среден ходом или в края на средния ходом преди следващия преход.
Контакт	Лек, но малко непостоянен. Конят може да изпъва шията си малко повече, като носът остава повече пред отвеса.
Импулс (Активност)	Сравнително активен. Задните крака винаги докосват земята ясно (приблизително две дължини на копитото) пред следата на предните крака, но има лека промяна на дължината на задминаването по време на средния ходом.
Правота	Конят не остава прав постоянно.
Събраност (ангажираност на задните крайници)	Сравнително добре ангажирани задни крайници.
Подчиненост	Няма съпротива, която си заслужава да се отбележи.

6, задоволително

Прецизност Преходът към среден ходом не е добре изразен. Липсва точност и прецизност в ездата от точка до точка и при изпълнението на фигурите. Не се показва достатъчна разлика между събран и среден/удължен ходом.

Тренировъчна скала

Ритъм Непостоянен добре изразен четиритактов ритъм. Конят забързва в началото, по време или в края на средния ходом. Понякога конят е неравномерен в задницата или предницата.

Гъвкавост Конят губи освободеност за кратко; има момент на напрегнатост.

Контакт Малко тежък на ръката. Не винаги постоянно установен на поводата. Недостатъчно удължаване на шията. Носът е малко зад отвеса.

Импулс (Активност) Би трябвало да е по-активен. Не винаги има достатъчно задминаване; на някои от стъпките задните крака са точно в следите на предните. Би трябвало да показва по-енергични крачки.

Правота Малко изкривен или срещу вътрешния/външния крак на ездача в прави или криви линии.

Събраност (ангажираност на задните крайници) Задните крайници би трябвало да са ангажирани повече.

Подчиненост Няма никаква значителна съпротива.

5, достатъчно

Прецизност Преходът към среден ходом става много късно/рано или липсва изразеност. Ездата от точка до точка или изпълнението на фигурите не са прецизни. Няма достатъчна разлика между събран и среден ходом по отношение на удължаването на крачките и рамката.

Тренировъчна скала

Ритъм Липсва ясно изразен четиритактов ритъм, но няма движение в раван. Забързани стъпки. Малко неравномерен отзад и отпред. Липсва енергия.

Гъвкавост Липсва освободеност и има моменти на напрегнатост. Стегнат.

Контакт Не е достатъчно лек и постоянен. Конят е напрегнат в шията и е зад отвеса. Тежък на ръката. Извива долната част на главата (навежда едното ухо), избягва контакта с удило.

Импулс (Активност) Много мудар. Няма задминаване.

Правота Повечето изкривен и/или срещу крака на ездача в прави или криви линии.

Събраност (ангажираност на задните крайници)	Задните крайници трябва да са по-ангажирани.
Подчиненост	Има момент на съпротива.

4, недостатъчно

Прецизност	Преходът става твърде късно/рано с известна съпротива. Неточна езда от точка до точка; неточно изпълнение на фигурите. Извън пътя през повечето време. Не се показва разлика между събран и среден ходом.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът не е четиритактов. Почти има движение на раван. Известен брой стъпки на тръс. Неравномерен отзад или отпред.
Гъвкавост	Изобщо няма освободеност; конят е твърде напрегнат по време на цялото движение.
Контакт	Срещу поводата няколко пъти. Твърде тежък на ръката и очевидно зад отвеса. Много извива долната част на главата (навежда едното ухо), избягва контакта с удилото.
Импулс (Активност)	Твърде мудар. Задните крака докосват земята зад отпечатъка от предните.
Правота	Винаги много изкривен или извън пътя.
Събраност (ангажираност на задните крайници)	Очевидна липса на ангажираност.
Подчиненост	Няколко момента на съпротива при преходите и по време на движението.

3, относително лошо

Прецизност	Преходът става твърде, твърде късно/рано със силна съпротива. Много неточна езда от точка до точка и при фигурите. Не се показва никаква разлика между събран и среден ходом.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Движение на раван. Няколко стъпки на тръс. Много неравномерен отзад или отпред.
Гъвкавост	Много напрегнат през цялото време.
Контакт	Срещу и зад поводата по време на цялото движение.
Импулс (Активност)	Очевидно неактивен. Задните крака докосват земята много зад отпечатъка от предните.
Правота	Винаги много изкривен или извън пътя.

Събраност
(ангажираност на
задните крайници)

Очевидна липса на ангажираност.

Подчиненост

Голяма съпротива.

2, лошо

Прецизност

Преходът става твърде, твърде късно/рано със силна съпротива.
Много неточна езда. Извън пътя по време на цялото движение.

Тренировъчна скала

Ритъм

Очевидно движение на раван. Много стъпки на тръс или галоп.
Крайно неравномерен отзад или отпред.

Гъвкавост

Крайно напрегнат през цялото време.

Контакт

Срещу и зад повода през цялото време.

Импулс (Активност)

Очевидно неактивен.

Правота

Неимоверно изкривен по време на цялото движение.

Събраност
(ангажираност на
задните крайници)

Очевидна липса на ангажираност.

Подчиненост

Много неподчинен.

1, много лошо

Конят е крайно неподчинен. Ходомът почти не се забелязва.

0, неизпълнено
цялото движение).

Не се показват никакви крачки на ходом (тръс, пасаж, галоп през

9, много добре

Прецизност Своевременен и гладък преход към събран ходом без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, но завоите са малко големи или конят не влиза достатъчно навътре в ъглите.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни, енергични и повдигнати крачки в ясни четири такта от начало до край.

Гъвкавост Изцяло гъвкав и освободен.

Контакт Лек и постоянен, носът е пред отвеса. Отлично поемане на тежестта като задтилькът е най-високата точка.

Импулс (Активност) Много добра активност.

Правота Конят остава напълно прав, когато върви по права линия и добре огънат в ъглите и при завои.

Събраност Много активни, съкратени и повдигнати крачки като задните крака стъпват в следите на предните.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Своевременен и гладък преход към събран ходом. Ездата от точка до точка може да бъде по-точна, а завоите са малко големи и/или конят не влиза достатъчно навътре в ъглите.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в ясни четири такта от начало до край.

Гъвкавост Изцяло гъвкав и освободен.

Контакт Лек и постоянен, носът е пред отвеса. Добро поемане на тежестта като задтилькът е най-високата точка.

Импулс (Активност) Добра активност.

Правота Конят остава напълно прав по права линия, но може да показва повече огъване в ъглите и при завои.

Събраност Добра ангажираност. Съкратени и повдигнати крачки като задните крака стъпват в следите на предните.

Подчиненост Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност Преходът към събран ходом може да е по-изразен. Точността при ездата от точка до точка би трябвало да е по-добра. Завоите са малко големи и не влизат достатъчно навътре в ъглите.

Тренировъчна скала

Ритъм Равномерни крачки в ясни четири такта, но малка загуба на абсолютната равномерност в самото начало или в самия край на събрания ходом.

Гъвкавост Няма скованост, но има известна напрегнатост на моменти.

Контакт Лек контакт, но главата може да стои още по-мирна. През повечето време носът е пред отвеса. Видимо поемане на тежестта като задтилькът е най-високата точка.

Импулс (Активност) Сравнително активен.

Правота Конят остава повечето прав по права линия, но би трябвало да бъде по-огънат в ъглите и при завоите.

Събраност Сравнително добре ангажирани и съкратени крачки, но задните крака не стъпват винаги в следите на предните.

Подчиненост Няма никаква значителна съпротива.

6, задоволително

Прецизност Преходът към събран ходом не става на време. Няма точна езда от точка до точка. Завоите са твърде големи.

Тренировъчна скала

Ритъм Четиритактовият ритъм не се поддържа добре през цялото време. Няколко неравномерни крачки в началото или в края на събрания ходом. Стъпките не са много равномерни отзад или отпред. Забързани стъпки.

Гъвкавост Конят е напрегнат за кратък момент.

Контакт От време на време носът остава зад отвеса. Контактът не е напълно постоянен. Малко тежък на ръката. Поемането на тежестта е ограничено.

Импулс (Активност) Би трябвало да е по-активен.

Правота Конят не остава напълно прав по права линия. Липсва огъване в ъглите и при завоите.

Събраност Би трябвало да показва повече активност. Задните крака докосват земята малко пред или малко зад следите на предните.

Подчиненост Има кратък момент на съпротива при прехода към събран ходом или по време на събрания ходом.

5, достатъчно

Прецизност Преходът към събран ходом става много късно или много рано. Неточна езда от точка до точка. Завоите са много големи.

Тренировъчна скала

Ритъм Няма отчетлив четиритактов ритъм, но няма и движение на раван. Някак си неравномерен отзад или отпред. Няколко неравномерни крачки.

Гъвкавост През цялото време липсва освободеност. Прекомерна или изкуствена активност на предните крайници.

Контакт Конят не е изцяло на поводата през цялото време. Повечето време носът остава зад отвеса. Тежък на ръката или много хлабав в контакта. За кратък момент контактът се нарушава сериозно.

Импулс (Активност) Много мударен.

Правота Винаги малко изкривен или като в рамо вътре. Без огъване в ъглите и при завоите.

Събраност Липса на активност, много ленив. Задните крака винаги ясно докосват земята пред или зад следите на предните.

Подчиненост Има кратък момент на съпротива при прехода или по време на събрания ходом.

4, недостатъчно

Прецизност Преходът към събран ходом става твърде късно или твърде рано и с известна съпротива. Много неточна езда от точка до точка. Извън пътя през повечето време.

Тренировъчна скала

Ритъм Няма отчетлив четиритактов ритъм. Основно се движи на раван. Претръсва. Неравномерни крачки отзад или отпред.

Гъвкавост През цялото време конят е напрегнат.

Контакт Конят постоянно е много зад отвеса или не установен на поводата. Много извива долната част на главата (навежда едното ухо), избягва контакта с удилото.

Импулс (Активност) Твърде мударен.

Правота Винаги е много изкривен. Ясно огъване навън в шията при завоите и ъглите.

Събраност Липса на активност, твърде бавен и твърде ленив. Задните крака ясно докосват земята твърде много пред или твърде много зад следите на предните.

Подчиненост Няколко момента на съпротива при прехода или по време на ходома.

3, относително лошо

Прецизност Преходът към събран ходом става твърде, твърде късно или твърде, твърде рано и със силна съпротива. Много неточна езда, извън пътя през цялото време.

Тренировъчна скала

Ритъм Конят се движи на раван. Претръсява. Очевидно неравномерни крачки отзад или отпред.

Гъвкавост През цялото време конят е много напрегнат.

Контакт Срещу или зад повода през цялото време.

Импулс (Активност) Очевидно неактивен.

Правота Винаги е много изкривен. Ясно огъване навън в шията при завоите и ъглите.

Събраност Няма никаква събраност. Много е бавен. Задните крака винаги са с широко задминаване.

Подчиненост Голяма съпротива.

2, лошо

Прецизност Преходът към събран ходом става твърде, твърде късно или твърде, твърде рано и със силна съпротива. Много неточна езда, извън пътя през цялото време.

Тренировъчна скала

Ритъм Конят се движи в очевиден раван. Много стъпки на тръс или на галоп. Неимоверно неравномерен отзад или отпред.

Гъвкавост През цялото време конят е крайно напрегнат.

Контакт Срещу повода през цялото време.

Импулс (Активност) Очевидно неактивен.

Правота Крайно изкривен през цялото време.

Събраност Няма никаква събраност.

Подчиненост Много неподчинен.

1, много лошо

Конят е крайно неподчинен. Ходомът почти не се забелязва.

0, неизпълнено (цялото движение).

Не се показват никакви крачки на ходом (тръс, пасаж, галоп през

Правота	Конят остава напълно прав, когато върви по права линия и правилно огънат, когато се движи в крива линия.
Събраност (ангажираност на задните крайници)	Напълно ангажирани задни крака.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност	Своевременен и гладък преход към удължен ходом без и най-малкото съпротивление. Демонстриране на ясна разлика със средния ходом. Но, точната езда от точка до точка може да не е толкова прецизна като за 10.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерен, равен и спокоен ход, с енергични крачки в ясен четиритактов ритъм от начало до край.
Гъвкавост	Изцяло непринуден, гъвкав и освободен като движението „тече“ през цялото тяло.
Контакт	Лек и постоянен. Конят следва ръцете на ездача и си протяга шията напред/надолу като носът е пред отвеса.

Импулс (Активност)	Много добра активност. Задните крака докосват земята винаги много пред (повече от три дължини на копитото) отпечатъка на стъпките на предните крака за необходимото разстояние на удължен ходом.
--------------------	--

Правота	Конят остава напълно прав, когато върви по права линия и правилно огънат, когато се движи в крива линия.
---------	--

Събраност (ангажираност на задните крайници)	Много добре ангажирани задни крака.
--	-------------------------------------

Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.
-------------	---

8, добре

Прецизност Своевременен и гладък преход към удължен ходом без и най-малкото съпротивление. Но, точната езда от точка до точка и следването на пътя би трябвало да са по-прецизни.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерен, равен и спокоен ход, с енергични крачки в ясен четиритактов ритъм от начало до край.

Гъвкавост Изцяло непринуден, гъвкав и освободен, с изпънати мускули на гърба.

Контакт Лек и постоянен. Конят следва ръцете на ездача и си протяга шията напред/надолу като носът е пред отвеса.

Импулс (Активност) Добра активност. Задните крака докосват земята винаги много пред (повече от три дължини на копитото) отпечатъка на стъпките на предните крака, но в началото или в края има известно вариране на дължината на задминаването.

Правота Конят остава напълно прав, когато върви по права линия и правилно огънат, когато се движи в крива линия.

Събраност (ангажираност на задните крайници) Добре ангажирани задни крака.

Подчиненост Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност Преходът към удължен ходом трябва да е по-отчетлив. Точната езда от точка до точка и следването на пътя би трябвало да са по-прецизни.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерен, равен и спокоен ход, с енергични крачки в ясен четиритактов ритъм от начало до край.

Гъвкавост Сравнително добра освободеност и изпъната гръбна мускулатура, но конят остава малко напрегнат няколко крачки след прехода в удължен ходом или в края на удължения ходом преди следващия преход.

Контакт Лек, но малко непостоянен. Конят би трябвало да си протяга шията малко повече, а носът да е повече пред отвеса.

Импулс (Активност) Сравнително активен. Задните крака докосват земята винаги много пред (приблизително три дължини на копитото) отпечатъка на стъпките на предните крака, но по време на удължения ходом има известно вариране на дължината на задминаването.

Правота Конят не винаги е напълно прав.

Събраност (ангажираност на задните крайници)	Сравнително добре ангажиран.
Подчиненост	Няма съпротива, която си заслужава да се отбележи.

6, задоволително

Прецизност	Преходът към удължен ходом не е достатъчно отчетлив. Липсва точност и прецизност в ездата от точка до точка и в следването на пътя. Няма достатъчна разлика от средния ходом.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Не винаги постоянен и отчетлив четиритактов ритъм. Забързани крачки в началото, по време на или в края на удължения ходом. Понякога малко неравномерен отзад или отпред.
-------	--

Гъвкавост	Губи освободеността за момент; има момент на напрегнатост.
-----------	--

Контакт	Малко тежък на ръката. Не винаги постоянно на повода. Недостатъчно протягане на шията. Носът е малко зад отвеса.
---------	--

Импулс (Активност)	Би трябвало да е по-активен. Вариране на дължината на която задните крака докосват земята пред отпечатъка на стъпките на предните крака. Би трябвало да показва по-енергични крачки.
--------------------	--

Правота	Малко изкривен или срещу вътрешния/външния крак на ездача по права или крива линия.
---------	---

Събраност (ангажираност на задните крайници)	Задните крака би трябвало да са по-ангажирани.
--	--

Подчиненост	Няма никаква значителна съпротива.
-------------	------------------------------------

5, достатъчно

Прецизност	Преходът към удължен ходом е или много късно или много рано. Липсва отчетливост на прехода. Ездата от точка до точка и в следването на пътя не е точна.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Непостоянен в отчетливия четиритактов ритъм, но няма движение на раван. Забързани крачки. Малко неравномерен отзад или отпред.
-------	--

Гъвкавост	Липсва освободеност, има моменти на напрегнатост. Не е непринуден.
-----------	--

Контакт	Недостатъчно лек и постоянен. Конят е напрегнат в шията и е зад отвеса. Извива долната част на главата (навежда едното ухо), избягва контакта с удилото.
---------	--

Импулс (Активност)	Много мудар. Задните крака не докосват земята пред отпечатъка
--------------------	---

Правота	на стъпките на предните крака. Липсва енергичност. През повечето време е изкривен и/или срещу крака на ездача по права и крива линия.
Събраност (ангажираност на задните крайници)	Задните крака трябва да са по-ангажирани.
Подчиненост	Има момент на съпротива.

4, недостатъчно

Прецизност	Преходът към удължен ходом е или твърде късно или твърде рано с известна съпротива. Неточна езда от точка до точка. Извън пътя през повечето време. Разликата спрямо събран ходом е едва забележима.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Не в ясен четиритактов ритъм. През повечето време има движение на раван. Има крачки на тръс. Неравномерен отзад или отпред.
Гъвкавост	Няма освободеност; конят е твърде напрегнат през цялото време.
Контакт	Срещу удилото няколко пъти. Мята си главата. Твърде тежък на ръката, а носът е ясно е зад отвеса.
Импулс (Активност)	Твърде мудар. Задните крака докосват земята зад отпечатъка на стъпките на предните крака.
Правота	Винаги изкривен или извън пътя.
Събраност (ангажираност на задните крайници)	Ясна липса на ангажираност.
Подчиненост	Няколко момента на съпротива в прехода и по време на удължения ходом.

3, относително лошо

Прецизност	Преходът е твърде, твърде късно или твърде, твърде рано със силна съпротива. Много неточна езда от точка до точка и в следването на пътя. Не се демонстрира разликата спрямо събран ходом.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Движение на раван. Няколко крачки на тръс. Много неравномерен отзад или отпред.
Гъвкавост	Много напрегнат през цялото време.
Контакт	Срещу или зад удилото през цялото време.

Импулс (Активност)	Видимо неактивен. Задните крака докосват земята зад отпечатъка на стъпките на предните крака.
Правота	Винаги изкривен или извън пътя.
Събраност (ангажираност на задните крайници)	Ясна липса на ангажираност.
Подчиненост	Голяма съпротива.

2, лошо

Прецизност	Преходът е твърде, твърде късно или твърде, твърде рано със силна съпротива. Много неточна езда. Извън пътя по време на цялото движение.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Явно движение на раван. Много крачки на тръс или на галоп. Крайно неравномерен отзад или отпред.
Гъвкавост	Крайно напрегнат през цялото време.
Контакт	Срещу или зад удилото през цялото време.

Импулс (Активност)	Очевидно неактивен.
Правота	Крайно изкривен през цялото време.
Събраност (ангажираност на задните крайници)	Ясна липса на ангажираност.
Подчиненост	Много неподчинен.

1, много лошо

Конят е крайно неподчинен. Ходомът почти не се забелязва.

0, неизпълнено цялото движение).

Не се показват никакви крачки на ходом (тръс, пасаж, галоп през

Свободен ходом. Свободният ходом е алюр за отпускане, в който на коня е позволена пълна свобода да протяга и отпуска шията и главата.

Целта на свободния ходом е:

- Да покаже поддържането на естествена равномерност, свобода, удължаване и освободеност, като в същото време конят е с изтеглена гръбната мускулатура и се движи с глава и шия протегнати напред/надолу.

Съществените характеристики на свободния ходом са:

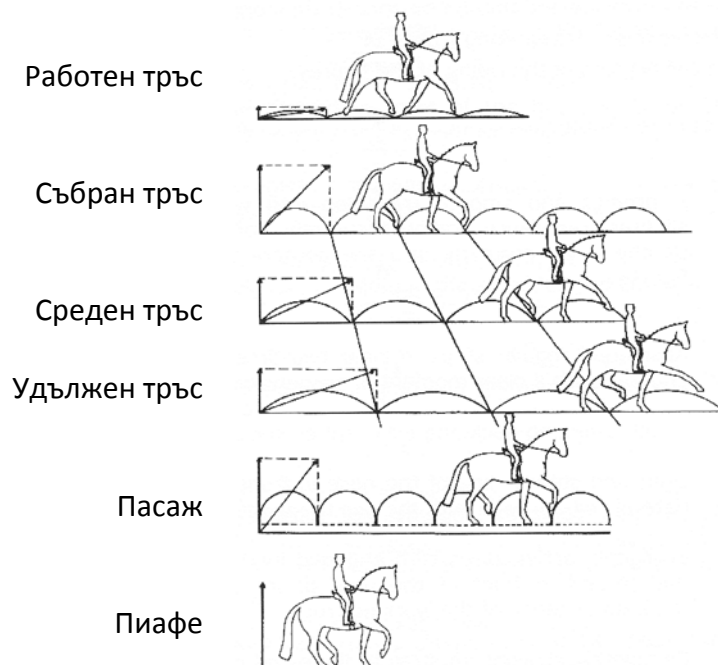
- Равномерността на отчетливия четиритактов ритъм.
- Покриването на терен и дължината на стъпките, като задните крака докосват земята ясно (повече от три дължини на копитото) пред отпечатъка на стъпките на предните крака.
- Протягането на главата и шията.
- Освободеността/гъвкавостта и правотата.
- Активността/енергията и свободата на раменете.
- Демонстриране на движение, което минава по цялото тяло на коня.
- Постоянството на темпото и дължината, на която задните крака стъпват пред следата на предните.
- Преходът в свободен ходом.

Насоките за оценяване са почти същите като тези за удължения ходом, освен по отношение на контакта, който не е релевантен при свободния ходом.

Тръс

1. Тръсът е алюр в два такта с последователно сменяне на диагоналите (например ляв преден и десен заден, и обратен), разделени от момент в който конят остава във въздуха.
2. Тръсът би трябвало да демонстрира свободни, енергични и равномерни крачки.
3. Качеството на тръса се оценява от общото впечатление, т.е. равномерността и еластичността на стъпките, каденцията и импулса както при събиране, така и при удължаване. Това качество се получава от гъвкавия гръб и добре ангажирани задни крака, както и от способността да се поддържа един и същ ритъм и естествено равновесие при всички варианти на тръса.
4. Различават се следните видове тръс: Работен тръс, Удължаване на крачката, Събран тръс, Среден тръс и Удължен тръс.
5. Всички упражнения на тръс се изпълняват на манежен тръс, освен ако в програмата не е посочено друго.

Отличителни черти на тръса

Работен тръс. Това е тръс между събрания и средния тръс за коне в подготовка, които не са още готови за работа на събрани движения. Конят показва правилно равновесие, и като остава „на повода,“ се движи напред с равномерна, еластична крачка и добра активност на скакателните стави. Изразът „добро действие на ставите“ подчертава значението на двигателния импулс, произтичащ от активността на задните крака.

Целта на работния тръс е:

- Да покаже естествения тръс на коня, при който има активност на задните крайници, естествено равновесие и еластичност на крачките във всички движения.

Съществените характеристики на работния тръс са:

- Равномерността на двутактовия ритъм с ясен момент, в който конят остава във въздуха.
- Лекият и постоянен контакт като носът е пред отвеса, а задтилькът е най-високата точка.
- Гъвкавостта на цялото тяло, люлеещ се гръб и еластични крачки.
- Правотата и правилното огъване във фигури, ъгли и завои.
- Активността, енергията и ангажираността на задните крайници. Задните крака докосват земята пред следата на предните.
- Поемането на тежестта и естественото равновесие на коня.
- Преходът в работен тръс.
- Правилното изпълнение на фигурите.

Оценяване на работния тръс (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност	Своевременен и гладък преход към работен тръс без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, правилно влизане в ъглите и много прецизно изпълнение на фигурите.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.
-------	---

Гъвкавост	Добре люлеещ се гръб и отлична еластичност.
-----------	---

Контакт	Лек и постоянен контакт като носът е пред отвеса. Конят демонстрира естествено поемане на тежестта си като задтилькът е най-високата точка.
---------	---

Импулс	Енергични, активни крачки с ангажирани задни крака. Задните крака докосват земята пред отпечатъка на стъпките на предните крака за необходимото разстояние на работен тръс.
--------	---

Правота	Конят остава напълно прав, когато се движи по права линия и правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.
---------	---

Събраност
(Способност да сгъва ставите на задните крайници)

Напълно ангажирани задни крака, които създават впечатление за наистина естествено равновесие, свобода в раменете и лекота на предницата.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност

Своевременен и гладък преход към работен тръс без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, много прецизно изпълнение на фигурите, но завоите са малко големи.

Тренировъчна скала

Ритъм

Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост

Добре люлеещ се гръб и много добра еластичност.

Контакт

Лек и постоянен контакт като носът е пред отвеса. Конят демонстрира естествено поемане на тежестта си като задтилъкът е най-високата точка.

Импулс

Енергични, активни крачки с ангажирани задни крака. Задните крака докосват земята пред отпечатъка на стъпките на предните крака за необходимото разстояние на работен тръс.

Правота

Конят остава напълно прав, когато се движи по права линия и правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.

Събраност
(Способност да сгъва ставите на задните крайници)

Добре ангажирани задни крака, които създават впечатление за наистина естествено равновесие, свобода в раменете и лекота на предницата.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност

Своевременен и гладък преход към работен тръс без и най-малкото съпротивление. Но, точността на ездата от точка до точка, точното следване на пътя, изпълнението на фигурите могат да бъдат по-прецизни.

Тренировъчна скала

Ритъм

Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост

Много добре люлеещ се гръб и добра еластичност.

Контакт	Лек и постоянен контакт като носът е пред отвеса. Естествено поемане на тежестта си като задтилъкът е най-високата точка.
Импулс	Енергични, активни крачки. Задните крака докосват земята пред отпечатъка на стъпките на предните крака за необходимото разстояние на работен тръс.
Правота	Конят остава напълно прав, когато се движи по права линия и правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Добре ангажирани задни крака, които създават впечатление за наистина естествено равновесие, свобода в раменете и лекота на предницата.
Подчиненост	Без никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Преходът към работен тръс би трябвало да е по-отчетлив. Точността на ездата от точка до точка, следването на пътя, влизането в ъглите и изпълнението на фигурите могат да бъдат по-ясно определени.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм, с ясен момент на задържане във въздуха, но с известна загуба на ритъма в преходите.
Гъвкавост	Сравнително добра еластичност, но конят е малко напрегнат в самото начало или преди началото на следващото движение.
Контакт	Лек контакт, но главата не винаги остава мирна. Малко напрегнат в шията за момент.
Импулс	Сравнително добра енергия и активност на задните крака.
Правота	Конят е прав, когато се движи по права линия, но огъването в ъглите, завоите и фигурите би трябвало да е по-ясно и на двата повода.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Сравнително добре ангажирани задни крака, които създават впечатление за естествено равновесие, но лекотата на предницата може да се подобри.
Подчиненост	Няма съпротива, която си заслужава да се отбележи.

6, задоволително

Прецизност	Преходът към работен тръс би трябвало да е по-отчетлив. Точността на ездата от точка до точка, следването на пътя, влизането в ъглите и изпълнението на фигурите би трябвало да са
------------	--

по-добре изпълнени.

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни крачки в двутактов ритъм, но моментът на задържане във въздуха би трябвало да е по-отчетлив; загуба на ритъм за момент при преходите или по време на работния тръс (например, при завоите или фигурите).
Гъвкавост	Задоволителна гъвкавост, люлеещ се гръб и еластичност на крачките, но конят показва момент на напрегнатост при преходите или по време на работния тръс.
Контакт	Малко тежък на ръката и/или с напрегната шия. Главата не стои мирна. Ограничено поемане на тежестта си. Шията за момент е изкривена (например, при завоите или фигурите).
Импулс	Би трябвало да показва по-енергични, по-активни и по-дълги крачки. Няколко забързани стъпки.
Правота	Конят не остава прав през цялото време, когато се движи по права линия, и не се огъва достатъчно в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Би трябвало да показва по-добра ангажираност и равновесие. Тръсът изглежда плосък.
Подчиненост	Малка съпротива по време на преход или по време на работния тръс.

5, достатъчно

Прецизност	Преходът към работен тръс е много късно или много рано. Липсва точност в ездата от точка до точка и при изпълнението на фигурите. Завоите са много големи.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Не винаги равномерен, някои крачки са неравни отзад или отпред (например в завоите и при фигурите).
Гъвкавост	Не достатъчно гъвкав, липсва еластичност. Има моменти на напрегнатост при преходите и/или по време на работния тръс.
Контакт	Много тежък на ръката, зад отвеса през цялото време. Не е постоянно установен на поводата и главата не стои мирна. Изкривен през повечето време.
Импулс	Липсва енергия и ангажираност на задницата. Няколко забързани стъпки.
Правота	Конят много често е изкривен; липсва огъване в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност (Способност да сгъва)	Задните крака докосват земята много зад отпечатъка на стъпките на предните крака. Ограничена ангажираност на задните крака.

ставите на задните крайници)	Тръсът изглежда уморен, плосък и на предницата.
Подчиненост	Известна съпротива в преходите или по време на работния тръс.

4, недостатъчно

Прецизност	Преходите са твърде късно или твърде рано. Много неточна езда от точка до точка и при изпълнението на фигурите. През повечето време е извън пътя. Няколко крачки на галоп.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Непостоянна равномерност, неравни крачки отзад или отпред.
Гъвкавост	Липсва гъвкавост и еластичност, конят е твърде скован. Няколко момента на напрегнатост.
Контакт	Твърде тежък на ръката и/или носът е много зад отвеса през цялото време. Много непостоянен на повода. Главата, шията или тялото са много наклонени.
Импулс	Липсва енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги е много изкривен. Шията е огъната навън в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Липсва ангажираност. Задните крака изостават много назад.
Подчиненост	Няколко момента на съпротива в преходите или по време на работния тръс.

3, относително лошо

Прецизност	Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано; конят показва силна съпротива. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Няколко крачки на галоп.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Постоянно неравен отзад или отпред. <u>Ако съдия добие ясно впечатление за куцане, конят трябва да се елиминира.</u>
Гъвкавост	През повечето време не се показва никаква гъвкавост; има висока степен на напрегнатост и съпротива.
Контакт	Конят не приема удилото. Крайно тежък на ръката.
Импулс	Без никаква енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги е много изкривен. Шията е огъната навън в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност	Изобщо няма ангажираност и естествено равновесие.

(Способност да сгъва ставите на задните крайници)

Подчиненост Голяма съпротива.

2, лошо

Прецизност Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано; конят показва силна съпротива. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Много крачки на галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Изцяло неравномерни крачки. Ако съдия добие ясно впечатление за куцане, конят трябва да се елиминира.

Гъвкавост Крайно напрегнат и съпротивляващ се.

Контакт Нито за един момент не остава на повода.

Импулс Без никаква енергия и желание за движение напред.

Правота Винаги е много изкривен. Шията е ясно огъната навън в ъглите, завоите и фигурите.

Събраност Изобщо няма ангажираност и естествено равновесие.

(Способност да сгъва ставите на задните крайници)

Подчиненост Много неподчинен.

1, много лошо

Конят е крайно неподчинен. Тръсът почти не се забелязва.

0, неизпълнено

Не се показват никакви крачки на тръс през цялото движение.

„Удължаване на стъпките“

При теста за четири-годишни коне „удължаването на стъпката“ е задължително. Това е вариация между работен и средния тръс за коне, чиято подготовка не е достатъчно развита за среден тръс.

Събран тръс. Установен „на поводата,“ конят се движи напред с повдигната и заоблена шия. Скакателните стави, които са добре ангажирани и се сгъват и разгъват добре, поддържат енергичен импулс, като позволяват на раменете да се движат с по-голяма мобилност, като конят демонстрира поемане на тежестта си. Въпреки че крачките са по-къси, отколкото при другите тръсове, еластичността и каденцията не са намалени.

Целта на събрания тръс е:

- Да покаже енергичен, изразителен тръс с по-къси, еластични и каденцирани крачки и свобода на движението в раменете. Задните крака носят повече тежест, отколкото при работния тръс, стъпвайки напред под центъра на тежестта.

Съществените характеристики на събрания тръс са:

- Равномерността на двутактовия ритъм с ясен момент на задържане във въздуха.
- Лекият и постоянен контакт като носят малко е пред отвеса, а задтилькът е най-високата точка.
- Гъвкавостта на цялото тяло, люлеещ се гръб и еластични крачки.
- Правотата и правилното огъване във фигури, ъгли и завои.
- Активността, енергията и ангажираността на задните крайници, с ясно сгъване на скакателните стави.
- Поемането на тежестта, равновесието и каденцията.
- Преходът в събран тръс.
- Правилното изпълнение на фигурите.

Оценяване на събрания тръс (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност Своевременен и гладък преход в събран тръс без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, правилно влизане дълбоко в ъглите и много прецизно изпълнение на фигурите.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост Добре люлеещ се гръб и отлична еластичност.

Контакт Лек и постоянен контакт като носят е малко пред отвеса. Отлично поемане на тежестта си като задтилькът е най-високата точка.

Импулс Изцяло енергични и изразителни крачки.

Правота Конят остава напълно прав, когато се движи по права линия и правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.

Събраност Напълно ангажирани задни крака, които ясно стъпват по-напред под тялото на коня и носят повече тежест. Конят демонстрира

истинска каденция и отлично относително повдигане с по-ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност

Своевременен и гладък преход в събран тръс без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, прецизно изпълнение на фигурите, но завоите са малко големи или конят не влиза достатъчно навътре в ъглите.

Тренировъчна скала

Ритъм

Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост

Много добре люлеещ се гръб и отлична еластичност.

Контакт

Лек и постоянен контакт като носът е малко пред отвеса. Отлично поемане на тежестта си като задтилькът е най-високата точка.

Импулс

Много енергични и изразителни крачки.

Правота

Конят остава напълно прав, когато се движи по права линия и правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.

Събраност

Добре ангажирани задни крака, които ясно стъпват по-напред под тялото на коня и носят повече тежест. Конят демонстрира истинска каденция и много добро относително повдигане с по-ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност

Своевременен и гладък преход в събран тръс без и най-малкото съпротивление. Но, точността на ездата от точка до точка, точното следване на пътя, изпълнението на фигурите могат все пак да бъдат по-добри.

Тренировъчна скала

Ритъм

Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост

Добре люлеещ се гръб и добра еластичност.

Контакт

Лек и постоянен контакт като носът е малко пред отвеса. Добро поемане на тежестта си като задтилькът е най-високата точка.

Импулс	Енергични и изразителни крачки.
Правота	Конят остава напълно прав, когато се движи по права линия и правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.
Събраност	Добре ангажирани задни крака, които ясно стъпват по-напред под тялото на коня и носят повече тежест. Конят демонстрира каденция и добро относително повдигане с по-ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия.
Подчиненост	Без никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Преходът в събран тръс може да е още по-отчетлив. Точността на ездата от точка до точка, точното следване на пътя, изпълнението на фигурите могат да бъдат подобрени.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм, с ясен момент на задържане във въздуха, но с известна загуба на ритъма в преходите.
Гъвкавост	Сравнително добра еластичност, но малко напрегнат в самото начало или в самия край на предходното движение или преди начало на следващото.
Контакт	Лек контакт, но главата не винаги остава мирна. Малко напрегнат в шията за момент.
Импулс	Сравнително добра енергичност и изразителност.
Правота	Конят остава прав, когато се движи по права линия, но огъването в ъглите, завоите и фигурите би трябвало да е по-подчертано и на двата повода.
Събраност	Задните крака би трябвало да стъпват малко по-напред под тялото на коня и да носят още повече тежест. Конят може да е по-каденциран.
Подчиненост	Няма съпротива, която си заслужава да се отбележи.

6, задоволително

Прецизност	Преходът в събран тръс би трябвало да е по-отчетлив. Точността на ездата от точка до точка, точното следване на пътя, изпълнението на фигурите би трябвало да са по-добри.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Демонстрира равномерни крачки в двутактов ритъм, но за момент губи ритъм в преходите или по време на събрания тръс (например, при изпълнение на фигурите). Моментът на задържане във въздуха би могъл да е по-отчетлив.
-------	---

Гъвкавост	Задоволителна гъвкавост, люлеещ се гръб и еластичност на стъпките, но конят демонстрира момент на напрегнатост в преходите или по време на събрания тръс, или няколко крачки като пасаж.
Контакт	Конят е малко тежък на ръката и/или напрегнат в шията. Главата не е много мирна. Поемането на тежестта е ограничено. Извива шията си за момент (например, при изпълнение на фигурите).
Импулс	Би трябвало да демонстрира по-енергични, активни и изразителни крачки.
Правота	Конят не остава постоянно прав, когато се движи по права линия, и липсва известно огъването в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност	Задните крака би трябвало да стъпват по-напред под тялото на коня и в отпечатъка на предните крака. Каденцията и относителното повдигане са ограничени. Тръсът изглежда плосък.
Подчиненост	Има известна съпротива по време на преходите или по време на събрания тръс.

5, достатъчно

Прецизност	Преходите в събран тръс са много късно или много рано. Липсва точност в ездата от точка до точка и при изпълнението на фигурите. Завоите са много големи.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Не винаги равномерен, няколко неравни стъпки отзад или отпред (например, в ъглите или при изпълнение на фигурите).
Гъвкавост	Не достатъчно гъвкав, липса на еластичност. Има моменти на напрегнатост при преходите и/или по време на събрания тръс. Няколко крачки изглеждат като на пасаж.
Контакт	Конят е много тежък на ръката и е зад отвеса през цялото време. Не остава установен на удило и главата не е мирна. Поемането на тежестта е много ограничено. Извит през повечето време.
Импулс	Липсва енергия и ангажираност в задницата. Забързани стъпки.
Правота	Често изкривен и липсва огъване в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност	Задните крака докосват земята твърде далеч зад отпечатъка от предните крака. Съването на скакателните стави и каденцията са много ограничени. Тръсът изглежда уморен, плосък или в предницата, или се демонстрира работен тръс.
Подчиненост	Има известна съпротива по време на преходите или по време на събрания тръс.

4, недостатъчно

Прецизност Преходите са твърде късно или твърде рано. Много неточна езда от точка до точка и при изпълнението на фигурите. Извън пътя през повечето време. Показва няколко крачки на галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Недостатъчно равномерен, неравни стъпки отзад или отпред.

Гъвкавост Липсва гъвкавост и еластичност. Конят е твърде напрегнат. Събраният тръс твърде много прилича на пасаж.

Контакт Конят е твърде тежък на ръката и/или носът е много зад отвеса през цялото време. Много неустановен на удилото, липсва поемане на тежестта. Много извит в главата и шията.

Импулс Липсва енергия и желание за движение напред,

Правота Винаги много изкривен. Шията е огъната навън в ъглите, завоите и фигурите.

Събраност Задните крака изостават, не са подложени под задницата. Липсва сгъване на скакателните стави и каденция. Конят не е в сбор.

Подчиненост Няколко момента на съпротива по време на преходите и по време на събрания тръс.

3, относително лошо

Прецизност Преходът е твърде, твърде късно или твърде, твърде рано; конят показва силна съпротива. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Няколко крачки на галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Постоянно неравен отзад и/или отпред. Ако съдия добие ясно впечатление за куцане, конят трябва да се елиминира.

Гъвкавост През повечето време не се показва никаква гъвкавост; има висока степен на напрегнатост и съпротива. Тръсът прилича на пасаж.

Контакт Конят не приема удилото. Крайно тежък на ръката.

Импулс Без енергия и желание за движение напред.

Правота Винаги е много изкривен. Шията е огъната навън в ъглите, завоите и фигурите.

Събраност Не се демонстрира никаква събраност.

Подчиненост Голяма съпротива.

2, лошо

Прецизност Преходът е с голяма съпротива, твърде, твърде късно или твърде, твърде рано. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Много крачки на галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Изцяло неравен. Ако съдия добие ясно впечатление за куцане, конят трябва да се елиминира.

Гъвкавост Крайно напрегнат и съпротивляващ се.

Контакт Конят не остава на повода.

Импулс Без енергия и желание за движение напред.

Правота Винаги е много изкривен. Шията е ясно огъната навън в ъглите, завоите и фигурите.

Събраност Не се демонстрира никаква събраност.

Подчиненост Много неподчинен.

1, много лошо Конят е крайно неподчинен. Тръсът почти не се забелязва.

0, неизпълнено Не се показват никакви крачки на тръс през цялото движение.

Среден тръс. Средният тръс е алюр с умерено удължаване на крачката в сравнение с удължения тръс, и по-„заоблен“ от него. Без да бърза, конят се носи напред с ясно удължени крачки и импулс, идващ от задните крака. Ездачът позволява на коня да държи главата си малко по-напред от отвеса, отколкото при събрания и работния тръс, и малко да наведе главата и шията. Крачките трябва да бъдат равномерни, а цялото движение - балансирано и непринудено.

Целта на средния тръс е:

- Да покаже тръс с по-голямо удължаване на крачките и покриване на терен, отколкото при събран или работен тръс и с по-голямо удължаване на рамката.

Съществените характеристики на средния тръс са:

- Равномерността на двутактовия ритъм, но с по-дълъг момент на задържане във въздуха, отколкото при събран или работен тръс.
- Лекият и постоянен контакт с удължена рамка, носът е ясно пред отвеса, а задтилъкът е най-високата точка.
- Гъвкавостта на цялото тяло, люлеенето на гърба и еластичността на крачките.
- Правотата и правилното огъване във фигурите.
- Удължаването на стъпките и покриването на терен като темпото остава непроменено. Задните крака стъпват ясно (и повече, отколкото в работен тръс) пред отпечатъка на предните.

- Енергията и ангажираността на задницата, поемането на тежестта и равновесието.
- Преходът в среден тръс и излизането от него.
- Правилното изпълнение на фигурите.

Оценяване на средния тръс (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност Своевременен и гладък преход към и излизане от среден тръс, без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя. Много прецизно изпълнение на фигурите. Ясно разграничение от удължен тръс.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост Добре люлеещ се гръб и отлична еластичност. Изцяло непринудени крачки за необходимото разстояние.

Контакт Лек и постоянен контакт. Носът е повече пред отвеса, отколкото при събран и работен тръс. Удължаване на рамката като задтилъкът е най-високата точка.

Импулс Изцяло енергични крачки. Задните крака докосват земята по-напред от отпечатъка на предните, отколкото при работния тръс за необходимата дистанция на среден тръс.

Правота Конят остава напълно прав, когато се движи по права линия и правилно огънат при изпълнението на фигурите.

Събраност Напълно ангажирани задни крака, в отлична каденция и равновесие, като се демонстрира свобода в раменете и лекота в предницата.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност Своевременен и гладък преход към и излизане от среден тръс, без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя; но изпълнението на фигурите (например, волтовете) може да е още по-прецизно.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост Люлеещ се гръб и много добра еластичност. Изцяло непринудени крачки за необходимата дистанция.

Контакт	Лек и постоянен. Носът е повече пред отвеса, отколкото при събран и работен тръс. Удължаване на рамката като задтилькът е най-високата точка.
Импулс	Много енергични крачки. Задните крака докосват земята по-напред от отпечатъка на предните, отколкото при работния тръс за необходимата дистанция на среден тръс.
Правота	Конят остава напълно прав, когато се движи по права линия и правилно огънат при изпълнението на фигурите.
Събраност	Добре ангажирани задни крака в много добра каденция и равновесие, свобода в раменете и лекота в предницата.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност	Своевременен и гладък преход към и излизане от среден тръс, без и най-малкото съпротивление. Но, точната езда от точка до точка, точното следване на пътя и изпълнението на фигурите могат да бъдат още по-добре.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.
Гъвкавост	Люлеещ се гръб и добра еластичност. Изцяло непринудени крачки за необходимата дистанция.
Контакт	Лек и постоянен. Носът е повече пред отвеса, отколкото при събран и работен тръс. Удължаване на рамката като задтилькът е най-високата точка.
Импулс	Енергични крачки. Задните крака докосват земята по-напред от отпечатъка на предните, отколкото при работния тръс за необходимата дистанция на среден тръс.
Правота	Конят остава напълно прав, когато се движи по права линия и правилно огънат при изпълнението на фигурите.
Събраност	Добре ангажирани задни крака в добра каденция и равновесие, свобода в раменете и лекота в предницата.
Подчиненост	Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Преходът към и излизането от среден тръс би трябвало да са още по-отчетливи. Точността на ездата от точка до точка, точното следване на пътя и изпълнението на фигурите могат да бъдат по-добри.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни крачки в отчетлив двутактов ритъм, с ясен момент на задържане във въздуха, но с известна загуба на ритъм при преходите.
Гъвкавост	Сравнително добра еластичност, но малко напрегнат в самото начало или в самия край.
Контакт	Лек контакт, но главата не винаги остава мирна. Малко напрегнат в шията за момент. Трябва да показва повече удължаване на рамката.
Импулс	Сравнително добра енергичност и активност на задницата, но задминаването на следата на предните копита от задните трябва да е още по-голямо. Малко разкрячена задница.
Правота	Конят остава прав, когато се движи по права линия, но огъването във фигурите би трябвало да е по-подчертано и на двата повода.
Събраност	Ангажирани задни крака, които създават впечатление за сравнително добро равновесие, но лекотата в предницата може да се подобри.
Подчиненост	Няма съпротива, която си заслужава да се отбележи.

6, задоволително

Прецизност	Преходът към и излизането от среден тръс би трябвало да са по-добре изразени. Точността на ездата от точка до точка, точното следване на пътя и изпълнението на фигурите би трябвало да се изпълняват по-добре. Разликата в сравнение с другите вариации на тръса би могла да бъде по-отчетлива.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни крачки в двутактов ритъм, но моментът на задържане във въздуха би трябвало да бъде по-ясно изразен. Загуба на ритъм за момент при преходите или по време на средния тръс.
Гъвкавост	Задоволителна гъвкавост, люлеещ се гръб и еластичност на стъпките, но с момент на напрегнатост при преходите или по време на средния тръс.
Контакт	Малко тежък на ръката и/или напрегнат в шията. Главата не остава достатъчно мирна. Поемането на тежестта е ограничено. Шията е извита настрана за момент.
Импулс	Би трябвало да демонстрира по-енергични, по-активни и по-дълги крачки. Няколко забързани крачки. Малко разкрячена задница.
Правота	Конят не остава постоянно прав, когато се движи по права линия, а във фигурите има известна липса на огъване.
Събраност	Би трябвало да е по-ангажиран в задницата и в по-добра каденция и равновесие. Тръсът изглежда плосък.
Подчиненост	Има известна съпротива при преходите или по време на средния тръс.

5, достатъчно

Прецизност Преходите са много късно или много рано. Липсва точност в ездата от точка до точка и при изпълнението на фигурите. Без ясна разлика от другите вариации на тръса.

Тренировъчна скала

Ритъм Не винаги равномерен, няколко неравни стъпки отзад или отпред.

Гъвкавост Не достатъчно гъвкав. Липса на еластичност. Има моменти на напрегнатост при преходите и/или по време на средния тръс.

Контакт Конят е много тежък на ръката и е зад отвеса през цялото време. Не остава установен на удилото и главата не е мирна. Извит през повечето време.

Импулс Липсва енергичност. Няколко забързани или забавени крачки. Много разкрячена задница.

Правота Изкривен и липсва огъване при фигурите.

Събраност Задните крака докосват земята в отпечатька от предните крака. Ограничена ангажираност на задницата. Тръсът изглежда уморен, плосък или в предницата.

Подчиненост Има известна съпротива при преходите или по време на средния тръс.

4, недостатъчно

Прецизност Преходите са твърде късно или твърде рано. Много неточна езда от точка до точка и при изпълнението на фигурите. Извън пътя през повечето време. Няколко крачки на галоп. Разликата с другите вариации на тръса не е ясно изразена.

Тренировъчна скала

Ритъм Недостатъчно равномерен, твърде много неравни стъпки отзад или отпред.

Гъвкавост Липсва гъвкавост и еластичност, твърде скован. Няколко момента на напрегнатост.

Контакт Конят е твърде тежък на ръката и/или носът е много зад отвеса през цялото време. Много неустановен на удилото. Много извит.

Импулс Липсва енергия и желание за движение напред. Много забързани крачки. Няма удължаване на крачките.

Правота Винаги много изкривен. Шията е огъната навън при изпълнението на фигурите.

Събраност Липсва ангажираност. Задните крака изостават, не са подложени под задницата. Не е балансиран.

Подчиненост Няколко момента на съпротива при преходите и по време на средния тръс.

3, относително лошо

Прецизност Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано; конят показва силна съпротива. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Няколко крачки на галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Постоянно неравен отзад и/или отпред. Ако съдия добие ясно впечатление за куцане, конят трябва да се елиминира.

Гъвкавост През повечето време не се показва никаква гъвкавост; има висока степен на напрегнатост и съпротива.

Контакт Конят не приема удилото. Крайно тежък на ръката.

Импулс Без никаква енергия или желание за движение напред.

Правота Винаги много изкривен. Шията е ясно огъната навън при изпълнението на фигурите.

Събраност Няма ангажираност на задницата. Без никакво равновесие.

Подчиненост Голяма съпротива.

2, лошо

Прецизност Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано; конят показва силна съпротива. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Много крачки на галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Изцяло неравен. Ако съдия добие ясно впечатление за куцане, конят трябва да се елиминира.

Гъвкавост Крайно напрегнат и съпротивляващ се.

Контакт Конят не остава на поводата нито за момент.

Импулс Без никаква енергия и желание за движение напред.

Правота Винаги е много изкривен. Шията е ясно огъната навън при изпълнението на фигурите.

Събраност Много лоша ангажираност, каденция или баланс.

Подчиненост Много неподчинен.

1, много лошо

0, неизпълнено

Конят е крайно неподчинен. Тръсът почти не се забелязва.

Не се показват никакви крачки на тръс през цялото движение.

напред еднакво. Предните крака докосват земята в точките, към които са насочени.

Правота

Конят остава напълно прав.

Събраност

Напълно ангажирани задни крака в отлична каденция и равновесие, като се демонстрира свобода в раменете и лекота в предницата.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност

Своевременен и гладък преход в и излизане от удължен тръс без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя. Ясна разлика от среден тръс.

Тренировъчна скала

Ритъм

Абсолютно равномерни крачки в ясен двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост

Люлеещ се гръб и много добра еластичност. Изцяло непринудени крачки за необходимото разстояние.

Контакт

Лек и постоянен. Носът е повече пред отвеса, отколкото при среден тръс. Ясно удължаване на рамката като задтилъкът остава най-високата точка.

Импулс

Много енергични стъпки. Задните крака докосват земята колкото може по-далеч пред отпечатъка на стъпките на предните крака за необходимото разстояние. Предните и задните крака се удължават напред еднакво. Предните крака докосват земята в точките, към които са насочени.

Правота

Конят остава напълно прав.

Събраност

Много добре ангажирани задни крака с отлична каденция и равновесие, като се демонстрира много добра свобода в раменете и лекота в предницата.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност

Своевременен и гладък преход към и излизане от удължен тръс без и най-малкото съпротивление. Но точната езда от точка до точка и следването на пътя може да са по-добри. Ясна разлика от среден тръс.

Тренировъчна скала

Ритъм

Абсолютно равномерни крачки в ясен двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост

Добре люлеещ се гръб и добра еластичност. Изцяло непринудени крачки за необходимото разстояние.

Контакт	Лек и постоянен. Носът е повече пред отвеса, отколкото при среден тръс. Ясно удължаване на рамката като задтилькът остава най-високата точка.
Импулс	Енергични стъпки. Задните крака докосват земята колкото може по-далеч пред отпечатъка на стъпките на предните крака за необходимото разстояние. Предните и задните крака би трябвало да се удължават напред еднакво. Предните крака докосват земята в точките, към които са насочени.
Правота	Конят остава напълно прав.
Събраност	Добре ангажирани задни крака в добра каденция и равновесие, като се демонстрира свобода в раменете и лекота в предницата.
Подчиненост	Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Преходът към и излизането от удължен тръс трябва да са по-отчетливи. Точната езда от точка до точка и следването на пътя би могла да е по-добре изпълнена. Разликата от среден тръс би могла да е още по-ясно показана.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни крачки в ясен двутактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха, но с малка загуба на ритъм в преходите.
Гъвкавост	Сравнително добра еластичност, но конят остава малко напрегнат в преходите.
Контакт	Лек контакт, но главата не остава мирна постоянно. Малко напрегнат в шията за момент. Трябва да демонстрира по-голямо удължаване на рамката.
Импулс	Сравнително добра активност на задницата, но задминаването трябва да е по-голямо. Малко разкрячена задница. Предните и задните крака би трябвало да се удължават напред еднакво.
Правота	Конят изглежда прав.
Събраност	Ангажирани задни крака в сравнително добра каденция и равновесие, но лекотата в предницата може да е по-добра.
Подчиненост	Няма очевидна съпротива.

6, задоволително

Прецизност	И двата прехода би трябвало да са по-отчетливи. Точната езда от точка до точка и следването на пътя биха могли да са по-добре изпълнени. Разликата от среден тръс би могла да се подобри.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни крачки в двутактов ритъм, но моментът на задържане
-------	---

във въздуха би могъл да е по-отчетлив. Загуба на ритъм за момент в преходите или по време на удължения тръс.

Гъвкавост	Задоволителна гъвкавост, люлеене на гърба и еластичност на стъпките, но има момент на напрегнатост в преходите или по време на удължения тръс. Липсва освободеност.
Контакт	Малко тежък на ръката и/или напрегнат в шията. Главата не остава мирна. Поемането на тежестта е ограничено.
Импулс	Би трябвало да демонстрира по-енергични, по-активни и по-дълги крачки. Разкратена задница. Липсва тласък и задминаване. Предните и задните крака не се удължават напред еднакво. Тръсът изглежда плосък.
Правота	Не остава прав постоянно.
Събраност	Би трябвало да е с по-ангажирана задница и в по-добро равновесие.
Подчиненост	Има известна съпротива в преходите или по време на удължения тръс.

5, достатъчно

Прецизност	Преходите са или много късно или много рано. Липсва точност в ездата от точка до точка и в следването на пътя. Почти няма разлика от среден тръс.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Не винаги равномерен, някои стъпки са неравномерни отзад или отпред. Едната от диагоналните двойки крака изглежда прави по-дълга крачка от другата.
Гъвкавост	Не достатъчно гъвкав. Липсва еластичност. Има моменти на напрегнатост в преходите или по време на удължения тръс. Крачките не са непринудени.
Контакт	Много тежък на ръката, зад отвеса през цялото време. Не остава установен на удилото и главата не е мирна.
Импулс	Липсва енергия. Няколко забързани/забавени крачки. Много разкратена задница. Задните крака докосват земята в отпечатъка на предните.
Правота	Често е изкривен.
Събраност	Много ограничена ангажираност на задницата. Тръсът изглежда уморен, плосък и на предницата.
Подчиненост	Има известна съпротива в преходите или по време на удължения тръс.

4, недостатъчно

Прецизност Преходите са или твърде късно или твърде рано. Много неточна ездата от точка до точка. Извън пътя през повечето време. Няколко крачки на галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Недостатъчно равномерен, неравномерни крачки отзад или отпред.

Гъвкавост Липсва гъвкавост и еластичност. Конят е твърде скован, няма люлеене на гърба. Няколко момента на напрегнатост.

Контакт Твърде тежък на ръката и/или носът е много зад отвеса през цялото време. Много неустановен на удилото.

Импулс Липсва енергия и желание за движение напред. Много забързани стъпки. Няма никакво удължаване на стъпките.

Правота Винаги много изкривен.

Събраност Липса на ангажираност. Задните крака изостават, не са подложени под задницата. Не е балансиран.

Подчиненост Няколко момента на съпротива в преходите и по време на удължения тръс.

3, относително лошо

Прецизност Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано със силна съпротива. Много неточна езда, извън пътя през цялото време. Няколко крачки на галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Винаги неравномерен отзад и/или отпред. Ако съдия добие ясно впечатление за куцане, конят трябва да се елиминира.

Гъвкавост През повечето време не се демонстрира никаква гъвкавост, с висока степен на напрегнатост и съпротива.

Контакт Не приема удилото. Крайно тежък на ръката.

Импулс Без никаква енергия или желание за движение напред.

Правота Винаги много изкривен.

Събраност Няма никаква ангажираност на задницата и никакво равновесие.

Подчиненост Голяма съпротива.

2, лошо

Прецизност Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано със силна съпротива. Много неточна езда, извън пътя през цялото време. Много крачки на галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм	Изцяло неравномерен. <u>Ако съдия добие ясно впечатление за куцане, конят трябва да се елиминира.</u>
Гъвкавост	Крайно напрегнат и съпротивляващ се.
Контакт	Конят не остава на установен на удилото в нито един момент.
Импулс	Без никаква енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги много изкривен.
Събраност	Няма никаква ангажираност на задницата и никакво равновесие.
Подчиненост	Много неподчинен.
1, много лошо	Конят е крайно неподчинен. Тръсът почти не се забелязва.
0, неизпълнено	Не се показват никакви крачки на тръс през цялото движение.

Галоп

1. Галопът е алюр в три такта, при който например при галоп надясно стъпките имат следната последователност: ляв заден, ляв диагонал (едновременно ляв преден и десен заден), десен преден, последвани от момент, в който конят е във въздуха с четирите си крака, преди да започне следващия галопен мах.
2. Галопът винаги се характеризира с леки, ритмични и равномерни галопни махове и в него трябва да се навлиза без колебание.
3. Качеството на галоп се оценява по общото впечатление, т.е. равномерността и лекотата на маховете и височината, каденцията, произтичаща от приемането на повода с гъвкава глава и ангажирането на задните крака с активна дейност на скакателните стави, както и по способността за поддържане на един и същи ритъм и естествено равновесие, дори след преминаване от един галоп в друг. Конят винаги трябва да остава прав при движение по права линия и правилно огънат по криви линии.
4. Различават се следните видове галоп: Работен галоп, Удължаване на галопния мах, Събран галоп, Среден галоп и Удължен галоп.

Траекторията на галоп

Работен галоп. Това е междинен алюр между събрания и средния галоп, при който тренираността на коня все още не е достатъчно развита и той не е подготвен за събрани движения. Конят показва естествено равновесие и, оставайки „на повода“, се движи напред с равномерни, леки и ритмични крачки и при добра дейност на ставите на задните крака. Изразът „добра дейност на ставите на задните крака“ подчертава значението на импулса, който идва от движението на задните крака.

Целта на работния галоп е:

- Да покаже естественото равновесие на галоба във всички движения.

Съществените характеристики на работния галоп са:

- Равномерността на тритактовия ритъм с ясен момент на задържане във въздуха.
- Лекият и постоянен контакт като носът е пред отвеса, а задтилькът е най-високата точка.
- Гъвкавостта на цялото тяло и еластичността.
- Правотата и правилното огъване при изпълнението на фигурите, в ъглите и завоите.
- Енергията, активността, поемането на тежестта си, естественото равновесие и височината.
- Преходът в работен галоп.
- Правилната езда (коректността на ездата) във фигурите.

Оценяване на работен галоп (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност Много своевременни и гладки преходи в работен галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, правилна езда в ъглите и много прецизни фигури.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в ясен тритактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост Отлична еластичност по цялото тяло през цялото движение.

Контакт Лек и постоянен, като носът е пред отвеса. Демонстрира отлично естествено поемане на тежестта си като задтилькът остава най-високата точка.

Импулс Много енергични и активни махове.

Правота Конят остава напълно прав при потеглянето на галоп и когато се движи по права линия. Правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.

Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крака) Напълно ангажирани задни крака, които носят тежест и които докосват земята ясно пред отпечатъка на копитата на предните крака. Създава впечатление за отлично естествено равновесие с

каденция, освободеност в раменете, лекота в предницата и височина.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност Своевременни и гладки преходи в работен галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, много прецизни фигури, но завоите са малко големи.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в ясен тритактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост Много добра еластичност по цялото тяло през цялото движение.

Контакт Лек и постоянен, като носът е пред отвеса. Демонстрира много добро естествено поемане на тежестта си като задтилькът остава най-високата точка.

Импулс Много енергични и активни махове.

Правота Конят остава напълно прав при потеглянето на галоп и когато се движи по права линия. Правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.

Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крака) Много добре ангажирани задни крака, които носят тежест и които докосват земята ясно пред отпечатъка на копитата на предните крака. Създава впечатление за много добро естествено равновесие с каденция, освободеност в раменете, лекота в предницата и височина.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Своевременни и гладки преходи в работен галоп без и най-малкото съпротивление. Точността на ездата от точка до точка, следването на пътя, и фигурите могат да са по-добри.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в ясен тритактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост Добра еластичност по цялото тяло през цялото движение.

Контакт Лек и постоянен, като носът е пред отвеса. Демонстрира добро естествено поемане на тежестта си като задтилькът остава най-високата точка.

Импулс Енергични и активни махове.

Правота	Конят остава напълно прав при потеглянето на галоп и когато се движи по права линия. Правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крака)	Добре ангажирани задни крака, които носят тежест и които докосват земята ясно пред отпечатъка на копитата на предните крака. Създава впечатление за добро естествено равновесие с каденция, освободеност в раменете, лекота в предницата и височина.
Подчиненост	Без никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Преходът в работен галоп би могъл да е по-отчетлив и/или по-прав. Точността на ездата от точка до точка, следването на пътя, ъглите и фигурите би трябвало да са по-добри.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни крачки в ясен тритактов ритъм с ясен момент на задържане във въздуха, но с известна загуба на ритъм при преходите.
Гъвкавост	Сравнително добра еластичност, но остава малко напрегнат в потеглянето на галоп или в самия край преди началото на следващото движение.
Контакт	Лек контакт, но главата не винаги остава мирна. Малко напрегнат в шията за момент.
Импулс	Сравнително добра енергия и активност.
Правота	Прав, когато се движи по права линия, но не напълно при потеглянето. Огъването в ъглите, завоите и фигурите би трябвало да е по-подчертано и на двата повода.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крака)	Ангажираността, естественото равновесие и каденцията могат да се развият още повече. Височината може да се подобри.
Подчиненост	Без съпротива.

6, задоволително

Прецизност	Преходът в работен галоп би могъл да е по-отчетлив и/или по-прав. Ездата от точка до точка, следването на пътя, ъглите и фигурите би трябвало да се изпълняват по-добре.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни махове в три такта, но моментът на задържане във въздуха би могъл да е по-отчетлив. Загуба на ритъм за момент при преходите или по време на работния галоп (например, при изпълнението на фигурите).
-------	---

Гъвкавост	Задоволителна гъвкавост и еластичност на маховете, но показва момент на напрегнатост в преходите или по време на работния галоп.
Контакт	Малко тежък на ръката и/или напрегнат в шията. Главата не остава мирна. Поемането на тежестта е ограничено. Шията е извита за момент (например, при изпълнението на фигурите).
Импулс	Би трябвало да показва по-енергични и активни махове, с покриване на по-голям терен.
Правота	Конят не остава напълно прав при потеглянето на галоп и когато се движи по права линия. Липсва огъване в ъглите, завоите и фигурите. Шията е прекомерно огъната навътре.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крака)	Задните крака би трябвало да имат по-голяма ангажираност и да носят повече тежест. Естественото равновесие е ограничено. Трябва да показва повече височина.
Подчиненост	Има известна съпротива при преходите или по време на работния галоп.

5, достатъчно

Прецизност	Преходът в работен галоп става много късно, много рано или е много изкривен. Липсва точност в ездата от точка до точка и фигурите. Завоите са много големи.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Не винаги равномерен, някои махове не са в ясни три такта (например, в ъглите и при изпълнението на фигурите). Няма ясен момент на задържане във въздуха (летяща фаза).
Гъвкавост	Не достатъчно гъвкав, липсва еластичност. Моменти на напрегнатост в преходите и/или по време на работния галоп.
Контакт	Много тежък на ръката, зад отвеса през цялото време. Не остава установен на удилото, главата не е мирна, поемането на тежестта е много ограничено. Извит през повечето време.
Импулс	Липсва енергичност, активност и покриване на терен.
Правота	Често е изкривен и му липсва огъване в ъглите, завоите и фигурите. Прекомерно огъване на шията.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крака)	Ангажираността, каденцията и естественото равновесие са много ограничени. Галопът изглежда уморен, плосък или крупата е високо.
Подчиненост	Има известна съпротива при преходите или по време на работния галоп.

4, недостатъчно

Прецизност	Преходите стават много късно, много рано или са много изкривени. Твърде неточна езда от точка до точка и при фигурите.
------------	--

Извън пътя през повечето време. Показва няколко крачки на тръс или разчленени галопни махове.

Тренировъчна скала

Ритъм	Недостатъчно равномерен, галопът не е тритактов през повечето време.
Гъвкавост	Липса на гъвкавост и еластичност, твърде скован. Няколко момента на напрегнатост.
Контакт	Твърде тежък на ръката и/или носът е далеч зад отвеса през цялото време, ясна липса на поемане на тежестта. Много неустановен на удилото. Много извит в главата и шията.
Импулс	Липсва енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги много изкривен. Шията е огъната навън в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крака)	Задните крака изостават, не са подложени под задницата. Липса на ангажираност, каденция и естествено равновесие. Остава твърде много на предницата.
Подчиненост	Няколко момента на съпротива при преходите или по време на работния галоп.

3, относително лошо

Прецизност	Преходите са много късно или много рано, със силна съпротива. Много неточна езда, извън пътя през цялото време. Показва няколко крачки на тръс или разчленени галопни махове.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Галопът не е тритактов през цялото упражнение. Латерални галопни махове.
Гъвкавост	През повечето време не се демонстрира никаква гъвкавост, има висока степен на напрегнатост и съпротива.
Контакт	Не приема повода. Крайно тежък на ръката.
Импулс	Без никаква енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги много изкривен. Явно огъване навън на шията в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крака)	Конят е много небалансиран.
Подчиненост	Голяма съпротива и не достатъчно под контрола на ездача.

2, лошо

Прецизност Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано, със силна съпротива. Много неточна езда, извън пътя през цялото време. Показва много крачки на тръс или разчленени галопни махове.

Тренировъчна скала

Ритъм Некоординирани махове.

Гъвкавост Крайно напрегнат и съпротивляващ се.

Контакт Не остава на повода.

Импулс Без енергия и желание за движение напред.

Правота Винаги много изкривен. Явно огъване навън на шията в ъглите, завоите и фигурите.

Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крака) Конят е изцяло небалансиран.

Подчиненост Много неподчинен. Извън контрола на ездача.

1, много лошо Конят е крайно неподчинен. Малко крачки на галоп през цялото упражнение. Изцяло извън контрола на ездача.

0, неизпълнено Не се показват никакви крачки на галоп през цялото упражнение.

„Удължаване на галопния мах“

При теста за четири-годишни коне „удължаването на галопния мах“ е задължително. Това е вариация между работещия и средния галоп за коне, чиято подготовка не е достатъчно развита за среден галоп.

Събран галоп. Конят, оставайки „на повод“ се движи напред в каденция и с повдигната и заоблена шия. Добре ангажираните стави поддържат енергичен импулс, като позволяват на раменете да се движат с по-голяма лекота като по този начин се демонстрира поемане на тежестта и височина. Маховете на коня са по-къси, отколкото при другите видове галоп, без да се губи еластичност и каденция.

Целта на събрания галоп е:

- Да покаже изцяло балансиран и каденциран (повдигнат) галоп във всички движения, като задните крака стъпват напред под центъра на тежестта и видимо носят повече тежест, отколкото при работния галоп.

Съществените характеристики на събрания галоп са:

- Равномерността на тритактовия ритъм с ясен момент на задържане във въздуха.
- Лекият и постоянен контакт като носът е малко пред отвеса, а задтилькът е най-високата точка.
- Гъвкавостта на цялото тяло и еластичността.
- Правотата и правилното огъване във фигури, ъгли и завои.
- Енергията, активността, съкращаването на маховете (в сравнение с работен галоп), поемането на тежестта си, равновесие и височина.
- Поемането на тежестта, равновесието и каденцията.
- Преходът в събран галоп.
- Правилното изпълнение на фигурите.

Оценяване на събрания галоп (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност Много своевременен и гладък преход в събран галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, правилно влизане дълбоко в ъглите и много прецизно изпълнение на фигурите.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм с ясен момент на задържане във въздуха от начало до край.

Гъвкавост Отлична еластичност по цялото тяло през цялото движение.

Контакт Лек и постоянен контакт като носът е малко пред отвеса. Отлично поемане на тежестта си като задтилькът е най-високата точка.

Импулс Изцяло енергични и изразителни крачки.

Правота Конят остава напълно прав при потеглянето на галоп и когато се движи по права линия. Правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.

Събраност Напълно ангажирани задни крака, които ясно стъпват по-напред

под тялото на коня, отколкото при работен галоп, и носят повече тежест. Конят демонстрира отлична каденция и равновесие с по-ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата, повдигната и заоблена шия, височина.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност

Своевременен и гладък преход в и излизане от събран галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, много прецизно изпълнение на фигурите, но завоите са малко големи.

Тренировъчна скала

Ритъм

Абсолютно равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм с ясен момент на задържане във въздуха от начало до край.

Гъвкавост

Много добра еластичност по цялото тяло през цялото движение.

Контакт

Лек и постоянен контакт като носът е малко пред отвеса. много добре поемане на тежестта си като задтилькът е най-високата точка.

Импулс

Много енергични и изразителни крачки.

Правота

Конят остава напълно прав при потеглянето на галоп и когато се движи по права линия. Правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.

Събраност

Много ангажирани задни крака, които ясно стъпват по-напред под тялото на коня, отколкото при работен галоп, и носят повече тежест. Конят демонстрира много добра каденция и равновесие с по-ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата, повдигната и заоблена шия, височина.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност

Своевременен и гладък преход в и излизане от събран галоп без и най-малкото съпротивление. Но, точността на ездата от точка до точка, точното следване на пътя, изпълнението на фигурите могат да бъдат по-добри.

Тренировъчна скала

Ритъм

Абсолютно равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм от начало до край, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост

Добра еластичност по цялото тяло през цялото движение.

Контакт	Лек и постоянен контакт като носът е малко пред отвеса. Добро поемане на тежестта си като задтилъкът е най-високата точка.
Импулс	Енергични и изразителни крачки.
Правота	Конят остава напълно прав при потеглянето на галоп и когато се движи по права линия. Правилно огънат в ъглите, фигурите и завоите.
Събраност	Добре ангажирани задни крака, които ясно стъпват по-напред под тялото на коня, отколкото при работен галоп, и носят повече тежест. Конят демонстрира добра каденция и равновесие с пониско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата, повдигната и заоблена шия, височина.
Подчиненост	Без никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Преходът в и излизането от събран галоп би трябвало да е отчетлив и/или по-прав. Точността на ездата от точка до точка, точното следване на пътя, изпълнението на фигурите могат да бъдат по-добри.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм, с ясен момент на задържане във въздуха, но с известна загуба на ритъм в преходите.
Гъвкавост	Сравнително добра еластичност, но малко напрегнат в потеглянето или в самия край преди началото на следващото движение.
Контакт	Лек контакт, но главата не винаги остава мирна. Малко напрегнат в шията за момент.
Импулс	Сравнително добра енергичност и активност на задницата. Може да е още по-изразителен.
Правота	Конят остава прав, когато се движи по права линия, но не изцяло прав при потеглянето; огъването в ъглите, завоите и фигурите би трябвало да е по-подчертано и на двата повода.
Събраност	Задните крака би трябвало да стъпват малко по-напред под тялото на коня и да носят още повече тежест. Конят би могъл да показва повече снижаване на задницата, каденция, равновесие и височина.
Подчиненост	Няма очевидна съпротива.

6, задоволително

Прецизност Преходът в и излизането от събран галоп би трябвало да е отчетлив, по-точен в буквата и/или по-прав. Ездата от точка до точка, точното следване на пътя, влизането в ъглите и фигурите би трябвало да са по-добре изпълнени.

Тренировъчна скала

Ритъм Равномерни крачки в тритактов ритъм, но за момент губи ритъм в преходите или по време на събрания галоп (например, при изпълнение на фигурите). Моментът на задържане във въздуха би могъл да е по-отчетлив.

Гъвкавост Задоволителна гъвкавост и еластичност на крачките, но конят демонстрира момент на напрегнатост в преходите или по време на събрания галоп.

Контакт Конят е малко тежък на ръката и/или напрегнат в шията. Главата не е много мирна. Поемането на тежестта е ограничено. Шията е извита за момент (например, при изпълнение на фигурите).

Импулс Би трябвало да демонстрира по-енергични, активни и изразителни крачки.

Правота Конят не остава постоянно прав при потеглянето и когато се движи по права линия, като липсва известно огъването в ъглите, завоите и фигурите.

Събраност Задните крака би трябвало да стъпват по-напред под тялото на коня и да носят повече тежест. Сnižаването на задницата, каденцията и равновесието са ограничени. Би трябвало да показва повече височина.

Подчиненост Има известна съпротива по време на преходите или по време на събрания галоп.

5, достатъчно

Прецизност Преходът в и излизането от събран галоп са много късно, много рано или много изкривени. Липсва точност в ездата от точка до точка и при изпълнението на фигурите. Завоите са много големи.

Тренировъчна скала

Ритъм Не винаги равномерен, няколко галопни маха не са в отчетлив тритактов ритъм (например, в ъглите или при изпълнение на фигурите). Липсва момент на задържане във въздуха (лятаща фаза).

Гъвкавост Не достатъчно гъвкав. Липсва еластичност. Има моменти на напрегнатост при преходите и/или по време на събрания галоп.

Контакт Конят е много тежък на ръката и е зад отвеса през цялото време. Не остава установен на удилото и главата не е мирна. Поемането на тежестта е много ограничено. Извит през повечето време.

Импулс	Липсва енергия. Забързва или забавя ритъма.
Правота	Често изкривен и липсва огъване в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност	Ангажираността, активността, сгъването на задните стави и равновесието са много ограничени. Каденцията и равновесието трябва да се усъвършенстват. Галопът изглежда уморен, плосък или крупата е високо.
Подчиненост	Има известна съпротива по време на преходите или по време на събрания галоп.

4, недостатъчно

Прецизност	Преходите са твърде късно или твърде рано и са много изкривени. Твърде неточна езда от точка до точка и при изпълнението на фигурите. Извън пътя през повечето време. Няколко крачки на тръс или разчленени галопни махове. Сменя водещия крак против помощите на ездача, но се поправя веднага.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Недостатъчно равномерен, не в тритактов ритъм през повечето време.
Гъвкавост	Липса на гъвкавост и еластичност, твърде скован. Няколко момента на напрегнатост.
Контакт	Конят е твърде тежък на ръката и/или носът е много зад отвеса през цялото време. Много неустановен на удилото. Твърде извит в шията.
Импулс	Липсва енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги много изкривен. Шията е огъната навън в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност	Задните крака изостават, не са подложени под задницата. Липса на сгъване на скакателните стави, липса на поемане на тежестта и равновесие. Конят остава твърде много на предницата.
Подчиненост	Няколко момента на съпротива по време на преходите и по време на събрания галоп.

3, относително лошо

Прецизност	Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано; конят показва силна съпротива. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Няколко крачки на тръс или разчленени галопни махове. Сменя водещия крак против помощите на ездача и се поправя късно.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Галопът не е тритактов през цялото движение. Латерални галопни махове.
Гъвкавост	През повечето време не се показва никаква гъвкавост; има висока степен на напрегнатост и съпротива.

Контакт	Конят не приема удилото. Крайно тежък на ръката.
Импулс	Без никаква енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги много изкривен. Очевидно огъване навън на шията в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност	Изцяло липсва събраност.
Подчиненост	Голяма съпротива. Недостатъчно под контрола на ездача.

2, лошо

Прецизност	Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано, с голяма съпротива. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Много крачки на тръс или разчленени галопни махове. Сменя водещия крак против помощите на ездача и се поправя много късно.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Некоординирани махове.
Гъвкавост	Крайно напрегнат и съпротивляващ се.
Контакт	Конят не остава на повода.

Импулс	Без никаква енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги много изкривен. Шията е ясно огъната навън в ъглите, завоите и фигурите.
Събраност	Не се демонстрира никаква събраност.
Подчиненост	Много неподчинен. Извън контрола на ездача.

1, много лошо   Конят е крайно неподчинен. Малко крачки на галоп през цялото движение. Изцяло извън контрола на ездача.

0, неизпълнено   Не се показват никакви крачки на галоп през цялото движение.

Среден галоп. Това е междинен алюр между работния и удължения галоп. Без да бърза, конят се движи напред с ясно удължени крачки и двигателен импулс от задните крака. Ездачът позволява на коня да държи главата си малко по-напред от отвеса, отколкото при събрания и работния галоп, като същевременно му дава възможност леко да снишава главата и шията си. Крачките трябва да са уравновесени и непринудени.

Целта на средния галоп е:

- Да покаже непринуден галоп с умерено удължени и каденцирани махове и повече удължаване на рамката, отколкото при събран или работен галоп, като в същото време се поддържа равновесие и височина.

Съществените характеристики на средния галоп са:

- Равномерността на тритактовия ритъм, но с по-дълъг момент на задържане във въздуха, отколкото при събран или работен галоп.
- Лекият и постоянен контакт с удължена рамка, като носът е ясно пред отвеса, а задтилькът е най-високата точка.
- Гъвкавостта на цялото тяло и еластичността.
- Правотата и правилното огъване във фигурите (например, волтове).
- Удължаването на маховете и покриването на терен като ритъмът остава непроменен.
- Енергията, активността, поемането на тежестта си, равновесието и височината.
- Преходът в и излизането от среден галоп.
- Правилното изпълнение на фигурите (например, волтове).

Оценяване на среден галоп (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност	Много своевременен и гладък преход в и излизане от среден галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, много прецизно изпълнение на фигурите (например, волтове). Ясна разлика с другите вариации на галоба.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм от начало до край и в преходите, с ясен момент на задържане във въздуха.
Гъвкавост	Отлична еластичност по цялото тяло през цялото движение.
Контакт	Лек и постоянен контакт като носът е по-напред пред отвеса, отколкото при събран или работен галоп. Ясно удължаване на рамката като задтилькът е най-високата точка.
Импулс	Изцяло енергични крачки, които покриват терен.
Правота	Конят остава напълно прав при потеглянето и когато се движи по права линия. Добре огънат във фигурите (например, волтове).

Събраност Напълно ангажирани задни крака, които ясно докосват земята по-напред пред отпечатъка на предните крака, отколкото при събран или работен галоп, и поемат тежест. Конят демонстрира отлична каденция, свобода в раменете, лекота в предницата и височина.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност Своевременни и гладки преход в и излизане от среден галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, точно изпълнение на фигурите.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм от начало до край и в преходите, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост Много добра еластичност по цялото тяло през цялото движение.

Контакт Лек и постоянен контакт като носът е по-напред пред отвеса, отколкото при събран или работен галоп. Ясно удължаване на рамката като задтилькът е най-високата точка.

Импулс Много енергични крачки, които покриват терен.

Правота Конят остава напълно прав при потеглянето и когато се движи по права линия. Добре огънат във фигурите (например, волтове).

Събраност Много добре ангажирани задни крака, които ясно докосват земята по-напред пред отпечатъка на предните крака, отколкото при събран или работен галоп, и поемат тежест. Конят демонстрира много добра каденция, свобода в раменете, лекота в предницата и височина.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Своевременни и гладки преход в и излизане от среден галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, точно изпълнение на фигурите (например волтове).

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм от начало до край и в преходите, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост Добра еластичност по цялото тяло през цялото движение.

Контакт	Лек и постоянен контакт като носът е по-напред пред отвеса, отколкото при събран или работен галоп. Ясно удължаване на рамката като задтилъкът е най-високата точка.
Импулс	Енергични крачки с добро покриване на терен.
Правота	Конят остава напълно прав при потеглянето и когато се движи по права линия. Правилно огънат във фигурите (например, волтове).
Събраност	Добре ангажирани задни крака, които ясно докосват земята по-напред пред отпечатъка на предните крака, отколкото при събран или работен галоп, и поемат тежест. Конят демонстрира добра каденция, свобода в раменете, лекота в предницата и височина.
Подчиненост	Без никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Преходът в и излизането от среден галоп би трябвало да са отчетливи и/или по-прави. Ясна разлика с другите вариации на галоп. Точността на ездата от точка до точка, точното следване на пътя, изпълнението на фигурите би трябвало да са по-добри.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм, с ясен момент на задържане във въздуха, но с известна загуба на ритъм в преходите.
Гъвкавост	Сравнително добра еластичност, но малко напрегнат в потеглянето или в самия край преди началото на следващото движение.
Контакт	Лек контакт, но главата не винаги остава мирна. Малко напрегнат в шията за момент.
Импулс	Сравнително добра енергия и покриване на терен.
Правота	Конят остава прав, когато се движи по права линия, но не изцяло прав при потеглянето. Огъването във фигурите (например, волтовете) би трябвало да е по-подчертано.
Събраност	Ангажираността, каденцията и равновесието могат да са още по-развити. Би могъл да показва повече височина.
Подчиненост	Няма съпротива, която си заслужава да се отбележи.

6, задоволително

Прецизност	Преходът в и излизането от среден галоп би трябвало да са отчетливи, по-точни в буквата и/или по-прави. Ездата от точка до точка, точното следване на пътя, фигурите (например, волтовете) би трябвало да са по-добре изпълнени. Разликата от другите вариации на галоп би могла да е по-отчетлива.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни крачки в тритактов ритъм, но за момент губи ритъм в
-------	--

преходите или по време на средния галоп. Моментът на задържане във въздуха би могъл да е по-отчетлив.

Гъвкавост	Задоволителна гъвкавост и еластичност на крачките, но конят демонстрира момент на напрегнатост в преходите или по време на средния галоп.
Контакт	Конят е малко тежък на ръката и/или напрегнат в шията. Главата не е много мирна. Поемането на тежестта е ограничено. Шията е извита за момент.
Импулс	Би трябвало да демонстрира по-енергични, активни крачки, които покриват терен, и по-голяма ангажираност.
Правота	Конят не остава постоянно прав при потеглянето и когато се движи по права линия; липсва огъване във фигурите (волтовете). Голямо извиване в шията.
Събраност	Задните крака би трябвало да имат повече ангажираност и да носят повече тежест. Каденцията и равновесието са ограничени. Липсва височина.
Подчиненост	Има известна съпротива по време на преходите или по време на средния галоп.

5, достатъчно

Прецизност	Преходът в и излизането от среден галоп са много късно, много рано или много изкривени. Липсва точност в ездата от точка до точка и при изпълнението на фигурите. Разликата от другите вариации на галопата би трябвало да е по-отчетлива.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Не винаги равномерен, няколко галопни маха не са в отчетлив тритактов ритъм (например, в преходите). Няма ясен момент на задържане във въздуха (лятаща фаза).
Гъвкавост	Не достатъчно гъвкав. Липсва еластичност. Има моменти на напрегнатост при преходите и/или по време на средния галоп.
Контакт	Конят е много тежък на ръката и е зад отвеса през цялото време. Липсва удължаване на рамката. Не остава установен на удило и главата не е мирна. Поемането на тежестта е много ограничено. Извит през повечето време.
Импулс	Липсва енергия и покриване на терен. Забързани крачки/крачки с усилие.
Правота	Често изкривен и липсва огъване във фигурите (волтовете). Прекомерно извиване в шията.
Събраност	Ангажираността, каденцията и равновесието са много ограничени. Галопът изглежда уморен, плосък или крупата е високо.
Подчиненост	Има известна съпротива по време на преходите или по време на средния галоп.

4, недостатъчно

Прецизност Преходите са твърде късно или твърде рано и са много изкривени. Твърде неточна езда от точка до точка и при изпълнението на фигурите (волтове). Извън пътя през повечето време. Няколко крачки на тръс или разчленени галопни махове. Необходима е по-голяма разлика от другите вариации на галоба.

Тренировъчна скала

Ритъм Неравномерни крачки, не в тритактов ритъм през повечето време.

Гъвкавост Липса на гъвкавост и еластичност, твърде скован. Няколко момента на напрегнатост при преходите и по време на средния галоп.

Контакт Конят е твърде тежък на ръката и/или носът е много зад отвеса през цялото време. Много неустановен на удилото. Много извит.

Импулс Липсва енергия, покриване на терен и желание за движение напред. Движи се твърде забързано или с голямо усилие.

Правота Винаги много изкривен. Шията е огъната навън във фигурите (например, във волтовете).

Събраност Задните крака изостават много назад. Липса на каденция и равновесие. Конят остава на предницата.

Подчиненост Няколко момента на съпротива по време на преходите и по време на средния галоп.

3, относително лошо

Прецизност Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано; конят показва силна съпротива. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Няколко крачки на тръс или разчленени галопни махове.

Тренировъчна скала

Ритъм Галопът не е тритактов през цялото движение. Латерални галопни махове.

Гъвкавост През повечето време не се показва никаква гъвкавост; има висока степен на напрегнатост и съпротива.

Контакт Конят не приема удилото. Крайно тежък на ръката. Ясно зад удилото.

Импулс Без никаква енергия и желание за движение напред.

Правота Винаги много изкривен. Очевидно огъване навън във фигурите (във волтовете).

Събраност Конят е много неуравновесен.

Подчиненост Голяма съпротива. Недостатъчно под контрола на ездача.

2, лошо

Прецизност Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано, с голяма съпротива. Много неточна езда, през цялото време извън пътя. Много крачки на тръс или разчленени галопни махове.

Тренировъчна скала

Ритъм Изцяло некоординирани махове.

Гъвкавост Крайно напрегнат и съпротивляващ се.

Контакт Конят не остава на повода.

Импулс Без никаква енергия и желание за движение напред.

Правота Винаги много изкривен.

Събраност Конят е изцяло неуравновесен.

Подчиненост Много неподчинен. Движение повече на тръс, отколкото на галоп. Ездачът няма никакъв контрол над коня по време на преходите и средния галоп.

1, много лошо Конят е крайно неподчинен. Малко крачки на галоп през цялото движение. Извън контрола на ездача.

0, неизпълнено Не се показват никакви крачки на галоп през цялото движение.

Удължен галоп. Конят покрива възможно най-голям терен. Без да забързва, конят удължава крачката си до възможния максимум като остава спокоен, лек и прав, в резултат на силен двигателен импулс от задните крака. Ездачът позволява на коня да удължи рамката с контролиран задтильк, както и да покрива терен. Цялото движение трябва да е уравновесено, а преходът в удължен галоп трябва да става гладко чрез поемане на повече тежест в задницата.

Целта на удължения галоп е:

- Да покаже най-големия възможен импулс при галоба с каденцираните махове, които се удължават и покриват възможно най-голям терен, без да се губи равновесието и височината.

Съществените характеристики на удължения галоп са:

- Равномерността на тритактовия ритъм, но с още по-дълъг момент на задържане във въздуха, отколкото при среден галоп.
- Лекият и постоянен контакт с глава и шия, поставени по-ниско, по-голямо удължаване на рамката, като носът е ясно пред отвеса, а задтилькът е най-високата точка.
- Гъвкавостта на цялото тяло и еластичността.
- Правотата.
- Импулсът и максималното удължаване на маховете, като в същото време ритъмът остава непроменен, без да се губи нещо от спокойствието, лекотата, поемането на тежестта, равновесието и височината.
- Ясната разлика от средния галоп. Активни задни крака, които докосват земята още по-напред от отпечатъка на предните, отколкото при средния галоп.
- Задните крака поемат тежест, като се създава впечатление за добър баланс със свобода на раменете.
- Преходът в и излизането от удължения галоп.

Оценяване на удължен галоп (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност Много своевременен и гладък преход в и излизане от удължен галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя. Ясна разлика от средния галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм от начало до край и в преходите, с ясен момент на задържане във въздуха.

Гъвкавост Отлична еластичност по цялото тяло през цялото движение.

Контакт Лек и постоянен контакт като носът е по-напред пред отвеса, отколкото при среден галоп. Ясно удължаване на рамката като задтилькът е най-високата точка.

Импулс Много динамични крачки, които покриват отличен терен.

Правота	Конят остава напълно прав при потеглянето, когато се движи по права линия и в прехода към събраност <i>[sic]</i> .
Събраност	Превъзходен импулс, при който задните крака поемат тежест. Конят демонстрира отлична каденция и равновесие, свобода в раменете, лекота в предницата и височина.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност	Своевременни и гладки преход в и излизане от удължен галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя, ясна разлика от среден галоп.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм от начало до край и в преходите, с ясен момент на задържане във въздуха.
Гъвкавост	Много добра еластичност по цялото тяло през цялото движение.
Контакт	Лек и постоянен контакт като носът е по-напред пред отвеса, отколкото при среден галоп. Ясно удължаване на рамката като задтилькът е най-високата точка.
Импулс	Динамични крачки, които покриват много добър терен.
Правота	Конят остава напълно прав при потеглянето, когато се движи по права линия и в прехода към събраност <i>[sic]</i> .
Събраност	Превъзходен импулс, при който задните крака поемат тежест. Конят демонстрира много добра каденция и равновесие, свобода в раменете, лекота в предницата и височина.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност	Своевременен и гладък преход в и излизане от удължен галоп без и най-малкото съпротивление. Точна езда от точка до точка, точно следване на пътя. Ясна разлика от среден галоп.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм от начало до край и в преходите, с ясен момент на задържане във въздуха.
Гъвкавост	Добра еластичност по цялото тяло през цялото движение.
Контакт	Лек и постоянен контакт като носът е по-напред пред отвеса, отколкото при среден галоп. Ясно удължаване на рамката като задтилькът е най-високата точка.

Импулс	Динамични крачки с покриване на терен.
Правота	Конят остава напълно прав при потеглянето, когато се движи по права линия и в прехода към събраност [<i>sic</i>].
Събраност	Добре ангажирани задни крака, които докосват земята още повече пред отпечатъка на предните, отколкото при среден галоп. Задните крака поемат тежест. Конят демонстрира добра каденция и равновесие, свобода в раменете, лекота в предницата и височина.
Подчиненост	Без никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Преходът в и излизането от удължен галоп би трябвало да са по-навременни и/или по-прави. Разликата от среден галоп и точността на ездата от точка до точка и следването на пътя могат да бъдат по-добри.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни крачки в отчетлив тритактов ритъм, с ясен момент на задържане във въздуха, но с известна загуба на ритъм в преходите.
Гъвкавост	Сравнително добра еластичност, но малко напрегнат в преходите.
Контакт	Лек контакт, но главата не винаги остава мирна. Малко напрегнат в шията за момент.

Импулс	Сравнително добра енергия и покриване на терен.
Правота	Конят остава прав, когато се движи по права линия, но не изцяло прав при преходите.
Събраност	Ангажираността и каденцията могат да са още по-развити. Би могъл да показва повече височина.
Подчиненост	Няма съпротива, която си заслужава да се отбележи.

6, задоволително

Прецизност	Преходът в и излизането от удължения галоп би трябвало да са по-отчетливи, по-точни в буквата и/или по-прави. Ездата от точка до точка и точното следване на пътя би трябвало да са по-добре изпълнени. Разликата от среден галоп би могла да е по-отчетлива.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерни крачки в тритактов ритъм, но моментът на задържане във въздуха би могъл да е по-отчетлив. За момент губи ритъм в преходите или по време на удължения галоп. Необходимо е да показва повече свобода.
Гъвкавост	Задоволителна гъвкавост и еластичност на крачките, но конят демонстрира момент на напрегнатост в преходите или по време на удължения галоп.

Контакт	Конят е малко тежък на ръката и/или напрегнат в шията. Главата не е много мирна. Поемането на тежестта е ограничено. Шията е извита за момент.
Импулс	Би трябвало да демонстрира по-енергични, активни крачки, които покриват терен. Малко забързан/с усилие.
Правота	Конят не остава постоянно прав при преходите и когато се движи по права линия. Твърде голямо извиване в шията навътре.
Събраност	Задните крака би трябвало да имат повече ангажираност и да носят повече тежест. Височината, каденцията и равновесието са ограничени.
Подчиненост	Има известна съпротива по време на преходите или по време на удължения галоп.

5, достатъчно

Прецизност	Преходът в и излизането от удължен галоп са много късно, много рано или много изкривени. Липсва точност в ездата от точка до точка и в следването на пътя. Разликата от среден галоп би трябвало да е по-отчетлива.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Не винаги равномерен, няколко галопни маха не са в отчетлив тритактов ритъм. Няма ясен момент на задържане във въздуха (летяща фаза).
Гъвкавост	Не достатъчно гъвкав. Липсва еластичност. Има моменти на напрегнатост при преходите и/или по време на удължаването.
Контакт	Конят е много тежък на ръката и е зад отвеса през цялото време. Липсва удължаване на рамката. Не остава установен на удило и главата не е мирна. Поемането на тежестта е много ограничено. Извит през повечето време.
Импулс	Липсва енергия и покриване на терен. Забързани крачки/крачки с усилие.
Правота	Изкривен в преходите и/или по време на удължения галоп. Прекомерно извиване в шията.
Събраност	Ангажираността, каденцията и равновесието са много ограничени. Галопът изглежда уморен, плосък или в предницата; понякога крупата е високо.
Подчиненост	Има известна съпротива по време на преходите или по време на удължения галоп.

4, недостатъчно

Прецизност	Преходите са твърде късно или твърде рано и са много изкривени. Твърде неточна езда от точка до точка. Извън пътя през повечето време. Няколко крачки на тръс или разчленени галопни махове. Необходима е по-голяма разлика от другите вариации на галоп.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Неравномерни крачки, не в тритактов ритъм през повечето време.
Гъвкавост	Липса на гъвкавост и еластичност, твърде скован. Няколко момента на напрегнатост при преходите и удължаването.
Контакт	Конят е твърде тежък на ръката и/или носът е много зад отвеса през цялото време. Липса на поемане на тежестта си. Неустановен на удило през цялото движение. Твърде извит.
Импулс	Липсва енергия, покриване на терен и желание за движение напред. Върви много забързано или с голямо усилие.
Правота	Твърде изкривен в преходите или по време на удължения галоп.
Събраност	Задните крака изостават много назад. Липса на каденция и равновесие. Конят остава на предницата.
Подчиненост	Няколко момента на съпротива по време на преходите и по време на удължаването.

3, относително лошо

Прецизност	Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано; конят показва силна съпротива. Много неточна езда, извън пътя през цялото време. Няколко крачки на тръс или разчленени галопни махове.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Галопът не е тритактов през цялото движение. Латерални махове.
Гъвкавост	През повечето време не се показва никаква гъвкавост; има висока степен на напрегнатост и съпротива.
Контакт	Конят не приема удило. Крайно тежък на ръката. Много зад отвеса.
Импулс	Без никаква енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги много изкривен.
Събраност	Конят е много неуравновесен.
Подчиненост	Голяма съпротива. Недостатъчно под контрола на ездача.

2, лошо

Прецизност	Преходите са твърде, твърде късно или твърде, твърде рано, със силна съпротива. Много неточна езда, извън пътя през цялото време. Много крачки на тръс или разчленени галопни махове.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Изцяло некоординирани махове.
-------	-------------------------------

Гъвкавост	Крайно напрегнат и съпротивляващ се.
Контакт	Конят не остава на повода.
Импулс	Без никаква енергия и желание за движение напред.
Правота	Винаги много изкривен.
Събраност	Конят е изцяло неуравновесен.
Подчиненост	Много неподчинен. Движение повече на тръс, отколкото на галоп. Ездачът няма никакъв контрол над коня.
1, много лошо	Конят е крайно неподчинен. Малко крачки на галоп през цялото движение. Извън контрола на ездача.
0, неизпълнено	Не се показват никакви крачки на галоп през цялото движение.

Контра галоп. Контра галопът е балансиращо и изправящо движение, което трябва да се изпълнява в сбор. Конят галопира в правилна последователност като външният преден крак е водещият крак и конят е позициониран (с постановка) към страната на водещия крак. Предният крак трябва да е подравнен към същата следа като задния крак.

Целта на контра галопа е:

- Да подобри равновесието и събраността на галопа и да повиши вниманието към помощите на ездача.

Съществените характеристики на контра галопа са:

- Качеството на галопа (виж събран галоп).
- Правотата.
- Подчинението на помощите.
- Точността на изпълнението на фигурите и завоите.

Насоките за оценяване на контра галоп са същите като на Събрания галоп.

Проста смяна на крака на галоп. Това е движение, при което след директно привеждане от галоп в ходом и три до пет отчетливи крачки конят веднага повдига галоп с другия водещ преден крак.

Целта на простата смяна е:

- Да покаже цялостното хармонично развитие на коня и желанието му за подчинение на помощите на ездача в това движение, което е от начално ниво, особено и в двата прехода – низходящия и възходящия.

Съществените характеристики на простата смяна на водещия крак на галоп са:

- Качеството на галопа преди и след простата смяна на крака (виж съответно събран или работен галоп). Равномерността и непринудеността на крачките на ходом.
- Двата навременните и гладки прехода без никакви стъпки на тръс между галопите (виж преходи), като през цялото време конят остава прав.
- Общото впечатление за непринуденост, гъвкавост, поемане на тежестта си и равновесие през цялото движение.
- Точността на изпълнението с правилния брой крачки на ходом, точно на определеното място.

Оценяване на простата смяна на водещия крак (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност Много своевременни и гладки преходи с отлично качество на галопа преди и след преходите, правилен брой крачки на ходом, изпълнени на точно определеното място.

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютно равномерен в галопа, ходама и двата прехода.
Гъвкавост	Поддържа отлична гъвкавост през цялото движение.
Контакт	Мек и еластичен контакт като задтилькът е най-високата точка, а носът остава малко пред отвеса; конят демонстрира истинско поемане на тежестта си.
Импулс	Активни и ангажирани задни крака по време на галопа, ходама и преходите.
Правота	Конят остава напълно прав по време на цялото движение.
Събраност	Отлично равновесие на коня във всички части на простата смяна на крака.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност Много своевременни и гладки преходи с много добро качество на галоп преди и след преходите, правилен брой крачки на ходом.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерен в галоп, ходама и двата прехода.

Гъвкавост Поддържа много добра гъвкавост през цялото движение.

Контакт Мек и еластичен контакт като задтилъкът е най-високата точка, а носът остава малко пред отвеса; конят демонстрира истинско поемане на тежестта си.

Импулс Активни и ангажирани задни крака по време на галоп, ходама и преходите.

Правота Конят остава напълно прав по време на цялото движение.

Събраност Много добро равновесие на коня във всички части на простата смяна.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Своевременни и гладки преходи с добро качество на галоп преди и след преходите, правилен брой крачки на ходом.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно равномерен в галоп, ходама и двата прехода.

Гъвкавост Поддържа добра гъвкавост през цялото движение.

Контакт Мек и еластичен контакт като задтилъкът е най-високата точка, а носът остава малко пред отвеса през повечето време, но малко скъсява шията за момент. Конят демонстрира добро поемане на тежестта си.

Импулс Активни и ангажирани задни крака по време на галоп, ходама и преходите.

Правота Конят остава напълно прав по време на цялото движение.

Събраност Добро равновесие на коня във всички части на простата смяна.

Подчиненост Няма никаква съпротива и смущение по време на цялото движение. Конят показва добра увереност и реакция на помощите на ездача.

7, сравнително добре

Прецизност Единият от преходите би могъл да е по-отчетлив. Сравнително добро качество на галоп преди и след преходите. Изпълнението по отношение броя крачки на ходом и мястото им би трябвало да е по-прецизно.

Тренировъчна скала

Ритъм	Лека загуба на отчетливия тритактов ритъм на галопа преди първия преход или след втория преход, но крачките на ходом са равномерни.
Гъвкавост	Малко напрегнат в единия от преходите.
Контакт	Контактът би могъл да е малко по-мек или по-постоянен. Скъсяване в шията за момент, но конят демонстрира сравнително добро поемане на тежестта си в повечето части на движението.
Импулс	Задните крака биха могли да са още по-активни и по-ангажирани в някои части на движението.
Правота	Конят не остава напълно прав по време галоп, ходома или преходите.
Събраност	Губи малко равновесие за момент, например в единия от преходите.
Подчиненост	Демонстрира сравнително добра охота и хармонично развитие, без съпротива, която си заслужава да бъде отбелязана.

б, задоволително

Прецизност	И двата прехода би трябвало да са по-отчетливи и по-гладки. Галопът преди и след преходите не е изцяло гъвкав и балансиран. Изпълнението по отношение броя крачки на ходом и мястото им не е достатъчно точно.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Лека загуба на отчетливия тритактов ритъм на галопа преди и след преходите. На ходом ритъмът не е абсолютно отчетлив четиритактов.
Гъвкавост	С известна напрегнатост в части от движението.
Контакт	Контактът не е достатъчно лек постоянен. Скъсяване в шията, особено в преходите. Поемането на тежестта е ограничено.
Импулс	Липсва ангажираност.
Правота	Конят не остава напълно прав по време галоп, ходома или преходите.
Събраност	Би трябвало да е по-уравновесен по време на цялото движение.
Подчиненост	Няма значителна съпротива, но поради известна напрегнатост и липса на равновесие движението не може да се изпълни по хармоничен начин.

5, достатъчно

Прецизност Няколко крачки на тръс в прехода към или излизане от галоп. Неточно изпълнение по отношение на броя крачки на ходом и мястото им.

Тренировъчна скала

Ритъм Галопът и ходомът не са достатъчно равномерни.

Гъвкавост Не достатъчно гъвкав, липсва еластичност. Моменти на напрегнатост в преходите, галопа или ходама.

Контакт Много тежък на ръката, зад отвеса през цялото време. Конят не остава установен на удилото; главата не е мирна. Липсва поемане на тежестта. Извит в шията.

Импулс Задните крака не са достатъчно активни и ангажирани в галопа, ходама и преходите.

Правота Изкривен през по-голяма част от движението.

Събраност Би трябвало да поема повече тежест в задницата в галопа и преходите. Остава на предницата, особено в първия преход.

Подчиненост Има известна съпротива в галопа, ходама или преходите, която влияе отрицателно на точността на изпълнение.

4, недостатъчно

Прецизност Няколко крачки на тръс и в двата прехода. Преходите са твърде късно или твърде рано, с неправилен брой крачки на ходом. Сменя водещия крак преди първия или след втория преход. След ходама галопира на грешен водещ крак, или е галопът е разчленен, но се поправя бързо.

Тренировъчна скала

Ритъм Галопът не е равномерен и крачките на ходом не са в отчетлив четиритактов ритъм.

Гъвкавост Липсва гъвкавост. Няколко момента на съпротива.

Контакт Конят не приема удилото в повечето части на движението. Твърде тежък на ръката и ясно зад отвеса. Много извит в шията. Няма поемане на тежестта.

Импулс Липсва активност и ангажираност през цялото движение.

Правота Винаги много изкривен.

Събраност Липсва равновесие. Конят остава много на предницата.

Подчиненост Няколко момента на съпротива в галопа. Липса на цялостно хармонично развитие. Конят не внимава за помощите на ездача.

3, относително лошо

Прецизност Основно крачки на тръс или на раван след първия преход. Галопира на грешния водещ крак след втория преход и се поправя късно. Сменя водещия крак в единия от преходите. Много неточно изпълнение на движението.

Тренировъчна скала

Ритъм Галопът не е в тритактов ритъм, а ходомът е раван.

Гъвкавост Голяма напрегнатост през цялото движение.

Контакт Конят не приема удилото. Крайно тежък на ръката.

Импулс Без никаква енергия и ангажираност на задницата.

Правота Много изкривен през цялото движение.

Събраност Липсва активност, събраност и равновесие. Конят остава твърде много на предницата във всички части на движението.

Подчиненост Голяма съпротива, неподчиненост и неразбиране между коня и ездача.

2, лошо

Прецизност Поради силна съпротива, неподчиненост и объркване движението едва се разпознава.

Тренировъчна скала

Ритъм Галопът изобщо не е в тритактов ритъм, а ходомът е раван. Некоординирани крачки и махове.

Гъвкавост Твърде голяма напрегнатост и съпротива.

Контакт Конят не приема удилото.

Импулс Без никаква енергия и желание за движение напред в галоп, ходома и преходите.

Правота Крайно изкривен през цялото движение.

Събраност Няма никаква събраност и равновесие.

Подчиненост Конят демонстрира неимоверна съпротива. Ездачът няма достатъчно контрол над коня.

1, много лошо

Конят е крайно неподчинен и изцяло извън контрола на ездача.

0, неизпълнено

Ездачът не може да изпълни нито една част от движението.

Преходи

(в рамките на един и същ алюр или от един алюр в друг)

Промените в алюра и вариациите в рамките на един и същ алюр трябва да се изпълняват точно на посочената буква. Каденцията (освен на ходом) трябва да се запазва до момента, когато алюрът или движението се променят или когато конят спира. Преходите в рамките на един и същ алюр трябва да бъдат отчетливи, като постоянно се поддържа един и същ ритъм и каденция. Конят трябва да се води леко, да остава спокоен и да запазва правилната постановка.

Същото се отнася и за преминаванията от едно движение към друго, например преминаване от пасаж в пиафе и обратно.

Всяко движение или преход трябва да се подготвя с едва доловими полу-спирания. Полу-спирането е почти едновременно, координирано действие на седалището, краката и ръката на ездача, което има за цел да повиши вниманието и равновесието на коня преди изпълнението на движения или на низходящи и възходящи преходи. Чрез лекото пренасяне на тежестта върху задните крака на коня се подобрява ангажираността и равновесието на задницата, с което от своя страна се постига по-голяма лекота на предницата и по-добро общо равновесие на коня.

Целта на преходите е:

- Да насърчат коня да развива повече ангажираност, да се постига повече люлеене в гърба и да се създава равновесие, така че конят да може да изпълнява движенията с лекота.

Съществените характеристики на преходите са:

- Изпълнението на прехода, приемането на помощите и полу-спиранията, за да се повиши нивото на подчиненост и способността за своевременно изпълнение на поисканото от ездача.
- Поддържането на ритъма.
- Качеството на алюра, преди и след прехода, като се демонстрира необходимата подготовка от страна на ездача за активно събиране или удължаване на рамката на коня и крачките.
- Точното изпълнение.
- Обща бележка:

Принцип на съдийството е да не се наказва кон/ездач два или повече пъти за една и съща грешка. Преходите например често се случва да се изпълняват твърде рано или твърде късно. Ако разстоянието от точката на действителното изпълнение на прехода до обозначената буква не е повече от 5 м преди или след обозначената буква (липса на точност), грешката се отчита **единствено** в оценката на прехода. Но, ако преходът е изпълнен (в резултат на това, че конят предугажда и изпреварва ездача, е под напрежение или се съпротивлява) **много** по-рано или **много** по-късно (ясно повече от 5 метра), то грешката се отчита **също и** за предходното или следващото движение със забележката „Не изпълнено за цялото разстояние“.

8, добре

Прецизност	Преходите изглеждат гладки и лесни, на обозначената буква.
<u>Тренировъчна скала</u>	
Ритъм	Няма никаква загуба на равномерност.
Гъвкавост	Гъвкавостта се поддържа.
Контакт	Контактът остава мек и еластичен повече в единия преход, отколкото в другия.
Импулс	Енергичността се поддържа повече в единия преход, отколкото в другия.
Правота	Правотата се поддържа.
Събраност	Добра ангажираност и равновесие.
Подчиненост	Не се демонстрира никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Като цяло преходите са сравнително гладки, но може да е необходима по-голяма ангажираност и отчетливост, на обозначената буква.
<u>Тренировъчна скала</u>	
Ритъм	Равномерността се поддържа.
Гъвкавост	Може да има повече гъвкавост и еластичност.
Контакт	Основното поемане на удилото все още е очевидно; може обаче да има известно скъсяване на шията по време на един от преходите.
Импулс	Импулсът е все още сравнително добър.
Правота	Правотата се поддържа.
Събраност	Може да има нужда от повече ангажираност на задницата по време на прехода извън едно движение, или към дадено движение.
Подчиненост	Преходите все още са директни или навременни, но може да не изглеждат така гладки, както онези, оценени по-високо.

6, задоволително

Прецизност	Може да има много различни сценарии, които да доведат до оценка „б“; преходите се изпълняват малко рано/късно или не са достатъчно отчетливи.
<u>Тренировъчна скала</u>	
Ритъм	Равномерността се поддържа.

Гъвкавост	Може да има нужда от повече гъвкавост и еластичност.
Контакт	Може да има нужда от по-добро поемане на тежестта си, конят може да е малко зад отвеса или доста тежък на ръката.
Импулс	Като цяло би трябвало да има повече импулс, или може би импулсът се губи по време на единия от преходите.
Правота	Има известна загуба на правота.
Събраност	Известна липса на събраност.
Подчиненост	Може да има малка съпротива по време на единия от преходите.

5, достатъчно

Прецизност	Сравнително подчинени преходи, но качеството на единия алюр е недостатъчен или изпълнението е много неточно.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Известна загуба на ритъм/равномерност по време на единия от преходите.
Гъвкавост	Липсва гъвкавост.
Контакт	Необходимо е по-добро поемане на тежестта си. Конят може би избягва контакта като остава зад отвеса. Или става твърде тежък на ръката.
Импулс	Демонстрира известна загуба на импулс.
Правота	Конят се изкривява по време на преходите.
Събраност	Би трябвало да е по-развита, или събраността се губи в единия от преходите.
Подчиненост	Демонстрира известна липса на подчиненост или приемане на помощите по време на преходите.

4, недостатъчно

Прецизност	Преходите не са отчетливи; единият от преходите не става изобщо или е твърде неточен.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Явна загуба на равномерност по време на единия от преходите.
Гъвкавост	Конят е скован.
Контакт	Конят е срещу поводата или зад отвеса.
Импулс	Демонстрира се напрегнатост, а не толкова истински импулс.
Правота	Конят се изкривява.
Събраност	Има липса на активност и ангажираност.
Подчиненост	Демонстрира липса на подчиненост или приемане на помощите по време на преходите.

3, относително лошо

Прецизност И двата прехода са с явна съпротива или конят спира за момент след като влезе в новия алюр.

Тренировъчна скала

Ритъм Равномерността се губи във всички преходи.
Гъвкавост Конят е твърде напрегнат.
Контакт По време на преходите се демонстрира съпротива срещу контакта.

Импулс Демонстрира се напрегнатост, а не толкова импулс.
Правота Конят е изкривен по време на преходите.
Събраност Има липса на активност, ангажираност и събраност.
Подчиненост Демонстрира ясна неподчиненост или липса на разбиране/приемане на помощите.

2, лошо

Прецизност Преходите едва се разпознават, демонстрира се объркване и съпротива.

Тренировъчна скала

Ритъм Равномерността не е изразена в нито един от двата прехода.
Гъвкавост Конят е напълно скован и напрегнат.
Контакт По време на двата прехода се демонстрира ясна съпротива срещу контакта.

Импулс Напрегнат, а не с импулс.
Правота Изкривен.
Събраност Липса на активност и ангажираност.
Подчиненост Демонстрира неимоверна съпротива, особено по време на единия от преходите.

1, много лошо Преходите едва се разпознават, демонстрират се голямо объркване и крайна съпротива.

0, неизпълнено Не се разпознава нито един от двата прехода.

Промяна на посоката

1. При промяна на посоката конят трябва да заеме постановка на тялото си към извивката на линията, която следва, като остава гъвкав и изпълнява указанията на ездача без никаква съпротива и без промяна на крачката, ритъма или скоростта.
2. Промяната на посоката може да бъде изпълнена по следните начини:
  - I. Промяна на посоката под прав ъгъл, включително при ъглите на манежа (четвърт волт с диаметър приблизително 6 м).
  - II. По късия или дългия диагонал.
  - III. Полуволт или полукръг със смяна на повода.
  - IV. Полупирует или завъртане около задницата.
  - V. Серпентина.
  - VI. Контра-смени на ръката (на зиг-заг). (Зиг-заг е движение, съдържащо повече от две полу-пристъпвания с промяна на посоката.)

Конят трябва да е прав за момент преди смяната.

Целта на промяната на посоката е:

- Да се демонстрира странично равновесие, гъвкавост и плавност в огъването и промяна на огъването в новата посока.

Съществените характеристики на промяната на посоката са:

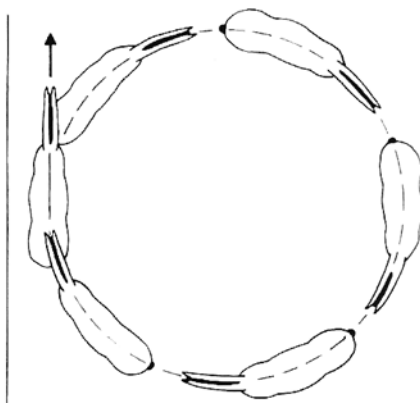
- Подчинеността.
- Равновесието.
- Поемането на тежестта.
- Плавността.
- Ритъмът.
- Еднаквото огъване.

Фигури

Фигурите, които се използват в тестовете по обездка са волтове, серпентини и осморки.

Волт:

Волтът е кръг с диаметър 6, 8 или 10 метра. Ако е по-голям от 10 метра, се използва терминът кръг, като се посочва диаметърът му.

Серпентина:

Серпентините с няколко извивки, които докосват дългата страна на манежа се състоят от полукръгове, свързани с права линия. Когато пресича средната линия, конят трябва да е успореден на късата страна на манежа. В зависимост от големината на полукръговете, свързващата права линия е различна по дължина.

Серпентините с една извивка по дългата страна на манежа се изпълняват на 5 или 10 м от дългата страна към средната линия.

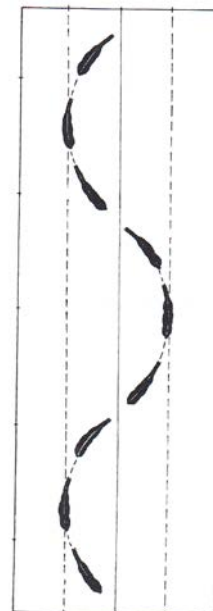
Серпентините около централната линия се изпълняват между линиите между средната линия и линиите между средната и пътеката.

Серпентина с няколко извивки, които докосват дългата страна на манежа.

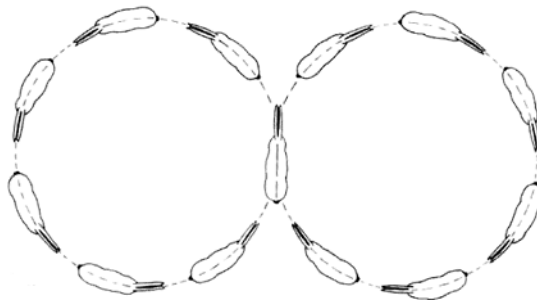
Серпентина с една извивка по дългата страна на манежа (5x10 м).

Серпентина около централната линия.

Осморка:

Фигурата осморка се състои от два пълни волта или кръга с еднакъв размер, както е посочено в програмата, съединени в средата на осморката. Непосредствено преди смяната на посоката в центъра на фигурата ездачът трябва да изправи коня си за момент.

Волтовете, серпентините и осморките обикновено се изпълняват на работен или на събран тръс или на работен или на събран галоп.

Целите на различните фигури са:

- Да насърчат ездача да язди точно и да накарат коня да внимава за помощите на ездача.
- Да развият приема на външните ограничителни помощи.

Съществените характеристики на упражненията са:

- Еднаквостта и точният размер и форма на фигурите.
- Еднаквото огъване на коня в тези упражнения.
- Приемането на външните ограничителни помощи.
- Качеството на тръса и галоп.

- Тъй като качеството на тръса и галопа е ясно обяснено в частите за събран тръс, работен тръс, работен галоп и събран галоп, настоящата глава ще обясни **точността** на фигурите. Различните степени на тренировъчната скала са от най-висока важност и в тези фигури ездачът и конят трябва да покажат способността си да бъдат прецизни в изпълнението.

Оценяване на волтове, серпентини и осморки (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност

Волтът е изпълнен с точния размер и в правилния алюр. Ездачът започва и завършва волта на определената буква. Волтът е абсолютно кръгъл и конят се движи в една следа.

Серпентината е разделена на абсолютно еднакви извивки, започва и свършва в средата на късата страна на манежа или съответно на определената буква по дългата страна на манежа. Конят се движи в една следа, като винаги поддържа определения алюр. Огъването на коня е еднакво в двете посоки.

Осморката е изпълнена с два абсолютно еднакви волта по отношение на огъването, размера и ритъма, в определения алюр.

9, много добре

Прецизност

Волтът е изпълнен с точния размер и в правилния алюр. Ездачът започва и завършва волта на определената буква. Волтът е абсолютно кръгъл и конят се движи в една следа. Качеството на алюра може да не е толкова високо, колкото за оценка 10.

Серпентината е разделена на абсолютно еднакви извивки, започва и свършва в средата на късата страна на манежа или съответно на определената буква по дългата страна на манежа. Конят се движи в една следа, като винаги поддържа определения алюр. Огъването на коня е еднакво в двете посоки. Може би едната от смените на посоката може да е още по-плавна. Качеството на алюра може да не е толкова високо, колкото за оценка 10.

Осморката е изпълнена с два абсолютно еднакви волта по отношение на огъването, размера и ритъма, в определения алюр, но промяната на посоката може да е още по-плавна. Качеството на алюра може да не е толкова високо, колкото за оценка 10.

8, добре

Прецизност

Волтът е изпълнен с малко по-малък/по-голям от точния размер, в правилния алюр. Ездачът започва и завършва волта на определената буква. Волтът е почти кръгъл и конят се движи в една следа. Качеството на алюра е добро.

Серпентината е разделена на еднакви извивки, започва и свършва в средата на късата страна на манежа или съответно на определената буква по дългата страна на манежа. Конят се движи

в една следа, като винаги поддържа определения алюр. Качеството на алюра е добро. Може би смените на посоката може да са още по-плавни.

Осморката е изпълнена с два еднакви волта по отношение на огъването, размера и ритъма, в определения алюр. Качеството на алюра е добро. Може би промяната на посоката би могла да е още по-плавна.

7, сравнително добре

Прецизност

Волтът може да не е с точно определения размер, малко е голям/малък, но е изпълнен в правилния алюр. Ездачът започва/завършва волта малко рано/късно, но волтът е кръгъл и е изпълнен в една следа.

Серпентината не е точно разделена на еднакви извивки, започва/свършва малко късно/рано. Огъването на коня на едната страна може да е малко по-добро, отколкото на другата. Конят се движи в една следа, поддържайки определения алюр.

Осморката е изпълнена с два почти еднакви волта по отношение на огъването, размера и ритъма, в определения алюр. Единият волт е малко по-голям/по-малък, отколкото другия. Осморката не е напълно центрирана.

6, задоволително

Прецизност

Волтът е голям/малък. Не е изпълнен в истински събран или работен алюр. Ездачът започва/завършва волта рано/късно. Волтът е по-скоро елипсовиден, отколкото кръгъл. За момент раменете или задницата на коня излизат извън волта, и има малко движение в две следи.

Серпентината не е разделена на еднакви извивки, започва и свършва късно/рано. За момент конят се движи в две следи. Извивките са с различна форма. Огъването на коня е по-добро на едната страна, отколкото на другата. Има прекъсване при смяната на ръката.

Осморката е изпълнена с два различни волта по отношение на огъването, поемането на тежестта, размера и ритъма. Двата волта са позиционирани различно. Осморката не е центрирана. Има прекъсване при смяната на ръката.

5, достатъчно

Прецизност

Волтът би трябвало да се изпълни по-прецизно; волтът е голям/малък. Не е изпълнен в истински събран или работен алюр. Ездачът започва/завършва волта доста рано/късно. Волтът е повече елипсовиден, отколкото кръгъл. За момент раменете или задницата на коня излизат извън волта.

Серпентината би трябвало да се изпълни по-прецизно. Не е

разделена на еднакви извивки, започва/свършва много късно/рано. За няколко момента раменете на коня излизат навън и конят се движи в две следи. Отделните извивки очевидно не са с еднаква форма. Би трябвало да се подобри огъването на коня на едната страна.

Осморката би трябвало да се изпълни по-прецизно. Изпълнява се с два различни волта по отношение на огъването, поемането на тежестта, размера и ритъма. Има прекъсване при смяната на ръката.

4, недостатъчно

Прецизност

Липсва точност при изпълнението на **волта**; волтът е твърде голям/малък. Не е изпълнен в събран или работен алюр. Ездачът започва/завършва волта твърде рано/късно. Волтът изобщо не е кръгъл. Раменете или задницата на коня излизат извън волта, движението очевидно не е в една следа. Има прекъсване в алюра.

Липсва точност при изпълнението на **серпентината**; извивките са различни, започва/свършва твърде късно/рано. Раменете на коня ясно излизат навън и конят се движи в две следи. Смяната на ръката става с ясни прекъсвания. Има прекъсване в алюра.

Липсва точност при изпълнението на **осморката**. Изпълнява се с два различни волта по отношение на огъването, поемането на тежестта, размера и ритъма. Единият волт е твърде, твърде голям/малък. Осморката изобщо не е центрирана. Има съпротива при смяната на ръката. Има прекъсване в алюра поради съпротива.

3, относително лошо

Прецизност

В рамките на **волта** има ясно прекъсване, конят прави няколко крачки в погрешен алюр. Ездачът започва/завършва волта прекалено късно поради съпротива. Раменете на коня ясно излизат извън волта, или задницата напуска следата като че конят се движи в подчертан траверс.

Извивките на **серпентината** са напълно различни. Поради съпротива ездачът не може да започне фигурата на определената буква. Раменете или задницата на коня ясно излизат навън и конят се движи продължително в две следи. Смяната на ръката става с дълга съпротива. Конят прави няколко крачки в погрешен алюр.

Напълно липсва точност при изпълнението на **осморката** поради съпротива. Има прекъсване или съпротива при смяната на ръката. Конят прави няколко крачки в погрешен алюр.

2, лошо

Прецизност

Има голяма съпротива в рамките на **волта** и смяна на алюра няколко пъти. Фигурата се разпознава трудно.

Има голяма съпротива в рамките на **серпентината** и смяна на алюра няколко пъти. Фигурата се разпознава трудно.

Има голяма съпротива в рамките на **осморката** и смяна на алюра няколко пъти. Фигурата се разпознава трудно.

1, много лошо

Конят е крайно неподчинен и изцяло извън контрола на ездача.

0, неизпълнено

Ездачът не може да изпълни нито една част от движението.

Отстъпване

Отстъпването е симетрично диагонално двутактово движение назад, но без момент на задържане във въздуха. Краката се повдигат и спускат два по два по диагонал, като предните остават подравнени в същата следа като на задните крака.

По време на цялото упражнение, конят трябва да остане „на повод“ като поддържа желанието си да се движи напред.

Избързването с движението или ускоряването на движението, съпротивата или избягването на контакта, отклонението на задницата от правата линия, разкрачените или неактивни задни крака и влаченето на предните крака са сериозни грешки.

След завършване на необходимия брой стъпки назад, конят трябва да демонстрира а) спиране с равномерно разпределение на тежестта върху четирите крака, които са два по два изравнени или б) незабавно да започне движение напред в необходимия алюр.

Указания за преброяването на стъпките:

Стъпките се броят от отстъпването назад на всеки преден крак. След завършване на необходимия брой стъпки назад, коня трябва да демонстрира спиране с равномерно разпределение на тежестта върху четирите крака, които са два по два изравнени или незабавно да започне движение напред в необходимия алюр. В програми, където се изисква отстъпване една конска дължина, движението се изпълнява с три или четири стъпки.

Серия от отстъпвания:

Серия от отстъпвания е комбинация от две отстъпвания и определен брой стъпки на ходом между тях. Серията трябва да се изпълни с плавни преходи и с необходимия брой стъпки.

След първоначалното спиране с равномерно разпределение на тежестта върху четирите крака, които са два по два изравнени, няма повече прекъсвания в протичането на движението. В рамките на цялата серия трябва да се вижда равномерно диагонално движение назад и отчетливо четиритактово движение напред.

Стъпките се броят по това колко пъти предните крака докосват земята, т. е., четири стъпки назад, четири стъпки напред, четири стъпки назад, след което се преминава в необходимия алюр без спиране.

Целта на отстъпването е:

- Да демонстрира подчинеността и хармоничното развитие на коня и да подобри събраността му по време на преходите, спирането, отстъпването, серията отстъпвания, ходама и равномерността на стъпките.

Съществените характеристики на отстъпването са:

- Равномерността, непринудеността, гъвкавостта и контактът.

- Качеството на преходите (спиране-отстъпване-движение напред-отстъпване-движение напред)
- Подчинеността (желанието да възприема помощите на ездача).
- Поемането на тежестта, събраността и равновесието.
- Правотата, точността, и броят стъпки.
- Спирането (равномерно разпределение на тежестта върху четирите крака, които са два по два изравнени, неподвижност).

Оценяване на отстъпването (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност След първоначалното неподвижно спиране с равномерно разпределение на тежестта върху четирите крака, които са два по два изравнени, точно на необходимата буква, се наблюдава плавно движение назад с правилния брой стъпки. Преходът към спиране и излизането от отстъпването са своевременни и гладки, без и най-малката съпротива.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютно контролирани и равномерни диагонални стъпки.

Гъвкавост Отлична еластичност в цялото тяло по време на цялото движение.

Контакт Лек, еластичен и постоянен контакт, конят дъвче удилото, носът е пред отвеса. Отлично поемане на тежестта си като задтилькът е най-високата точка.

Импулс (Активност) Отлична активност на стъпките, всеки диагонален чифт крака се повдига добре със сгънати стави (желанието за движение напред се поддържа добре).

Правота Абсолютно прав като предните крака са в една линия със задните.

Събраност Задните крака очевидно носят повече тежест. Цялото движение остава в отлично равновесие.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача, във всеки от преходите, спирането, отстъпването, и ходама (в серия от отстъпвания).

9, много добре

Прецизност След първоначалното неподвижно подравнено спиране, точно на необходимата буква, се наблюдава плавно движение назад с правилния брой стъпки. Преходът към спиране и излизането от отстъпването са своевременни и гладки, без и най-малката съпротива.

Тренировъчна скала

Ритъм Добре контролирани, равни, равномерни диагонални стъпки.

Гъвкавост Много добра еластичност по време на цялото движение.

Контакт	Лек, еластичен и постоянен контакт, конят дъвче удилото, носът е леко пред отвеса. Много добро поемане на тежестта си като задтилькът е най-високата точка.
Импулс (Активност)	Много добра активност на стъпките, всеки диагонален чифт крака се повдига добре със сгънати стави (желанието за движение напред се поддържа добре).
Правота	Абсолютно прав като предните крака са в една линия със задните.
Събраност	Задните крака очевидно носят повече тежест. Цялото движение остава в много добро равновесие.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача, във всеки от преходите, спирането, отстъпването, и ходома (в серия от отстъпвания).

8, добре

Прецизност	След първоначалното неподвижно, подравнено спиране на необходимата буква, се наблюдава плавно движение назад с правилния брой стъпки. Преходът към спиране и излизането от отстъпването са своевременни и гладки, без съпротива.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Равни, равномерни диагонални стъпки.
Гъвкавост	Добра еластичност по време на цялото движение.
Контакт	Лек, еластичен и постоянен контакт, конят дъвче удилото, носът е леко пред отвеса. Много добро поемане на тежестта си като задтилькът е най-високата точка.
Импулс (Активност)	Добра активност на стъпките, желанието за движение напред се поддържа добре. Всеки диагонален чифт крака се повдига добре със сгънати стави.
Правота	Видимо прав като предните крака са в една линия със задните.
Събраност	Задните крака носят повече тежест. Цялото движение е в добро равновесие.
Подчиненост	Няма никаква съпротива в преходите, спирането, отстъпването, и ходома (в серия от отстъпвания).

7, сравнително добре

Прецизност	След сравнително добър преход и неподвижно, подравнено спиране близо до буквата, се наблюдава плавно движение назад с правилния брой стъпки. Преходът към спиране и излизането от отстъпването са гладки, без съпротива.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Равни, равномерни диагонални стъпки.
Гъвкавост	Сравнително добра еластичност. Като цяло движението тече през

цялото тяло по време на цялото упражнение.

Контакт	Лек, еластичен и постоянен контакт, конят дъвче удилото, носът е леко пред отвеса. Задтилъкът е най-високата точка, но шията може да малко скъсена.
Импулс (Активност)	Активни стъпки, поддържа се желание за движение напред. Всеки диагонален чифт крака се повдига сравнително добре със сгънати стави.
Правота	Прав като предните крака са в една линия със задните.
Събраност	Задните крака носят тежест. Цялото движение е балансирано.
Подчиненост	Няма очевидна съпротива в преходите, спирането, отстъпването, и ходома (в серия от отстъпвания).

6, задоволително

Прецизност	Преходът към спирането може да е постепенен. Спирането може да не е напълно подравнено. Задните крака може да трябва да са повече под тялото. Близко до, но не на обозначената буква. Като цяло се наблюдава плавно движение назад с правилен брой стъпки. Има колебание в прехода към и излизането от отстъпването.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерността се поддържа като цяло. Тенденция да забързва.
Гъвкавост	Известна скованост и напрегнатост в движението. Необходима е повече еластичност.
Контакт	Задтилъкът не винаги е най-високата точка. Малко тежък на ръката или малко извита или скъсена шия.
Импулс (Активност)	Мудни стъпки, на които им трябва повече активност; конят си влачи краката.
Правота	Малко изкривен или малко отклонение от правата линия.
Събраност	Необходимо е повече сгъване в задните стави и повече височина.
Подчиненост	Подчинен, но малко неохотен.

5, достатъчно

Прецизност	Преходът към спирането може да е внезапен. Спирането може да не е подравнено. Близко до буквата се наблюдава движение назад с грешки в броя на стъпките. Има колебание в прехода към и излизане от отстъпването.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Стъпките на са напълно диагонални. Четиритактовият ритъм в ходома при серия отстъпвания може да не е отчетлив. Някои крачки могат да бъдат по-къси или по-дълги, различно време в
-------	---

последователността, с която краката докосват земята (единият диагонал е по-бърз от другия).

Гъвкавост	Липса на освободеност, конят започва да влечи краката си, скованост в задните крака.
Контакт	Като цяло конят е зад отвеса или малко над удилото. Контактът е тежък, конят е твърд на ръката, устата му е отворена.
Импулс (Активност)	Цялото упражнение е забързано/с усилие.
Правота	Известно отклонение от правата линия.
Събраност	Разкрячени задните крака, няма никаква височина. Задните крака трябва да са повече под тялото.
Подчиненост	Съпротива в преходите, очевидно доминиращи помощи с поводите.

4, недостатъчно

Прецизност	Няма неподвижност при спирането. Неправилен брой стъпки. Прекъсване на отстъпването.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Очевидно стъпките не са диагонални. Много забързани стъпки. Движение на раван при ходома в серия отстъпвания.
Гъвкавост	С хлътнал гръб и сковани или сковани стъпки. Конят си влечи краката.
Контакт	Съпротива в устата, твърде извит, шията е твърде къса и скъсена. Задтилькът е много надолу.
Импулс (Активност)	Липсва активност. Много забързани крачки/крачки с усилие.
Правота	Много изкривен. Задницата излиза навън.
Събраност	Губи равновесие. Конят остава на предницата.
Подчиненост	Силна съпротива. Закъснява след помощите.

3, относително лошо

Прецизност	Много неточно представяне на движението поради съпротива през цялото упражнение.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Много неравномерен.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат през цялото упражнение.
Контакт	Изцяло зад или над удилото.

Импулс (Активност)	Лоша активност.
Правота	Крайно изкривен. Извън пътя.
Събраност	Няма никакво равновесие, конят остава изцяло на предницата.
Подчиненост	Неподчинен.

2, лошо

Прецизност	Спирането не е ясно; демонстрират се само една или две крачки от отстъпването със силна съпротива.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Забързани и неравни крачки.
Гъвкавост	Крайно скован в цялото движение.
Контакт	Не остава установен на удило.

Импулс (Активност)	Изцяло неактивен.
Правота	Изцяло изкривен.
Събраност	Няма никаква събраност.
Подчиненост	Много неподчинен.

1, много лошо Няма видимо спиране и движението едва се разпознава. Крайно съпротивляващ се.

0, неизпълнено Никакво спиране и никакво движение назад.

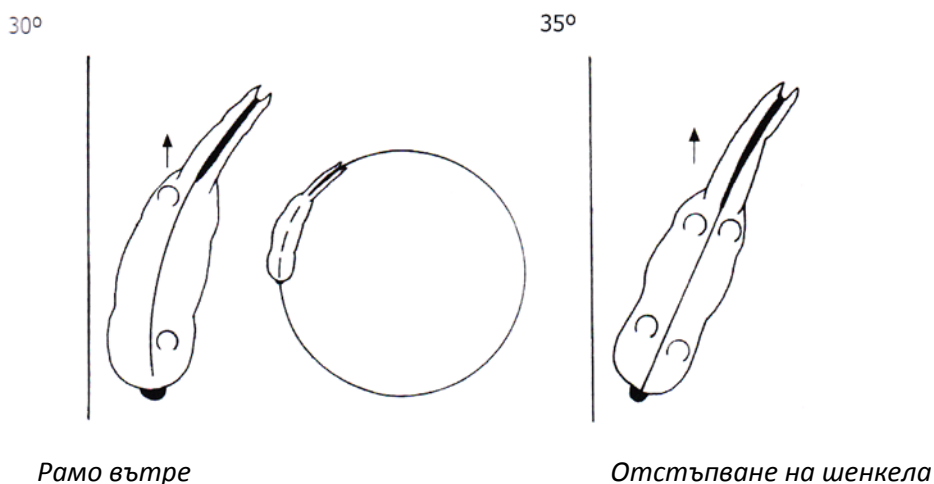
Странични движения

Основната цел на страничните движения - освен отстъпването на шенкела - е да развият и повишат ангажирането на задницата, и следователно събирането.

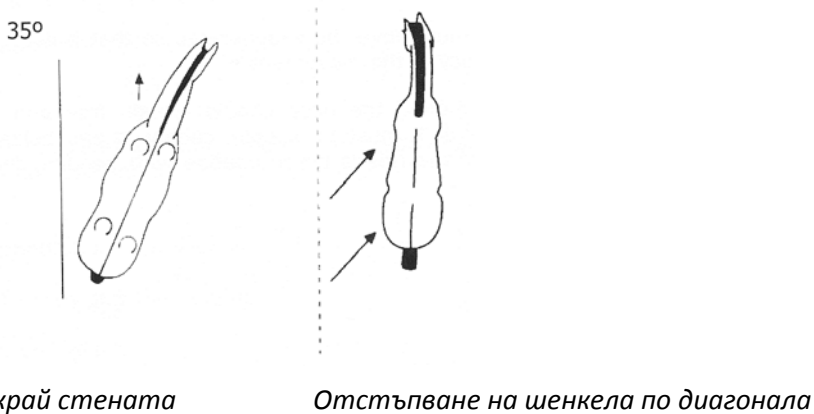
Във всички странични движения – рамото вътре, травера, ранвера, и полупристъпването конят е леко извит и се движи с различни следи.

Огъването на тялото и шията не трябва да бъде прекомерно, за да не се нарушава ритъма, равновесието и плавността на движението.

В страничните движения крачката трябва да се запази свободна и равномерна, запазвайки постоянен импулс, като трябва да остане гъвкава, каденцирана и балансирана. Импулсът често се губи поради това, че вниманието на ездача е съсредоточено главно върху това да поддържа огъването на коня и воденето настрани.

Отстъпване на шенкела

Отстъпване на шенкела
от десния крак

Отстъпване на шенкела
от левия крак

Отстъпването на шенкела се изпълнява на работен тръс (в състезания на ФЕИ). Конят е почти прав, с изключение на леко огъване в задтилька обратно на посоката на движение, така че ездачът е в състояние да вижда веждата и ноздрата на коня отвътре. Вътрешните крака на коня минават и се кръстосват пред външните.

Отстъпването на шенкела трябва да бъде включено в обучението на коня преди да е готов за упражнения на събраните алюри. По късно, заедно с по-трудното движение рамо вътре, отстъпването на шенкела е най-доброто средство за огъвкавяване на коня и постигане на непринуденост и освободеност, което подобрява свободата, еластичността и равномерността на алюрите и хармонията, лекотата и непринудеността на движенията му.

Отстъпването на шенкела може да се изпълнява „по диагонал“, в който случай конят се движи колкото може по-успоредно на дългата страна на манежа, въпреки че предницата трябва малко да изпреварва задницата. Отстъпването на шенкела може да се изпълнява и „по протежение на стената“, в който случай конят трябва да бъде под ъгъл от около 35 градуса към посоката, в която се движи.

Целта на отстъпването на шенкела е:

- Да се демонстрира гъвкавостта на коня и възможностите му да се движи странично.

Съществените характеристики на отстъпването на шенкела са:

- Поддържането на равномерността на тръса.
- Правотата, със само лека постановка на задтилька обратно на посоката на движение.
- Ясното кръстосване на вътрешните крака през външните.
- Подчинението на помощите.

Импулс	Много активни задни крака. Доминира тенденцията за движение напред.
Правота	Конят е почти прав, с изключение на леко огъване в задтилъка обратно на посоката на движение
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Много добра височина. Конят демонстрира активна задница, упражнението се изпълнява на работен тръс и в много добро естествено равновесие.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност	Качеството на тръса от края на последното упражнение преди отстъпването на шенкела до началото на следващото упражнение след отстъпването на шенкела би могло да е още по-изразително, но качеството на тръса в упражнението е добро. Упражнението започва и свършва точно.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерността се поддържа изцяло.
Гъвкавост	Конят е с люлеещ се гръб.
Контакт	Конят минава на външния повод като дъвче удилото, а задтилъкът остава най-високата точка през повечето време. Носът е малко пред отвеса.
Импулс	Добра активност на задните крака. Доминира тенденцията за движение напред.
Правота	Конят е почти прав, с изключение на леко огъване в задтилъка.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Упражнението се изпълнява на работен тръс. Конят демонстрира добра височина, активна задница и добро естествено равновесие.
Подчиненост	Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Качеството на тръса от края на последното упражнение преди отстъпването на шенкела до началото на следващото упражнение след отстъпването на шенкела би трябвало да е с малко повече изразителност. Упражнението не се изпълнява изцяло от точка до точка, започва малко късно/рано и свършва малко рано/късно.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерността се поддържа. Малко забързва или малко забавя.
Гъвкавост	Конят е с люлеещ се гръб.

Контакт	Конят минава на външния повод като дъвче удилото, а задтилькът остава – повече или по-малко - най-високата точка.
Импулс	Енергичността може да е по-развита, но тенденцията за движение напред е видима.
Правота	Лека загуба на правота.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Необходима е малко повече височина и повече изразителност. Качеството на работния тръс би трябвало да е малко по-изразително.
Подчиненост	Конят като цяло е подчинен, няма очевидна съпротива.

б, задоволително

Прецизност	Конят започва като води предницата. Упражнението не се изпълнява изцяло от точка до точка, започва и свършва малко късно.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Би трябвало да е по-балансиран. Леко нарушаване на ритъма. Известна липса на свобода в тръса. Склонен е да забързва.
Гъвкавост	Известна скованост, има нужда от повече гъвкавост.
Контакт	Леко извита или скъсена шия. Задтилькът не винаги е най-високата точка.
Импулс	Необходим е повече импулс.
Правота	Конят не остава прав постоянно, известно огъване по време на движението, лошо се измъква през раменете. Конят не върви постоянно настрани.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Необходима е повече ангажираност и височина.
Подчиненост	Конят е подчинен, но би могъл да демонстрира повече лекота и плавност.

б, достатъчно

Прецизност	Работният тръс е плосък и е на предницата. Липсва точност.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Известна загуба на ритъм. Много бърз или забързан.
Гъвкавост	Напрегнат, хлътнал гръб. Тревожно махане с опашка.
Контакт	Известно извиване. Задтилькът е много ниско. Скъсяване на шията. Съпротива в устата.

Импулс	Липсва импулс и тенденция за движение напред.
Правота	Конят е огънат твърде много; измъква се през раменете.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Необходима е много повече ангажираност, конят е на предницата.
Подчиненост	Известна очевидна съпротива.

4, недостатъчно

Прецизност	Твърде голям ъгъл/ъгълът не се забелязва. Непостоянен ъгъл. Конят е огънат от началото до края на упражнението.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Губи равномерността.
Гъвкавост	Изцяло хлътнал гръб, напрегнат гръб.
Контакт	Твърде голямо извиване и скъсяване на шията. Твърде голяма съпротива в устата.

Импулс	Липсва активност.
Правота	Лошо се измъква от раменете.
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Лоша ангажираност; конят е извън равновесие.
Подчиненост	Демонстрира съпротива.

3, относително лошо

Прецизност	Изцяло неточно. Част от движението е на галоп или тръс.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Много неравномерен.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат в гърба.
Контакт	Изцяло над или зад удилото.

Импулс	Липсва енергия и желание за движение напред.
Правота	Лошо се измъква изцяло (по протежение, по дължина).
Събраност (Способност да сгъва ставите на задните крайници)	Много лоша ангажираност; конят е извън равновесие.
Подчиненост	Конят се съпротивлява силно.

носеца задница, като създава впечатление за много добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията се вижда ясно.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност

Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди рамото вътре до началото на следващото упражнение след рамото вътре може да е малко по-изразително, но качеството на събрания тръс по време на рамото вътре е добро. Упражнението се изпълнява точно от точка до точка, с постоянен ъгъл от 30 градуса, в три следи.

Тренировъчна скала

Ритъм

Поддържа се абсолютна равномерност.

Гъвкавост

Конят е с люлеещ се гръб. Движенията са еластични и свободни.

Контакт

Конят минава на външния повод като дъвче удилото, а задтилъкът остава най-високата точка през повечето време. Носът е малко пред отвеса.

Импулс

Добре активни задни крака, които се повдигат и докосват земята напред под тялото на коня. Доминира тенденцията за движение напред.

Правота

Конят поддържа постоянно огъване от задтилъка до опашката.

Събраност

Конят демонстрира добра височина, с ангажирана носеца задница, като създава впечатление за добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията се вижда.

Подчиненост

Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност

Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди рамото вътре до началото на следващото упражнение след рамото вътре би могло да е по-изразително. Също и качеството на събрания тръс по време на рамото вътре би могло да е малко по-изразително. Упражнението не се изпълнява изцяло от точка до точка, започва малко късно/рано и свършва малко късно/рано. Като цяло упражнението се изпълнява на малко повече от три следи. Задницата влиза малко навътре от пътеката в края на упражнението.

Тренировъчна скала

Ритъм

Поддържа се равномерност.

Гъвкавост	Движенията биха могли да са по-еластични и по-свободни.
Контакт	Конят минава на външния повод като дъвче удило, а задтилькът като цяло остава най-високата точка. Малко къса шия. Носът е малко пред отвеса.
Импулс	Импулсът може да е по-развит; тенденцията за движение напред е видима.
Правота	Конят поддържа постоянно огъване от задтилька до опашката.
Събраност	Конят демонстрира сравнително добра височина, с ангажирана носеща задница, като създава впечатление за сравнително добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията се вижда.
Подчиненост	Няма очевидна съпротива.

6, задоволително

Прецизност	Необходима е повече каденция на събрания тръс от края на последното упражнение преди рамото вътре до началото на следващото упражнение след рамото вътре и по време на движението. Упражнението не се изпълнява изцяло от точка до точка, започва късно/рано, свършва късно/рано. Ъгълът се променя, или е малко остър или тъп.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Леко нарушаване на ритъма. Известна липса на свобода в тръса. Склонен е да забързва.
Гъвкавост	Известна скованост, необходима е повече еластичност. Моментни стъпки като на пасаж.
Контакт	Леко извита или скъсена шия. Задтилькът не остава най-високата точка. Малко тежък на ръката.
Импулс	Необходим е повече импулс. Склонен е да забързва или да се забавя.
Правота	Необходимо е по-постоянно огъване през цялото упражнение. Твърде голямо огъване в шията; измъква се през раменете.
Събраност	Необходима е по-голяма ангажираност и височина. Тръсът изглежда плосък и на предницата; движението изглежда малко трудно.
Подчиненост	Конят е подчинен, но би могъл да демонстрира повече лекота и плавност.

5, достатъчно

Прецизност Събраният тръс изглежда плосък и на предницата. Задните крака почти се кръстосват. Ъгълът е много остър или твърде тъп. Склонен е да отстъпва от шенкела. Упражнението не е от точка до точка, започва късно, свършва рано, неточно.

Тренировъчна скала

Ритъм Известна загуба на ритъм.

Гъвкавост Напрегнат гръб; хлътнал гръб; силно тревожно махане с опашка. Няколко стъпки като на пасаж.

Контакт Видимо извит. Задтилъкът е ниско. Шията е скъсена. Известна съпротива в устата. Поемането на тежестта е много ограничено.

Импулс Липсва активност.

Правота Твърде голямо огъване в шията; измъква се през раменете. Моменти с неправилно огъване.

Събраност Лоша събраност. Ангажираността и равновесието са много ограничени. Тръсът изглежда уморен, плосък или с усилие. Конят остава на предницата.

Подчиненост Известна очевидна съпротива.

4, недостатъчно

Прецизност Събраният тръс не е достатъчно равномерен. Ъгълът е твърде голям; ъгълът едва се вижда. Твърде голямо люлеене; изпълнява се точно като отстъпване на шенкела. Задните крака се кръстосват. Крачки на ходом или на галоп по време на движението.

Тренировъчна скала

Ритъм Губи равномерността.

Гъвкавост Изцяло хлътнал, напрегнат гръб. Напрегнати стъпки като на пасаж.

Контакт Много извита или скъсена шия. Твърде силна съпротива в устата. Зад отвеса. Липсва поемане на тежестта.

Импулс Липсва активност и желание за движение напред.

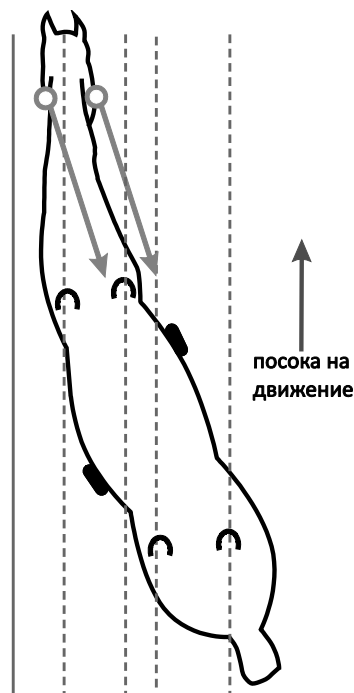
Правота Няма огъване, конят се движи изправен; или твърде голямо огъване в шията; измъква се през раменете.

Събраност Много лоша събраност и равновесие. Конят просто бяга; бърза твърде много или е се движи в изцяло мудар, бавен тръс.

Подчиненост Съпротива.

Травер

Траверът може да се изпълнява на събран тръс или на събран галоп. Конят е леко огънат около вътрешния шенкел на ездача, но повече от това при рамото вътре. Необходимо е да се демонстрира постоянно огъване на приблизително 35 градуса (отпред и отзад се вижда движение в четири следи). Предницата остава на пътеката, като задницата е изместена навътре от пътеката. Външните крака на коня минават и се кръстосват пред вътрешните. Конят е огънат по посоката, в която се движи.

За започване на травера, задницата трябва да напусне пътеката, като това може да стане или след един от ъглите, или от кръг, без да се връща на пътеката. В края на травера задницата се връща обратно на пътеката (без обратно огъване на задтилька/шията), както при завършване на кръг.

Целта на травера е:

- Да се покаже плавно движение на събран тръс в права линия и с правилно огъване. Предните и задните крака се кръстосват, поддържа се равновесие и каденция.

Съществените характеристики на травера са:

- Качеството на тръса. Ритъмът и импулсът трябва да се поддържат.
- Правилното и постоянно огъване като един от най-важните елементи на травера.
- Ангажираността и носещата способност на вътрешния заден крак с тенденция за движение напред и настрани.
- Кръстосването на предните и задните крака.
- Еластичният и постоянен контакт, като задтилькът остава най-високата точка.
- Събраността, равновесието и плавността.

Оценяване на травера (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност   Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди травера до началото на следващото упражнение след травера е отлично. Упражнението се изпълнява точно от точка до точка, с постоянен ъгъл от приблизително 35 градуса. Конят се движи в четири следи.

Тренировъчна скала

Ритъм   Поддържа се абсолютна равномерност.

Гъвкавост   Конят е с люлеещ се гръб. Движенията са еластични и свободни.

Контакт   Конят минава на външния повод като дъвче удилото, а задтилькът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса.

Импулс   Отлични енергични и изразителни крачки като доминира тенденцията за движение напред.

Правота   Конят поддържа постоянно огъване от задтилька до опашката.

Събраност   Конят демонстрира много добре ангажирана носеща задница, ясна височина като създава впечатление за отлично равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията се вижда ясно.

Подчиненост   Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност   Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди травера до началото на следващото упражнение след травера би могло да е малко по-изразително. Но качеството на събрания тръс по време на травера е много добро. Упражнението се изпълнява точно от точка до точка, с постоянен ъгъл от около 35 градуса, в четири следи.

Тренировъчна скала

Ритъм   Поддържа се абсолютна равномерност.

Гъвкавост   Конят е с люлеещ се гръб. Движенията са еластични и свободни.

Контакт   Конят минава на външния повод като дъвче удилото, а задтилькът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса.

Импулс   Много енергични, изразителни крачки. Доминира тенденцията за движение напред от вътрешния заден крак.

Правота   Конят поддържа постоянно огъване от задтилька до опашката.

Събраност   Конят демонстрира много добре ангажирана носеща задница като създава впечатление за много добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията и височината се виждат ясно.

Подчиненост   Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди травера до началото на следващото упражнение след травера може да е още малко по-изразително, но качеството на събрания тръс по време на травера е добро. Упражнението се изпълнява точно от точка до точка, с постоянен ъгъл от приблизително 35 градуса, в четири следи.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се абсолютна равномерност.

Гъвкавост Конят е с люлеещ се гръб. Движенията са еластични и свободни.

Контакт Конят минава на външния повод като дъвче удило, а задтилъкът остава най-високата точка през повечето време. Носът е малко пред отвеса.

Импулс Добра енергия през цялото време. Доминира тенденцията за движение напред от вътрешния заден крак.

Правота Конят поддържа постоянно огъване от задтилъка до опашката.

Събраност Конят демонстрира добра височина, с ангажирана носеща задница като създава впечатление за добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията се вижда ясно.

Подчиненост Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди травера до началото на следващото упражнение след травера би могло да е по-изразително, както и качеството на събрания тръс по време на травера. Упражнението не се изпълнява изцяло от точка до точка, започва малко късно/рано и свършва малко късно/рано. Лека тенденция към залитане.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се равномерност.

Гъвкавост Конят е с люлеещ се гръб.

Контакт Конят минава на външния повод като дъвче удило, а задтилъкът остава най-високата точка през повечето време. Малко къса шия. Носът е малко пред отвеса.

Импулс Тенденцията за движение напред е видима, но енергичността може да е по-добре развита.

Правота Конят поддържа постоянно огъване от задтилъка до опашката, но леко променя ъгъла в началото или в края.

Събраност Конят демонстрира сравнително добра височина, с носеща задница като създава впечатление за сравнително добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете,

лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Вътрешният заден крак може да показва малко повече тенденция за движение напред.

Подчиненост Няма очевидна съпротива.

6, задоволително

Прецизност Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди травера до началото на следващото упражнение след травера се нуждае от повече каденция. Упражнението не се изпълнява изцяло от точка до точка, започва късно/рано и свършва късно/рано. Ъгълът се променя, или е малко остър или тъп.

Тренировъчна скала

Ритъм Леко нарушаване на ритъма. Известна липса на свобода в тръса. Склонен е да забързва.

Гъвкавост Известна скованост, необходима е повече еластичност. Известно тревожно махане с опашка. Моментни стъпки като на пасаж.

Контакт Леко извита или скъсена шия. Малко напрегнат в задтилъка. Задтилъкът не остава най-високата точка. Малко тежък на ръката. Силен контакт с вътрешния повод, липса на постоянен контакт на външния.

Импулс Необходима е повече енергичност. Склонен е да забързва или да се забавя.

Правота Необходимо е по-постоянно огъване през цялото упражнение. Малко прекомерно огъване в шията.

Събраност Необходима е по-голяма ангажираност и височина. Тръсът изглежда плосък и на предницата; движението изглежда малко с усилие. Вътрешният заден крак стъпва повече настрани, отколкото напред/настрани.

Подчиненост Конят е подчинен, но би могъл да демонстрира повече лекота и плавност.

5, достатъчно

Прецизност Траверът се разпознава ясно, но събраният тръс преди, по време на и след упражнението изглежда плосък и на предницата. Ъгълът е много остър или твърде тъп, или се променя. Липсва точност през цялото време.

Тренировъчна скала

Ритъм Известна загуба на ритъм.

Гъвкавост Напрегнат гръб; хлътнал гръб; постоянно тревожно махане с опашка. Няколко стъпки като на пасаж.

Контакт	Видимо извит. Задтилъкът е ниско. Шията е скъсена. Известна съпротива в устата. Конят не отива на външния повод, вътрешният повод доминира. Поемането на тежестта е много ограничено.
Импулс	Липсва енергичност и тенденция за движение напред. Конят забързва или забавя.
Правота	Очевидно прекомерно огъване в шията. Не показва постоянно огъване по време на цялото упражнение.
Събраност	Конят остава на предницата, а ангажираността е лоша. Тръсът изглежда уморен, плосък или с усилие.
Подчиненост	Известна очевидна съпротива.

4, недостатъчно

Прецизност	Събраният тръс преди или след травера не е достатъчно равномерен. Ъгълът е твърде голям/едва се вижда. Моментна загуба на алюра.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Губи равномерност.
Гъвкавост	Изцяло хлътнал и напрегнат гръб. Напрегнати стъпки като на пасаж.
Контакт	Много извита или скъсена шия; конят е ясно над удилото или зад отвеса, шията и тялото са огънати на грешната страна. Твърде силна съпротива в устата. Ясна липса на поемане на тежестта.
Импулс	Губи енергичността изцяло. Бяга, бърза твърде много, бави се твърде много.
Правота	Не се демонстрира никакво огъване, или огъването е грешно или е само в шията.
Събраност	Изцяло липсва ангажираност и равновесие.
Подчиненост	Очевидна съпротива.

3, относително лошо

Прецизност Много неточно изпълнено упражнение с неподчинение на коня и прекъсване на алюра. Конят напуска пътеката няколко пъти.

Тренировъчна скала

Ритъм Много неравномерен.

Гъвкавост Изцяло напрегнат гръб.

Контакт Изцяло зад/над удилото, с крайна съпротива в устата.

Импулс Ограничени стъпки, няма никаква тенденция за движение напред.

Правота Конят е с грешна постановка; огънат е на грешната страна.

Събраност Изцяло липсва ангажираност и равновесие.

Подчиненост Силно съпротивляващ се.

2, лошо

Прецизност Повече от половината упражнение е в погрешен алюр. Конят е много неподчинен.

Тренировъчна скала

Ритъм Изцяло неравномерни стъпки. Много ходом или галоп.

Гъвкавост Крайно скован през цялото време.

Контакт Конят не приема удилото.

Импулс Без никаква енергия или желание за движение напред.

Правота Неправилна постановка.

Събраност Изцяло липсва ангажираност.

Подчиненост Конят е много неподчинен.

1, много лошо

Конят е крайно неподчинен. Движението почти не се разпознава.

0, неизпълнено упражнение.

Не се демонстрира движението. Грешен алюр през цялото упражнение.

Ранвер

Ранверът е противоположно движение на травера. Задницата остава на пътеката, а предницата влиза навътре от пътеката. За приключване на упражнението предницата трябва да се върне на пътеката. Иначе, същите принципи и условия, които се прилагат за травера са приложими към ранвера.

Конят е леко огънат около вътрешния шенкел на ездача. Външните крака на коня минават пред и се кръстосват с вътрешните крака. Конят е огънат по посоката, в която се движи.

Целта на ранвера е:

- Да се покаже плавно движение на събран тръс в права линия, с по-голямо огъване, отколкото при рамото вътре. Предните и задните крака се кръстосват, поддържа се равновесие и каденция.
- Това упражнение е много по-трудно от травера, защото липсва помощта на ограничаваща стена/ограда и задържащите въшни помощи на ездача имат много по-голямо влияние.

Съществените характеристики на ранвера са:

- Качеството на тръса. Ритъмът и импулсът трябва да се поддържат.
- Постоянният ъгъл от приблизително 35 градуса. Конят се движи в четири следи.
- Правилното и постоянно огъване като един от най-важните елементи на ранвера.
- Ангажираността и носещата способност на вътрешния заден крак с тенденция за движение напред и настрани.
- Кръстосването на предните и задните крака.
- Еластичният и постоянен контакт, като задтилъкът остава най-високата точка.
- Събраността, равновесието и плавността.

Насоките за оценяване на ранвера са същите като за травера.

Полупристъпване

Полупристъпването е вариация на травера, изпълнявана по диагонала вместо по пътеката по протежение на стена. То може да бъде изпълнявано на събран тръс (и на пасаж в свободния стил) или на събран галоп. Конят трябва да бъде леко огънат около вътрешния шенкел на ездача по посока на движението. Конят трябва да поддържа постоянен ритъм (каденция) и равновесие по време на цялото движение. С цел да се даде повече свобода и подвижност на раменете е от голямо значение да се поддържа импулсът, особено ангажираността на вътрешния заден крак. Тялото на коня е почти успоредно на дългата страна на манежа, като предницата води леко пред задницата.

При тръса външните крака минават пред и се кръстосват с вътрешните. При галоп движението се извършва в серия галопни махове напред и настрани.

Целите на полупристъпването на тръс са:

- Да се покаже плавно движение на събран тръс по диагонал, с по-голямо огъване, отколкото при рамото вътре. Предните и задните крака се кръстосват, поддържа се равновесие и каденция.
- При последователни полупристъпвания конят трябва да се огъва еднакво на двете страни по средната линия и да поддържа равновесие и каденция.
- Последователните полупристъпвания се съдят като едно упражнение.

Съществените характеристики на полупристъпването на тръс са:

- Качеството на тръса. Ритъмът, импулсът и ангажираността на задните крака трябва да се поддържат.
- Степента на огъване при полупристъпването, която зависи от големината на ъгъла между диагонала и правата.
- Тенденцията за движение напред и носещата способност на вътрешния заден крак, които са по-важни от движението настрани.

- Кръстосването на предните и задните крака.
- Еластичният и постоянен контакт, като задтилькът остава най-високата точка.
- Събраността, равновесието и плавността.
- Последователните полупристъпвания, измерени в метри, трябва да се изпълняват симетрично по централната линия.
- Промяната на огъването при последователните полупристъпвания започва, когато конят е завършил полупристъпването на едната страна.
- Степента на огъване трябва да е една и съща на двете страни.

Оценяване на полупристъпването (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност

Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди полупристъпването до началото на следващото упражнение след полупристъпването е отлично. Упражнението се изпълнява точно от точка до точка, с постоянно огъване. Тялото на коня е почти успоредно на дългата страна на манежа като предницата леко води.

При последователните полупристъпвания, смените на посоката са много гладки и плавни, без никакво прекъсване. Качеството на полупристъпванията на двете страни е еднакво.

Тренировъчна скала

Ритъм

Поддържа се абсолютна равномерност.

Гъвкавост

Конят е с люлеещ се гръб. Движенията са еластични и свободни.

Контакт

Конят минава на външния повод като дъвче удилото, а задтилькът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса.

Импулс

Отлични енергични и изразителни крачки като доминира тенденцията за движение напред.

Правота

Конят поддържа постоянно огъване от задтилька до опашката.

Събраност

Конят демонстрира много добре ангажирана носеща задница, ясна височина като създава впечатление за отлично равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията се вижда ясно.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност

Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди полупристъпването до началото на следващото упражнение след полупристъпването би могло да е малко по-изразително, но качеството на събрания тръс по време на полупристъпването е много добро. Упражнението се изпълнява точно от началото до края, почти успоредно на дългата страна на манежа като води предницата.

При последователните полупристъпвания, смените на посоката са много гладки и плавни, без никакво прекъсване. Полупристъпванията на двете страни изглеждат еднакво.

Тренировъчна скала

Ритъм

Поддържа се абсолютна равномерност.

Гъвкавост

Конят е с люлеещ се гръб. Движенията са еластични и свободни.

Контакт

Конят минава на външния повод като дъвче удилото, а задтилькът остава най-високата точка. Носът е пред отвеса.

Импулс

Много добра енергичност и изразителност. Доминира тенденцията за движение напред от вътрешния заден крак.

Правота

Конят поддържа постоянно огъване от задтилька до опашката.

Събраност

Конят демонстрира много добре ангажирана носеща задница като създава впечатление за много добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията се вижда ясно и височината е добра.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност

Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди полупристъпването до началото на следващото упражнение след полупристъпването може да е по-изразително, но качеството на събрания тръс по време на полупристъпването е добро. Упражнението се изпълнява точно от точка до точка. Добро кръстосване на предните и задните крака.

При последователните полупристъпвания смените на посоката са гладки и плавни, без прекъсвания, но смяната на едната страна изглежда по-гладка, отколкото на другата. Поддържа се симетрия.

Тренировъчна скала

Ритъм

Поддържа се абсолютна равномерност.

Гъвкавост

Конят е с люлеещ се гръб. Движенията са еластични и свободни.

Контакт

Конят минава на външния повод като дъвче удилото, а задтилькът остава най-високата точка през повечето време. Носът е малко пред отвеса.

Импулс	Добра енергия и изразителност. Доминира тенденцията за движение напред от вътрешния заден крак.
Правота	Конят поддържа постоянно огъване от задтилъка до опашката.
Събраност	Конят демонстрира добра височина, с добре ангажирана носеща задница като създава впечатление за добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията се вижда ясно и има добра височина.
Подчиненост	Няма никаква очевидна съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	<p>Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди полупристъпването до началото на следващото упражнение след полупристъпването би могло да е по-изразително, както и качеството на събрания тръс по време на полупристъпването. Упражнението не се изпълнява изцяло от точка до точка, започва малко късно/рано и свършва малко късно/рано. Може да се търси повече постоянство в тенденцията за успоредност. Полупристъпването приключва с езда по права линия преди достигане на пътеката. Предните и задните крака могат да се кръстосват малко повече.</p> <p>При последователните полупристъпвания разстоянието от централната линия не е абсолютно еднакво в двете посоки. Полупристъпването на едната страна е по-изразително, отколкото на другата. Известно колебание при смяна на посоката.</p>
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Поддържа се равномерно.
Гъвкавост	Конят е с люлеещ се гръб. Движенията са еластични и свободни.
Контакт	Конят минава на външния повод като дъвче удило, а задтилъкът като цяло остава най-високата точка през повечето време. Малко къса шия. Носът е пред отвеса.
Импулс	Енергичността може да е по-добре развита, но тенденцията за движение напред все пак е видима.
Правота	Конят поддържа постоянно огъване от задтилъка до опашката, но може да е по-постоянен в тенденцията за успоредност.
Събраност	Конят демонстрира сравнително добра височина, с носеща задница като създава впечатление за сравнително добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на предницата и повдигната и заоблена шия. Каденцията се поддържа.
Подчиненост	Няма очевидна съпротива, но смяната на посоката може да е по-хармонична.

6, задоволително

Прецизност   Качеството на събрания тръс от края на последното упражнение преди полупристъпването до началото на следващото упражнение след полупристъпването би трябвало да е по-изразително. В началото или в края на полупристъпването води задницата. Тенденцията за успоредност не е постоянна. Би могло да има по-голямо кръстосване на предните и задните крака. Упражнението не се изпълнява точно от точка до точка, започва късно/рано и свършва рано/късно.
При последователните полупристъпвания разстоянията от централната линия не са еднакви в двете посоки. Полупристъпването на едната страна е видимо по-добро, отколкото на другата по отношение на плавността, равновесието и успоредността.

Тренировъчна скала

Ритъм   Леко нарушаване на ритъма. Известна липса на свобода в тръса. Склонен е да забързва.

Гъвкавост   Известна скованост. Необходима е повече еластичност. Тревожно махане с опашка поради съпротива. Моментни стъпки като на пасаж.

Контакт   Леко извита или скъсена шия. Малко напрегнат в задтилька. Задтилькът не остава най-високата точка. Малко тежък на ръката. Известна съпротива в устата. Силен контакт с вътрешния повод, докато на външния няма никакъв постоянен контакт.

Импулс   Необходима е повече енергичност. Склонен е да забързва или да се забавя.

Правота   Прекомерно огъване в шията. Необходимо е по-постоянно огъване през цялото упражнение.

Събраност   Необходима е по-голяма активност и височина. Тръсът изглежда плосък и на предницата; движението изглежда с усилие. Доминира тенденцията за движение настрани на вътрешния заден крак, вместо тенденцията за движение напред.

Подчиненост   Конят е подчинен, но би могъл да демонстрира повече лекота и плавност.

5, достатъчно

Прецизност   Събраният тръс преди и след упражнението изглежда плосък и на предницата. Няма точно начало и край на упражнението като то започва много късно/рано и свършва много късно/рано. По време на полупристъпването задницата или изостава или води. Има много малко кръстосване на краката. Ъгълът е непостоянен.
Последователните полупристъпвания не са на еднакво разстояние от централната линия. При смяна на посоката започва да води задницата или огъването се губи изцяло. Ясно колебание при смяна на посоката. Няма плавност. Полупристъпването на едната страна е видимо по-добро, отколкото на другата.

Тренировъчна скала

Ритъм	Известна загуба на равномерност.
Гъвкавост	Напрегнат или хлътнал гръб; силно тревожно махане с опашка. Няколко стъпки като на пасаж.
Контакт	Извит. Задтилъкът е много ниско. Шията е скъсена. Известна съпротива в устата. Избиване с глава по време на движението. Доминира контактът с вътрешния повод, а външният виси. Поемането на тежестта е много ограничено.
Импулс	Липсва енергичност и тенденция за движение напред.
Правота	Прекомерно огъване в шията. Губи огъването.
Събраност	Конят остава на предницата. Ангажираността е лоша. Равновесието е много ограничено. Тръсът изглежда уморен, плосък или с усилие.
Подчиненост	От време на време демонстрира известна съпротива.

4, недостатъчно

Прецизност	Няма точно начало и край на упражнението като то започва или свършва твърде късно/рано. Ъгълът варира твърде много. Конят е неправилно поставен. Кратък период на тръс или галоп по време на движението. При последователните полупристъпвания, полупристъпването на едната страна не е достатъчно. Известна съпротива по време на упражнението или при смяна на посоката.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Загуба на равномерност.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат гръб. Стъпки като на пасаж.
Контакт	Конят е ясно над удилото или зад отвеса. Твърде много извита шия, твърде много скъсяване в шията. Лошо поемане на тежестта. Ясна съпротива в устата.
Импулс	Пълна загуба на енергичността. Ограничени стъпки, загуба на желанието за движение напред.
Правота	Конят е неправилно поставен, огъването в тялото и шията е в грешната посока. Няма никакво огъване. Огъването е само в шията.
Събраност	Изцяло липсва ангажираност и равновесие.
Подчиненост	Очевидна съпротива.

3, относително лошо

Прецизност Много неточно изпълнено упражнение с неподчинение на коня и прекъсване на алюра с галоп или ходом.

При последователните полупристъпвания има няколко прекъсвания на галоп или ходом. Конят демонстрира равномерност на едната страна, но на другата галопира или върви на ходом.

Тренировъчна скала

Ритъм Много неравномерен.

Гъвкавост Изцяло напрегнат гръб.

Контакт Изцяло зад/над удилото, с крайна съпротива в устата.

Импулс Съпротивляващи се стъпки, губи тенденцията за движение напред.

Правота Конят е огънат на грешната страна.

Събраност Изцяло липсва ангажираност и равновесие.

Подчиненост Силно съпротивляващ се.

2, лошо

Прецизност Повече от половината упражнение е в погрешен алюр. Конят е много неподчинен.

Тренировъчна скала

Ритъм Изцяло неравномерни стъпки. Много прекъсвания с ходом или галоп.

Гъвкавост Крайно скован и съпротивляващ се.

Контакт Конят не остава на удилото. Крайна съпротива в устата.

Импулс Без никаква енергия и желание за движение напред.

Правота Неправилна постановка.

Събраност Изцяло липсва ангажираност.

Подчиненост Конят е много неподчинен.

1, много лошо

Конят е крайно неподчинен.

0, неизпълнено

Не се демонстрира движението.

Полупристъпване на галоп

Целите на полупристъпването на галоп са:

- Да покаже и развие събраността и гъвкавостта на галопа, с плавно движение напред и настрани, без загуба на ритъма, равновесието или лекотата и подчинеността на огъването.
- При последователни полупристъпвания конят трябва да се огъва еднакво на двете страни по средната линия и да поддържа равновесие и каденция.
- Последователните полупристъпвания се съдят като едно упражнение.

Съществените характеристики на полупристъпването на галоп са:

- Качеството на галопа. Ритъмът, импулсът и ангажираността на задните крака трябва да се поддържат.
- Степента на огъване при полупристъпването, която зависи от големината на ъгъла между диагонала и правата.
- Тенденцията за движение напред и носещата способност на вътрешния заден крак са по-важни от движението настрани.
- Постоянството на маховете напред/настрани.
- Еластичният и постоянен контакт, като задтилькът остава най-високата точка.
- Събраността, равновесието и плавността.
- Последователните полупристъпвания се изпълняват в правилния брой метри/махове и са симетрични на централната линия.
- Промяната на огъването при последователните полупристъпвания започва, когато конят е завършил полупристъпването на едната страна. При летящата смяна конят трябва да е прав.
- Степента на огъване трябва да е една и съща на двете страни.

Оценяване на полупристъпването на галоп (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност

Качеството на събрания галоп от края на последното упражнение преди полупристъпването до началото на следващото упражнение след полупристъпването е отлично. Упражнението се изпълнява точно от точка до точка, с постоянно огъване. Тялото на коня е почти успоредно на дългата страна на манежа като предницата леко води пред задницата.

При последователните полупристъпвания, смените на посоката, осъществени чрез летящи смени, са много гладки и плавни, без никакво прекъсване. Качеството на полупристъпванията на двете страни е еднакво, летящите смени са отлични. Всяко полупристъпване е абсолютно еднакво и симетрично по отношение на броя метри и крачки.

Тренировъчна скала

Ритъм

Поддържа се абсолютна равномерност.

Гъвкавост	Конят е с люлеещ се гръб. Движенията са еластични и свободни.
Контакт	Конят минава на външния повод като дъвче удило, а задтилъкът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса.
Импулс	Отлични активни и носещи задни крака като доминира тенденцията за движение напред.
Правота	Конят поддържа постоянно огъване от задтилъка до опашката.
Събраност	Конят демонстрира отлично ангажирана носеща задница и ясна височина като създава впечатление за отлично равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на стъпките, с каденцирани махове.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност	<p>На качеството на събрания галоп от края на последното упражнение преди полупристъпването до началото на следващото упражнение след полупристъпването може би е необходима малко повече изразителност, но качеството на събрания галоп по време на полупристъпването е много добро. Упражнението се изпълнява точно от началото до края, почти успоредно на дългата страна на манежа като предницата води.</p> <p>При последователните полупристъпвания, смените на посоката са много гладки и плавни, без никакво прекъсване, в правилния брой метри или крачки. Летящите смени са с много добро качество. Полупристъпванията на двете страни изглеждат еднакво, въпреки че едното е малко по-изразително от другото, или пък едната от летящите смени е малко по-изразителна.</p>
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Поддържа се абсолютна равномерност.
Гъвкавост	Конят е с люлеещ се гръб. Движението е еластично и свободно.
Контакт	Конят минава на външния повод като дъвче удило, а задтилъкът остава най-високата точка. Носът е пред отвеса.
Импулс	Много енергични крачки. Доминира тенденцията за движение напред от вътрешния заден крак.
Правота	Конят поддържа постоянно огъване от задтилъка до опашката.
Събраност	Много добра височина. Конят демонстрира добре ангажирана задница като създава впечатление за много добро равновесие с ниско поставена задница, свобода на раменете, лекота на стъпките, с каденцирани махове.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

Контакт	Конят минава на външния повод като дъвче удилото, а задтилъкът като цяло остава най-високата точка. Малко къса шия. Носът е пред отвеса.
Импулс	Енергичността може да е по-добре развита. Тенденцията за движение напред все пак е видима.
Правота	Конят поддържа постоянно огъване от задтилъка до опашката, но може да е по-постоянен в тенденцията за успоредност.
Събраност	Конят демонстрира сравнително добра височина, с ангажирана носеща задница, сравнително добро равновесие и каденция.
Подчиненост	Няма очевидна съпротива. Началото или краят биха могли да са по-хармонични.

6, задоволително

Прецизност	<p>Качеството на събрания галоп преди, по време на и след полупристъпването би трябвало да е по-изразително. В началото или в края на полупристъпването задницата води/изостава. Тенденцията за успоредност не е постоянна. Упражнението не се изпълнява от точка до точка, започва малко късно/рано, свършва малко късно/рано.</p> <p>При последователните полупристъпвания разстоянията от централната линия не са еднакви, успоредността не е еднаква в двете посоки. Конят изпълнява летящите смени с подчиненост, но без никаква изразителност. След смяна на посоката задницата води/изостава.</p> <p>Огъване на шията в противоположната посока при едното полупристъпване преди смяна на посоката.</p> <p>Полупристъпванията и летящите смени са с добро качество, но с една грешка в броя на стъпките.</p>
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Лека загуба на ритъма.
Гъвкавост	Необходима е повече еластичност. Тревожно махане с опашка поради съпротива.
Контакт	Леко извита или скъсена шия. Малко напрегнат в задтилъка, започва малко да тежи на ръката. Задтилъкът не остава най-високата точка. Известна съпротива в устата. Силен контакт с вътрешния повод, докато на външния няма никакъв постоянен контакт.
Импулс	Необходима е повече енергичност. Склонен е да забързва или показва затруднено движение.
Правота	Прекомерно огъване в шията. Необходимо е по-постоянно огъване през цялото упражнение.
Събраност	Необходима е по-голяма ангажираност и височина. Галопът

изглежда плосък и на предницата; движението изглежда трудно. Доминира тенденцията за движение настрани на вътрешния заден крак, вместо тенденцията за движение напред.

Подчиненост

Конят е подчинен, но би могъл да демонстрира повече лекота и плавност.

5, достатъчно

Прецизност

Събраният галоп преди, по време на и след движението изглежда плосък и на предницата. Няма точно начало и край на упражнението като то започва много късно/рано, свършва много късно/рано. Задницата или изостава или води. Ъгълът варира.

Последователните полупристъпвания не са на еднакво разстояние от централната линия. При смяна на посоката започва да води задницата или огъването се губи изцяло. Симетричността и успоредността на движението не са еднакви на двете страни. Повечето от летящите смени се изпълняват правилно, но покриването на терен трябва да е по-очевидно.

Един или два пъти смените са къси отзад, не са плавни. Добро качество на полупристъпванията, но с една грешка в броя на стъпките. Огъване в противоположната посока в полупристъпванията преди смяна на посоката.

Тренировъчна скала

Ритъм

Известна загуба на равномерност.

Гъвкавост

Напрегнат или хлътнал гръб; много силно тревожно махане с опашка.

Контакт

Явно извит. Задтилъкът е много ниско. Шията е много скъсена. Известна съпротива в устата. Избиване с глава по време на движението. Доминира контактът с вътрешния повод, а външният виси. Поемането на тежестта е много ограничено.

Импулс

Липсва енергичност. Движението е забързано/с усилие.

Правота

Прекомерно огъване в шията. Губи огъването.

Събраност

Конят остава на предницата. Ангажираността е лоша. Равновесието е много ограничено. Галопът изглежда уморен/плосък.

Подчиненост

От време на време демонстрира известна съпротива.

4, недостатъчно

Прецизност

Няма точно начало или край на упражнението като то започва или свършва твърде късно/рано. Конят е неправилно поставен. Кратко прекъсване на алюра по време на движението.

При последователните полупристъпвания, полупристъпването на едната страна не е достатъчно. Неподчинение по време на упражнението или при смяна на посоката, неправилни летящи смени. Някои грешки в броя стъпки.

Тренировъчна скала

Ритъм	Загуба на равномерност.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат гръб.
Контакт	Конят е ясно над удилото или зад отвеса. Твърде много извита шия, твърде много скъсяване в шията. Ясна съпротива в устата.
Импулс	Ограничени стъпки, загуба на тенденцията за движение напред.
Правота	Конят е неправилно поставен, огъването е в грешната посока.
Събраност	Липсва ангажираност, лошо поемане на тежестта и равновесие.
Подчиненост	Очевидно съпротивляващ се. Рита срещу крака на ездача.

3, относително лошо

Прецизност	Много неточно изпълнено упражнение с неподчинение на коня и прекъсване на алюра с тръс или ходом по време на движението. При последователните полупристъпвания има няколко прекъсвания на алюра или много грешки.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Много неравномерен.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат гръб.
Контакт	Изцяло зад/над удилото, с крайна съпротива в устата.
Импулс	Изцяло липсва енергичност. Ограничени стъпки, загуба на желание за движение напред.
Правота	Конят е с неправилна постановка, огънат на грешната страна в шията и тялото. Няма никакво огъване. Огъването е само в шията.
Събраност	Изцяло липсва ангажираност и равновесие.
Подчиненост	Силно съпротивляващ се.

2, лошо

Прецизност	Повече от половината упражнение е в погрешен алюр. Конят е много неподчинен.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Изцяло неравномерни стъпки. Много крачки на ходом или тръс.
Гъвкавост	Крайно напрегнат/скован.
Контакт	Конят не остава на удилото. Крайна съпротива в устата.
Импулс	Без никаква активност и енергия.

Правота	Неправилна постановка.
Събраност	Изцяло липсва ангажираност и равновесие.
Подчиненост	Конят е много неподчинен.
1, много лошо	Конят е крайно неподчинен.
0, неизпълнено	Не се демонстрира движението.

Пирует

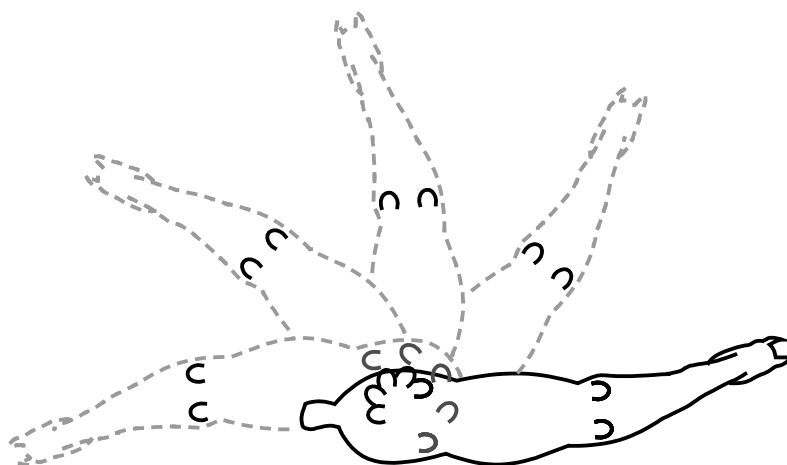
Полупирует/Завъртане около задницата

1. Пируетът (полупируетът) е завъртане на 360 градуса (180 градуса), изпълнено в две следи, с радиус, равен на дължината на коня като предницата се движи около задницата.
2. Пируетите (полупируетите) обикновено се изпълняват на събран ходом или събран галоп, но могат да се изпълняват и на пиафе.
3. В пируета (полупируета) предните крака и външният заден крак се завъртат около вътрешния заден крак. Вътрешният заден крак описва кръг, колкото е възможно по-малък.
4. На какъвто и алюр да е изпълнен пируетът (полупируетът), конят е леко огънат в посоката, в която се върти като остава „на повода“ с лек контакт, а завъртането е плавно като се запазва точната последователност и темпото на стъпките на алюра, на който се изпълнява. Задтилъкът остава най-високата точка по време на цялото движение.
5. По време на пируета (полупируета) конят трябва да запази акцията на краката (също и на ходом) и никога не трябва да отстъпва назад или настрани.
6. При изпълнение на пирует или полупирует на събран галоп ездачът трябва да поддържа лекотата на коня като акцентира събраността. Задните крака на коня са добре ангажирани, задницата е снижена и се демонстрира добро сгъване на ставите. Неразделна част от движението е качеството на събрания галоп преди и след пируета. (При пируета на галоп съдиите трябва да могат да разпознаят реално галопните махове, въпреки че диагоналната двойка крака - вътрешният заден и външният преден крак, не докосват земята едновременно.) Галопните махове трябва да показват повишена активност и събиране преди пируета като равновесието се запазва до края на пируета.
7. Качеството на пируета (полупируета) се преценява в зависимост от гъвкавостта, лекотата и равномерността, точността и гладкостта на влизането и излизането от фигурата. Пируетите и полупируетите на галоп трябва да се изпълняват с шест до осем галопни маха - пълен пирует, и три до четири галопни маха при полупируета.
8. Полупируетът на ходом (180 градуса) се изпълнява от събран ходом като събраността се запазва през цялото упражнение. Когато конят излезе от полупируета се връща в първоначалната следа без да кръстосва задните крака.
9. За млади коне, които все още не са в състояние да покажат събран ходом „завъртането около задницата“ е упражнението за подготовка на коня за събиране. „Завъртането около задницата“ се изпълнява от среден ходом, като подготовката за

това са полуспирация, с които малко се скъсява крачката и се подобрява способността за сгъване на ставите на задните крайници. Конят не трябва да спира преди или след завъртането. „Завъртането около задницата“ може да се изпълнява в по-голям радиус (около $\frac{1}{2}$ м), отколкото при пирует на ходом, но изискванията от тренировъчната скала за ритъм, контакт, активност и правота са същите.

10. „Завъртането около задницата между две спирания“ (180 градуса). За да се запази тенденцията за движение напред, една или две стъпки напред в началото са разрешени. Същите критерии се прилагат и за завъртане около задницата от ходом.

Полупирует на ходом

Целта на пируета и полупируета на ходом е:

- Да се демонстрира желанието на коня да се завърти около вътрешния заден крак в радиус, равен на дължината на тялото му, като конят е леко огънат в посоката на въртенето и запазва активността и отчетливия четиритактов ритъм на ходома.

Съществените характеристики на полупируета на ходом са:

- Събраността и равновесието преди, по време на и след полупируета на ходом.
- Равномерността и активността на стъпките.
- Гъвкавостта, контактът и поемането на тежестта.
- Размерът на полупируета.
- Огъването и желанието на коня да се завърти.
- Тенденцията напред в движението.
- Приемането на външните задържащи помощи и реакцията на вътрешните активиращи помощи.
- Ако се изискват два полупируета, те трябва да са симетрично разположени. Ако се изисква само един, то той трябва да се изпълни точно на посоченото място.
- Хармонията и контролът на ездача над коня през цялото движение.

Оценяване на полупируета на ходом (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност

Полупируетът е изпълнен на правилното място. При подхода за полупируета на ходом, ходомът остава абсолютно прав и равномерен с подчертано засилване на събраността в последните няколко стъпки, без никакво отклоняване от линията, в която ще се изпълнява полупируетът. Радиусът на полупируета е равен на дължината на тялото на коня. Вътрешният заден крак остава активен и докосва земята почти в една и съща точка, като предницата се завърта плавно. Излизането остава контролирано, като конят е прав и балансиран, без загуба на събраност или ритъм.

Тренировъчна скала

Ритъм

Конят поддържа отличен ритъм, който отговаря на ходама преди и след пируета през цялото упражнение.

Гъвкавост

Конят е изцяло гъвкав, както напречно, така и надлъжно.

Контакт

Контактът остава еластичен и конят го приема. Конят минава на външния повод с по-лек контакт на вътрешния; задтилькът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса. Отлично поемане на тежестта.

Импулс (Активност)

През цялото време се поддържа отлична активност.

Правота

Конят е ясно и равномерно огънат от задтилька до опашката.

Събраност

Ходомът остава с високо ниво на ангажираност като задницата е поставена ниско и показва повишена носеща сила и лекота в раменете. Конят е много добре балансиран през цялото упражнение.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност

Полупируетът е изпълнен на правилното място. При подхода за полупируета на ходом, ходомът остава абсолютно прав и равномерен с подчертано засилване на събраността в последните няколко стъпки, без никакво отклоняване от линията, в която ще се изпълнява полупируетът. Радиусът на полупируета е равен на дължината на тялото на коня. Вътрешният заден крак остава активен и създава впечатлението, че „тактува“ на едно и също място, а предницата се завърта плавно. Излизането остава контролирано, като конят е прав и балансиран, без загуба на събраност или ритъм. Размерът на пируета може да не е толкова точен или влизането или излизането не са толкова плавни като за оценка 10.

Тренировъчна скала

Ритъм	Конят поддържа много добър ритъм през цялото упражнение.
Гъвкавост	Конят е изцяло гъвкав, както напречно, така и надлъжно.
Контакт	Контактът остава еластичен и конят го приема като задтилькът остава най-високата точка. Носът е точно пред отвеса. Истинско поемане на тежестта.
Импулс (Активност)	През цялото време се поддържа много добра активност.
Правота	Конят е правилно огънат от задтилька до опашката.
Събраност	Ходомът остава добре ангажиран като задницата е поставена ниско и показва повишена носеща сила и лекота на раменете. Конят е добре балансиран.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност	Полупируетът е изпълнен на правилното място. Основното качество на полупируета е добро, но размерът му може би е малко по-голям, отколкото за оценка 9 или 10. Влизането или излизането не са плавни или има малко отклонение от линията.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът е ясен и отчетлив.
Гъвкавост	Конят е гъвкав, както напречно, така и надлъжно.
Контакт	Контактът е еластичен като конят остава в правилна рамка. Добро поемане на тежестта.
Импулс (Активност)	През цялото време се поддържа активност. Ходомът може да не демонстрира същото ниво на активност като за оценка 10 или 9.
Правота	Конят е правилно огънат от задтилька до опашката.
Събраност	Конят демонстрира добра височина с активна, носеща задница.
Подчиненост	Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Полупируетът не е точно изпълнен като за оценка 8 или по-висока. Основното качество на полупируета е добро, но размерът му е малко голям. Влизането или излизането не са много плавни. Може да има лека загуба на правота в подхода или след завъртането. Понякога оценка 7 се дава, когато полупируетът започва много добре, но след това става по-голям (или обратното).
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът е ясен и постоянен.
Гъвкавост	Конят изглежда сравнително гъвкав, както напречно, така и надлъжно.
Контакт	Конят минава на външния повод като приема удилото, но задтилькът не винаги е най-високата точка.
Импулс (Активност)	Активността има нужда да се развие още.
Правота	Няма ясна правота преди или след полупируета. Огъването трябва да е по-равномерно.
Събраност	Би могло да има още повече събиране и равновесие.
Подчиненост	Няма никаква очевидна съпротива.

6, задоволително

Прецизност	Полупируетът се изпълнява доста рано или късно. Размерът му е малко голям. Задният вътрешен крак избягва ангажираността, полупируетът става голям (широк) отзад. Завъртането е по-скоро елипсовидно, отколкото кръгло. Самият полупирует вероятно може да се оцени като „добър“, но има очевидно изкривяване в подготовката към или след завъртането.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Основният ритъм е задоволителен, но е необходима повече свобода в раменете.
Гъвкавост	Има известна липса на гъвкавост, както напречно, така и надлъжно.
Контакт	Задтилькът не е най-високата точка. Известна напрегнатост в задтилька, известна извитост, скъсена шия. Носът е твърде много пред или зад отвеса. Твърде голям контакт с вътрешния повод, без постоянен контакт с външния. Би трябвало да има по-ясно поемане на тежестта.
Импулс (Активност)	Липсва активност, поради което движението изглежда някак затруднено.
Правота	Правотата не е постоянна. Като цяло е необходимо повече огъване.
Събраност	Би трябвало да има повече събиране и равновесие.
Подчиненост	Известна липса на реакция на помощите.

5, достатъчно

Прецизност	Полупируетът се изпълнява много късно или рано. Размерът му е голям или с лоша форма.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Има известна лека загуба на отчетливия ритъм за една или две крачки по време на подхода към или след завъртането. По време на полупируета ритъмът може да не е отчетлив, или да се получи задържане на една стъпка на задницата.
Гъвкавост	Конят става с напрегнат или хлътнал гръб; силно маха с опашка тревожно или я подвива.
Контакт	Известно извиване в шията. Задтилъкът отива ниско с известно скъсяване на шията. Тежък на ръката. Контактът е само с вътрешния повод.
Импулс (Активност)	Липсва активност; мързелива задница.
Правота	Липса на огъване. Няма еднакво огъване. Измъква се през раменете.
Събраност	Има липса на събиране и равновесие; полупируетът се изпълнява на предницата.
Подчиненост	Известна съпротива.

4, недостатъчно

Прецизност	Полупируетът се изпълнява твърде късно или твърде рано. Конят просто описва малък кръг.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът на ходома не е четиритактов, твърде бърз/бавен. Задницата ясно остава на едно място.
Гъвкавост	Конят изглежда напрегнат/скован.
Контакт	Явна съпротива срещу контакта, много тежък на ръката. Конят мята глава, много е извит. Конят остава ясно над удилото или зад отвеса. Губи поемане на тежестта.
Импулс (Активност)	Губи активност.
Правота	Не се демонстрира никакво огъване. Конят е огънат в грешната посока в шията или тялото.
Събраност	Явно на предницата. Губи равновесие.
Подчиненост	Явно съпротивляващ се. Известна загуба на контрол по време на завъртането.

3, относително лошо

Прецизност	Много неточно изпълнение.
<u>Тренировъчна скала</u>	
Ритъм	Неравномерни стъпки, конят върви на раван. Задницата остава неподвижна за няколко стъпки.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат/скован.
Контакт	Изцяло над/зад удилото. Много тежък на ръката.
Импулс (Активност)	Крайно мързелив.
Правота	Конят е огънат в грешната посока в шията и тялото. Крайно изкривен преди или след завъртането.
Събраност	Изцяло губи ангажираността и равновесието.
Подчиненост	Неимоверна съпротива срещу помощите, конят рита в отговор на използване на шенкела или шпората. Липса на желание да се завърти.

2, лошо

Прецизност	Може да се различи само част от упражнението.
<u>Тренировъчна скала</u>	
Ритъм	Изцяло неравномерни стъпки, конят очевидно върви на раван. Задницата остава неподвижна изцяло.
Гъвкавост	Крайно напрегнат през цялото време.
Контакт	Конят изобщо не приема удилото.
Импулс (Активност)	Без никаква енергия и желание за движение напред.
Правота	Изцяло грешно огъване в шията и тялото.
Събраност	Изцяло липсва ангажираност.
Подчиненост	Конят е много неподчинен. Прекъсва алюра. Неимоверна съпротива, загуба на контрол.

1, много лошо

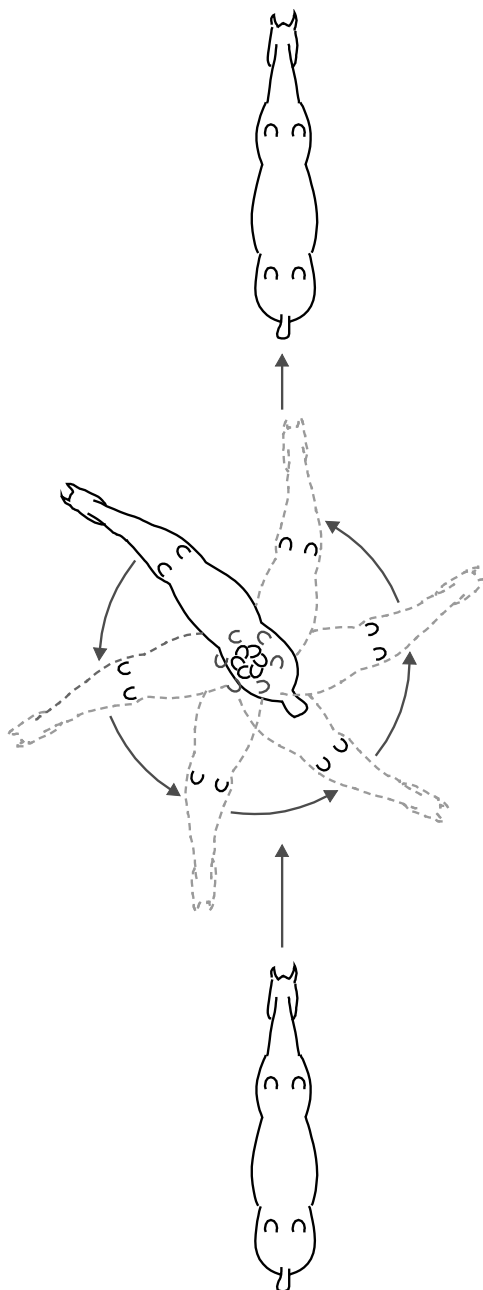
Само малка част от упражнението се разпознава.

0, неизпълнено

Движението не се разпознава или не се изпълнява на ходом.

Пирует на галоп

Целта на пируета и полупируета на галоп е:

- Да демонстрира желанието на коня да се завърти около вътрешния заден крак в малък радиус, равен на дължината на тялото му, като конят е леко извит в посоката на въртенето и запазва активността и отчетливостта на галопата, правотата и равновесието преди и след фигурата и отчетливи галопни махове по време на въртенето. При пируета или полупируета на галоп съдиите трябва да могат да разпознаят реално галопните махове, въпреки че диагоналната двойка крака - вътрешният заден и външният преден крак, не докосват земята едновременно.

Съществените характеристики на пируета/полупируета на галоп са:

- Събраността и равновесието преди, по време на и след пируета.
- Равномерността и активността на галопните махове.
- Лекотата и каденцията на маховете.

- Гъвкавостта, контакта и поемането на тежестта.
- Размерът, огъването и желанието на коня да се завърти.
- Правилният брой махове - шест до осем галопни маха за пълен пирует, и три до четири галопни маха при полупируета.
- Качеството и правотата на галопа преди и след пируета.
- Приемането на външните задържащи помощи и реакцията на вътрешните активиращи помощи.
- Хармонията и контролът на ездача над коня през цялото движение.

Оценяване на пируета на галоп (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност

Упражнението е изпълнено на правилното място. При подхода за пируета или полупируета галопът остава абсолютно прав и равномерен с подчертано засилване на събраността в последните няколко маха преди пируета. Няма никакво отклоняване от линията, в която ще се изпълнява пируетът. Броят галопни махове е правилен. Радиусът на пируета е равен на дължината на тялото на коня. Вътрешният заден крак остава активен и докосва земята почти в една и съща точка, като предницата се завърта плавно. Излизането от пируета остава контролирано, като конят е прав и балансиран, без загуба на събраност или ритъм.

Тренировъчна скала

Ритъм

По време на пируета има истински галопни махове – както е посочено в целите на упражнението.

Гъвкавост

Конят е изцяло гъвкав, както напречно, така и надлъжно.

Контакт

Контактът остава еластичен и конят го приема. Конят минава на външния повод с по-лек контакт на вътрешния; задтилъкът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса. Истинско поемане на тежестта през цялото упражнение.

Импулс

Увеличената енергия, идваща от задницата, придава голяма изразителност.

Правота

Конят е равномерно огънат от задтилъка до опашката по посоката на завъртане.

Събраност

Галопът остава с високо ниво на ангажираност като задницата е поставена ниско и показва повишена носеща сила и лекота в раменете. Поддържа се отлична каденция и равновесие.

Подчиненост

Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност

Упражнението е изпълнено на правилното място. При подхода за пируета или полупируета галопът остава абсолютно прав и равномерен с подчертано засилване на събраността в последните няколко маха преди пируета. Няма никакво отклоняване от

линията, в която ще се изпълнява пируетът. Броят галопни махове е правилен. Радиусът на пируета е равен на дължината на тялото на коня; вътрешният заден крак остава активен. Вътрешният заден крак остава активен и докосва земята почти в една и съща точка, като предницата се завърта плавно. Излизането от пируета остава контролирано, като конят е прав и балансиран, без загуба на събраност или ритъм. Размерът и формата на пируета може би не са толкова точни или влизането или излизането не толкова плавни като за оценка 10.

Тренировъчна скала

Ритъм	По време на пируета има истински галопни махове – както е посочено в целите на упражнението.
Гъвкавост	Конят е изцяло гъвкав, както напречно, така и надлъжно.
Контакт	Конят минава на външния повод с по-лек контакт на вътрешния; задтилъкът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса. Истинско поемане на тежестта през цялото упражнение.
Импулс	Енергията, идваща от задницата, придава много добра изразителност на пируета.
Правота	Конят е равномерно огънат от задтилъка до опашката по посоката на завъртане.
Събраност	Галопът остава с високо ниво на ангажираност като задницата е поставена ниско и показва повишена носеща сила и лекота в раменете. Поддържа се много добра каденция и равновесие.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност	Упражнението е изпълнено на правилното място. Основното качество на пируета е добро, с коректни галопни махове. Размерът може да е малко по-голям или влизането или излизането не толкова плавни като за оценка 9 или 10.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът е добър и отчетлив.
Гъвкавост	Конят изглежда гъвкав, както напречно, така и надлъжно.
Контакт	Контактът е еластичен, а конят остава в правилната рамка.
Импулс	Галопът не демонстрира същата степен на енергия и изразителност като за оценка 9 или 10.
Правота	Конят е правилно огънат от задтилъка до опашката.
Събраност	Конят демонстрира добра височина с добре ангажирана носеща задница, като остава в добра каденция и равновесие.
Подчиненост	Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност   Размерът на пируета/полупируета е малко голям. Влизането или излизането не са много контролирани и плавни. Лека загуба на правота в подхода или след пируета.

Тренировъчна скала

Ритъм   Ритъмът е ясен и постоянен.

Гъвкавост   Конят изглежда сравнително гъвкав, както напречно, така и надлъжно.

Контакт   Конят минава на външния повод като приема удило, но задтилькът не винаги е най-високата точка. Има малко скъсяване на шията.

Импулс   Активността има нужда да се развие още.

Правота   Конят не остава напълни прав преди или след пируета. Измъкване през предницата или задницата за кратък момент. Огъването би могло да е по-равномерно.

Събраност   Галопът във фазата на въртенето би могъл да е по-изразителен. Би могла да се демонстрира повече височина. Би могло да има още повече ангажираност и равновесие.

Подчиненост   Няма никаква очевидна съпротива.

6, задоволително

Прецизност   Упражнението се изпълнява доста рано или късно. Не започва или свършва точно на посочената линия. Размерът на пируета е малко голям (т.е. задните крака описват окръжност от 1 м) и формата му не е изобщо кръгла. Самият пирует вероятно може да се оцени като „добър“, но има очевидно изкривяване в подхода към или след завъртането. Броят махове не е достатъчен, или е прекомерен.

Тренировъчна скала

Ритъм   Основният ритъм на галопа в пируета изглежда задоволителен, но може да има лека загуба на ритъм преди или след пируета/полупируета.

Гъвкавост   Има известна липса на гъвкавост, както напречно, така и надлъжно. Склонност към катерене (на подскоци).

Контакт   Задтилькът не е най-високата точка. Известна напрегнатост в задтилька, известна извитост, скъсена шия. Носът е твърде много пред или зад отвеса. Известна липса на поемане на тежестта. Твърде голям контакт с вътрешния повод, без постоянен контакт с външния.

Импулс   Липсва енергия и плавност, поради което движението изглежда някак затруднено.

Правота	Правотата не е постоянна преди или след пируета, измъкване през задницата. Като цяло е необходимо по-постоянно огъване.
Събраност	Задницата би трябвало да носи повече тежест. Известна липса на ангажираност и равновесие.
Подчиненост	Конят е подчинен, но му липсва изразителност. Бавна реакция на помощите или леко предусещане какво упражнение следва. Малко забързан.

5, достатъчно

Прецизност	Упражнението се изпълнява много късно/много рано. Не започва или свършва на посочената линия. Размерът на пируета е голям (т.е. задните крака описват окръжност от приблизително 2 м). По време на подхода или в края на завъртането има известна липса на енергия или дори малка загуба на отчетливия ритъм. Завъртането очевидно не се изпълнява с необходимия брой махове.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Галопният мах не е ясен и отчетлив в пируета. Склонност към това задните крака да отскачат заедно. Вътрешният преден крак не стъпва изцяло, конят докосва земята само с върха на предното копито.
Гъвкавост	Напрегнат гръб; хлътнал гръб; конят силно маха с опашка тревожно или я подвива. Катерене (на подскоци).
Контакт	Известно извиване; скъсяване в шията. Има липса на поемане на тежестта. Тежък на ръката. Конят си мята главата. Контактът е само с вътрешния повод.
Импулс	Липсва енергия, конят става с дълга рамка.
Правота	Няма еднакво огъване. Измъква се през раменете.
Събраност	Има липса на събиране и равновесие; упражнението се изпълнява на предницата.
Подчиненост	Известна съпротива. Конят реагира бавно на помощите или явно предусеща какво упражнение следва.

4, недостатъчно

Прецизност	Упражнението се изпълнява твърде късно/твърде рано. Явно отклонение от посочената линия. Галопните махове са коректни, но конят просто описва малък кръг като по този начин избягва нивото на трудност на упражнението. Може да има загуба на контрол като завъртането се прави само с 3 или 4 маха за пълен пирует, с летяща смяна преди, по време на или след пируета, или моментна загуба на алюра преди или след пируета. Конят демонстрира завъртане около центъра си.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът на галоп е явно нарушен. Конят сменя със задните крака за един или два маха, след което пак възстановява истинския галоп.
Гъвкавост	Голямо сковаване и хлътване на гърба.
Контакт	Явна съпротива срещу контакта, много тежък на ръката. Конят си мята глава силно, с много извита или скъсена шия; остава ясно над удилото или зад отвеса.
Импулс	Губи активност изцяло.
Правота	Не се демонстрира никакво огъване. Конят е огънат в грешната посока в шията или тялото.
Събраност	Задницата не носи тежестта и конят очевидно остава на предницата, което води до загуба на равновесие.
Подчиненост	Явно съпротивляващ се.

3, относително лошо

Прецизност	Лошо и неточно изпълнение. Конят сменя със задните крака, галопът се разчленява, след което пак се възстановява правилен галоп. Контрагалоп за по-дълъг период. Подходът и/или тръгването са изцяло изкривени преди или след лошо изпълнен пирует. Ясно прекъсване на алюра, минаване на тръс или ходом по време на пируета.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът е неравномерен, галопът е разчленен или дори се губи през голяма част от упражнението. Вътрешният преден крак не докосва земята.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат в гърба. Скован в цялото тяло.
Контакт	Изцяло над или зад удилото и/или прекомерно скъсена шия.
Импулс	Без никаква активност и желание за движение напред.
Правота	Конят е огънат в грешната посока в шията или тялото.
Събраност	Изцяло губи ангажираността и равновесието.
Подчиненост	Неимоверна съпротива срещу помощите. Липса на желание да се завърти. Конят рита в отговор на използване на шенкела или шпорите.

Летяща смяна на крака

Летящата смяна се изпълнява на един галопен мах като предните и задните крака сменят едновременно.

Промяната на водещия преден крак и задния крак се извършва в момента, когато конят е във въздуха.

Прилагането на помощите трябва да бъде точно и незабележимо.

Летящи смени могат да се изпълняват последователно, на всеки 4-ти, 3-ти, 2-ри мах или на всеки мах. Конят, дори и при последователни смени, остава лек, спокоен и прав, с жив импулс, като не променя ритъма и равновесието. За да не се ограничава или пречи на лекотата, плавността и покриването на терен на последователните летящи смени, трябва да се поддържа достатъчен импулс.

Целта на летящата смяна е:

- Да покаже реакцията, чувствителността и подчинеността на коня на помощите на ездача за смяната на водещия крак.

Съществените характеристики на летящата смяна са:

- Качеството на галопа преди, по време на и след серията летящи смени (отскача активно със задните крака напред).
- Плавността на движението и височината.
- Тенденцията за движение напред и покриването на терен.
- Спокойствието, правотата и равновесието.
- Поддържането на ритъма и темпото през цялото време.
- Правилният брой махове при смените на темп.

Оценяване на единична летяща смяна (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност

Качеството на събрания галоп преди и след летящата смяна е отлично. Летящата смяна се изпълнява на един галопен мах. Качеството на галопа и на летящата смяна е абсолютно еднакво. Конят прави летящата смяна точно в посочената буква и в момента, в който се приложат помощите.

Тренировъчна скала

Ритъм

Поддържа се абсолютна равномерност с отчетлив тритактов ритъм с момент на задържане във въздуха. Летящата смяна е истински „подскок“.

Гъвкавост

Конят е с люлеещ се гръб. Движението е еластично и свободно и „тече“ през цялото тяло.

Контакт	Конят отива на удилото като го дъвче леко; задтилькът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса.
Импулс	Отлична активност с носещи задни крака. Има ясно пружиниращо движение с отлично покриване на терен. Покриването на терен по време на галоп и на летящата смяна е еднакво.
Правота	Конят е абсолютно прав преди, по време на и след летящата смяна.
Събраност	Височината по време на летящата смяна е отлична. Всички стави са сгънати добре. Вътрешният заден крак отскача под тялото на коня, външният заден крак има отлична носеща способност, създавайки впечатлението за отлично равновесие с ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност	Качеството на събрания галоп преди и след летящата смяна е отлично. Летящата смяна се изпълнява на един галопен мах. Качеството на галоп и на летящата смяна е абсолютно еднакво. Конят прави летящата смяна точно в посочената буква и в момента, в който се приложат помощите. Качеството на събрания галоп преди и след летящата смяна би могло да е още по-изразително.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Поддържа се абсолютна равномерност. Галопът преди и след летящата смяна е в отчетлив тритактов ритъм с ясен момент на задържане във въздуха. Летящата смяна е истински „подскок“.
Гъвкавост	Конят е с люлеещ се гръб. Движението е еластично и свободно и „тече“ през цялото тяло.
Контакт	Конят отива на удилото като го дъвче леко; задтилькът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса.
Импулс	Много добра активност на задните крака. Има ясен отскок в движението. Покриването на терен по време на галоп и на летящата смяна е еднакво.
Правота	Конят е прав преди, по време на и след летящата смяна.
Събраност	Височината по време на летящата смяна е много добра, създавайки впечатлението за много добро равновесие с ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия. Вътрешният заден крак отскача под тялото на коня, а външният заден крак демонстрира много добра носеща способност.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Качеството на събрания галоп преди и след летящата смяна би могло да е малко по-изразително. Летящата смяна се изпълнява на един галопен мах. Конят прави летящата смяна точно в посочената буква и в момента, в който се приложат помощите.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се абсолютна равномерност. Галопът преди и след летящата смяна е тритактов, с ясен момент на задържане във въздуха. Летящата смяна е истински „подскок“.

Гъвкавост Конят е с люлеещ се гръб. Добра еластичност в цялото тяло през цялото движение.

Контакт Конят отива на удило като го дъвче; задтилькът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса.

Импулс Добра активност на задните крака. Изразителността на летящата смяна може би е по-голяма, отколкото на галоп преди или след нея.

Правота Конят е прав преди, по време на и след летящата смяна.

Събраност Височината по време на летящата смяна е добра, създавайки впечатлението за добро равновесие с ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия и добро поемане на тежестта.

Подчиненост Няма никаква съпротива. Конят се подчинява на почти незабележимите помощи на ездача. Движението „тече“ през цялото тяло.

7, сравнително добре

Прецизност Качеството на събрания галоп преди и след летящата смяна би трябвало да е по-изразително. Самата летяща смяна се изпълнява на един галопен мах. Конят прави летящата смяна с добро качество в момента, в който се приложат помощите, но не точно в буквата (малко късно/рано).

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се равномерност. Галопът преди и след летящата смяна е в отчетлив тритактов ритъм. Моментът на задържане във въздуха би могъл да е малко по-изразителен. Самата летяща смяна все пак е истински „подскок“.

Гъвкавост Движението би могло да е по-еластично и свободно.

Контакт Конят отива на удило като го дъвче; задтилькът почти остава най-високата точка. Малко скъсява шията.

Импулс Импулсът може да е по-развит, но тенденцията за движение

напред все пак е видима. Моментът на задържане във въздуха би могъл да е малко по-изразителен. Покриването на терен по време на летящата смяна би могло да е малко по-изразително и не е същото като при галопа преди или след летящата смяна. По време на летящата смяна конят малко забързва или забавя.

Правота Огъването на шията по време на летящата смяна би могло да е не бие толкова на очи. Конят не е напълно прав преди, по време на или след летящата смяна.

Събраност Височината по време на летящата смяна се вижда, но би могла да е по-изразителна. Все пак се създава впечатление за сравнително добро равновесие с ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия. Вътрешният заден крак би могъл да отскача повече под тялото на коня, а външният заден крак да демонстрира малко по-голяма носеща способност.

Подчиненост Няма никаква очевидна съпротива.

б, задоволително

Прецизност Конят прави летящата смяна с добра изразителност, но не точно в буквата; или, конят прави летящата смяна точно в буквата, но с ограничена изразителност. Самата летяща смяна се изпълнява подчинено, в един галопен мах, но изглежда плоска.

Тренировъчна скала

Ритъм Галопът преди и след летящата смяна е в отчетлив тритактов ритъм, но моментът на задържане във въздуха би трябвало да е по-изразителен.

Гъвкавост Известна скованост, необходима е повече еластичност. Гърбът на коня се люлее много малко.

Контакт Малко извит, или задтилькът не е най-високата точка. Малко тежък на ръката, със скъсена шия.

Импулс Необходими са повече импулс и покриване на терен. Галопът е малко муден или забързан; задницата не е достатъчно активна.

Правота Огъването на шията по време на летящата смяна би трябвало да е не бие толкова на очи. Конят е изкривен или се олюлява преди, по време на или след летящата смяна.

Събраност Необходими са повече ангажираност и височина. Конят остава на предницата. Летящата смяна е плоска, без сгъване на ставите на задните крака и с много малко свобода в раменете. Галопният мах е с усилие и тежък.

Подчиненост Има известна видима напрегнатост, т. е. конят маха възбудено с опашка.

5, достатъчно

Прецизност Летящата смяна се изпълнява в един галопен мах, но покриването на терен по време на летящата смяна е много малко, или задните крака отскачат едновременно. Събраният галоп преди, по време на и след летящата смяна е плосък, липсва изразителност. Конят не прави летящата смяна в посочената буква (много рано/късно).

Тренировъчна скала

Ритъм Известна загуба на ритъм преди и/или след летящата смяна.

Гъвкавост Напрегнат, скован или хлътнал гръб.

Контакт Известна съпротива в устата, задтилькът очевидно остава ниско или шията се скъсява. Конят е малко над удилото или носът очевидно е зад отвеса. Извит. Поemanето на тежестта е много ограничено.

Импулс Липсва активност. Губи импулс и тенденция за движение напред. Конят забързва или забавя.

Правота Огъването на шията по време на летящата смяна е прекомерно. Конят е изкривен или се олюлява преди, по време на или след летящата смяна.

Събраност Конят остава на предницата. Лоша ангажираност. Сгъването на ставите на задните крака, поemanето на тежестта и равновесието са много ограничени. Задницата остава високо (не е ангажирана). Конят остава плосък преди, по време на или след летящата смяна. Галопният мах е с усилие и тежък.

Подчиненост Известна съпротива, т. е. конят маха агресивно с опашка. Конят става нервен преди, по време на и след летящата смяна. Конят изпреварва помощите на ездача или прави правилна летяща смяна след помощите.

4, недостатъчно

Прецизност Летящата смяна закъснява с един галопен мах отзад или отпред. Конят прави летящата смяна твърде, твърде рано/късно. Качеството на събрания галоп преди или след летящата смяна е много лошо.

Тренировъчна скала

Ритъм Предните и задните крака не се сменят едновременно във въздуха. Конят минава на тръс преди или след летящата смяна.

Гъвкавост Изцяло хлътнал, скован гръб. Видима напрегнатост преди, по време на и след летящата смяна.

Контакт Твърде голяма съпротива в устата, твърде много извита или скъсена шия. Задтилькът е твърде ниско, поemanето на тежестта е лошо. Конят е над удилото или носът е лошо зад отвеса.

Импулс Липсва енергия и желание за движение напред.

Правота	Конят е изкривен или се олюлява преди, по време на и след летящата смяна.
Събраност	Липсва съгване на ставите на задните крака. Лошо равновесие. Няма височина, конят остава на предницата.
Подчиненост	Съпротива. Конят е неподчинен и не приема помощите на ездача. Рита срещу шпорите, бяга.

3, относително лошо

Прецизност	Летящата смяна закъснява отзад или отпред с няколко галопни маха (галопът е разчленен). Прекъсване на алюра преди или след смяната за по-дълъг период.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Разчленен галоп за няколко маха. Ясно нарушаване на галопния ритъм.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат гръб.
Контакт	Ясно над или зад удилото. Неимоверна съпротива в устата.

Импулс	Изцяло липсва ангажираност.
Правота	Конят е усукан, изкривен и се олюлява.
Събраност	Изобщо не е събран.
Подчиненост	Силно съпротивляващ се. Неразбиране и дисхармония между кон и ездач. Няколко опита от страна на ездача, реакцията на коня идва твърде късно.

2, лошо

Прецизност	Летящата смяна закъснява отзад или отпред с много галопни махове. Прекъсване на алюра преди или след смяната за дълъг период.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Разчленен галоп за много махове. Губи галопа преди или след летящата смяна.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат и скован в гърба.
Контакт	Конят не остава на повода. Силна съпротива в устата.
Импулс	Неохота за движение напред.
Правота	Неимоверно изкривен и олюляващ се.
Събраност	Изобщо не е събран.

Подчиненост   Силно съпротивляващ се и неподчинен. Твърде голямо неразбиране между кон и ездач. Не реагира на помощите на ездача за по-дълъг период. Хвърля кър предид, по време на и/или след летящата смяна.

1, много лошо   Крайна съпротива, разчленен за много галопни махове. Упражнението почти не се разпознава.

0, неизпълнено   Смяната е през ходом или тръс.

(При изпълнение на програма, където в допълнение на летящата смяна се гледа и качеството на галопа предид или след летящата смяна, оценка 1 или 2 трябва да се даде дори и ако летящата смяна не е изпълнена.)

Последователни летящи смени (на темп)

При съдене на последователни летящи смени е важно, че серията се съди като едно движение, въпреки че се демонстрират няколко летящи смени. Летящите смени в серии трябва да са добре разпределени (симетрични) и да са на посочения брой галопни махове.

Оценяване на последователни летящи смени (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност   Качеството на събрания галоп преди и след серията е отлично. Всяка от летящите смени е отлична. Цялото движение е идеално разпределено. Броят летящи смени е правилен.

Тренировъчна скала

Ритъм   Галопът преди, по време на и след летящите смени е в отчетлив тритактов ритъм с ясен момент на задържане във въздуха. Поддържа се абсолютна равномерност и постоянно темпо.

Гъвкавост   Конят е с люлеещ се гръб. Движението е еластично и свободно и „тече“ през цялото тяло.

Контакт   Конят отива на удило като го дъвче леко; задтилькът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса. Отлично поемане на тежестта.

Импулс   Отлична активност. Има ясно пружиниращо движение с отлично покриване на терен през цялото упражнение.

Правота   Конят е абсолютно прав през цялата серия.

Събраност   Височината по време на серията летящи смени е подчертана. Вътрешният заден крак отскача под тялото на коня, външният заден крак има отлична носеща способност, създавайки впечатлението за идеално равновесие с ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия.

Подчиненост   Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност   Качеството на събрания галоп преди и след серията е много добро. Всяка от летящите смени е с много високо качество. Цялото движение е много добре разпределено. Броят летящи смени е правилен. Конят може да е малко по-добре огънат в ъглите преди започването на диагонала.

Тренировъчна скала

Ритъм   Галопът преди, по време на и след летящите смени е в отчетлив тритактов ритъм с ясен момент на задържане във въздуха. Поддържа се много добра равномерност и постоянно темпо.

Гъвкавост	Конят е с люлеещ се гръб. Движението е еластично и свободно и „тече“ през цялото тяло.
Контакт	Конят отива на удилото като го дъвче леко; задтилькът остава най-високата точка. Носът е малко пред отвеса. Поемането на тежестта е много добро.
Импулс	Много добра активност на задните крака. Покриването на терен през целия галоп и по време на летящите смени е еднакво. Има пружиниране в движението.
Правота	Конят е абсолютно прав преди, по време на и след летящите смени.
Събраност	Височината по време на серията летящи смени е много добра, създавайки впечатлението за много добро равновесие с ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия. Вътрешният заден крак отскача ясно под тялото на коня, а външният заден крак демонстрира много добра носеща способност.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност	Качеството на събрания галоп преди и след серията може би трябва да е малко по-изразително. Всички летящи смени се изпълняват коректно, в момента на прилагане на помощите, и са добре разпределени.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Поддържат се равномерност и темпо.
Гъвкавост	Конят е с люлеещ се гръб. Добра еластичност в цялото тяло през цялото упражнение.
Контакт	Конят отива на удилото като го дъвче; задтилькът остава почти най-високата точка. Добро поемане на тежестта.
Импулс	Добра активност на задните крака. Покриването на терен по време на летящите смени е добро. Тенденцията за движение напред се вижда ясно. Може би на една от смените ѝ трябва повече тенденция за движение напред, но останалите са много добри или отлични.
Правота	Конят остава прав през цялото упражнение.
Събраност	Височината по време на цялото упражнение е добра, създавайки впечатлението за добро равновесие с ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия. Вътрешният заден крак отскача ясно под тялото на коня, а външният заден крак демонстрира добра носеща способност.
Подчиненост	Няма никаква съпротива. Помощите на ездача биха могли да са още по-незабележими.

7, сравнително добре

Прецизност	Всичките летящи смени се изпълняват без грешка. Качеството на събрания галоп преди и след серията би могло да бъде по-изразително. Летящите смени не са много добре разпределени, започват малко рано или късно. Или, летящите смени като цяло се изпълняват с много добро качество, но с едно единствено малко нарушение помежду им, например едната от смените е малко къса отзад.
<u>Тренировъчна скала</u>	
Ритъм	Поддържа се равномерност. Галопът е в отчетлив тритактов ритъм, но моментът на задържане във въздуха би могъл да е малко по-подчертан. По време на серията темпото не остава абсолютно еднакво.
Гъвкавост	Конят не е скован в гърба, но може да има повече еластичност и свобода. Има малко напрегнатост, която се забелязва, въпреки че летящите смени в серията са с добро покриване на терен. Може да има известно махане с опашка, но няма никакви признаци на напрегнатост.
Контакт	Конят отива на удилото като го дъвче; задтилъкът остава почти най-високата точка. Малко къс в шията. Носът е малко зад отвеса.
Импулс	Импулсът може да е по-развит, но тенденцията за движение напред все пак е видима. Би могло да има повече покриване на терен.
Правота	Огъването на шията по време на летящите смени би могло да е не бие толкова на очи. Конят не е напълно прав преди, по време на и/или след летящите смени. Малко е изкривен на едната страна.
Събраност	Височината би могла да е по-развита. Все пак се създава впечатление за сравнително добро равновесие с ниско поставена задница, свобода в раменете, лекота в предницата и повдигната и заоблена шия. Задницата е ангажирана, но вътрешният заден крак би могъл да отскача малко повече под тялото на коня, а външният заден крак да демонстрира малко повече носеща способност. По време на серията конят малко забързва или забавя.
Подчиненост	Няма никаква очевидна съпротива. Има малко колебание в началото/края или малко загуба на плавност между смените, но като цяло качеството все пак е добро. Ездачът прилага доста забележими помощи.

6, задоволително

Прецизност Събраният галоп преди, по време на и след серията е малко плосък, липсва му изразителност и импулс. Летящите смени се изпълняват подчинено, но им липсва изразителност. Или, конят демонстрира добри летящи смени в серия, с добра изразителност, но започва и свършва много късно/рано, така че не са добре разпределени или не са в права линия от буква до буква. Или, летящите смени са с много добро качество, но с една грешка в броенето или с един разчленен галопен мах помежду им. **Смените на всеки галопен мах са с много високо качество, но с две повече от необходимия брой.**

Тренировъчна скала

Ритъм Галопът преди и след серията и между летящите смени е в тритактов ритъм, но моментът на задържане във въздуха би трябвало да е по-подчертан. Смените в серията са с добро качество, но събраният галоп преди и след тях не е равномерен.

Гъвкавост Известна скованост, необходима е повече еластичност. Гърбът на коня не се люлее истински. Забелязва се известна напрегнатост, но летящите смени се изпълняват коректно.

Контакт Леко извит, задтилькът не е най-високата точка. Носът е зад отвеса. Конят започва да тежи на ръката. Ограничено поемане на тежестта.

Импулс Необходим е повече импулс. Галопът като цяло е малко плосък, задницата не е достатъчно активна. Смените на едната страна са по-подчертани, отколкото на другата. Галопните махове са с усилие и затруднени.

Правота Конят е изкривен или се олюлява преди, по време на и след летящите смени. Огъването на шията по време на летящите смени е прекомерно. На едната страна конят е напълно прав преди, а на другата е много изкривен.

Събраност Височината и равновесието по време на сериите летящи смени трябва да се подобрят. Липсва ангажираност, задницата е разкрачена. По време на летящите смени или между тях конят забързва или забавя.

Подчиненост Конят изпълнява летящите смени долу-горе подчинено, но без никаква изразителност. Качеството на летящите смени е добро, но има малко нарушаване между тях. Ездачът прилага прекомерни помощи.

5, достатъчно

Прецизност

Събраният галоп преди, по време на и след серията е много плосък, липсва му изразителност. Повечето летящи смени се изпълняват коректно, но веднъж или два пъти смените са къси отзад. Конят понякога изпреварва помощите на ездача или прави коректни летящи смени след тях. Има една грешка при броенето. Конят демонстрира летящи смени с добро качество, но с малко прекъсване между тях.

Или, смените на всеки галопен мах са с много високо качество, но с две по-малко от необходимия брой.

Тренировъчна скала

Ритъм

Галопът преди, по време на и след летящите смени е в тритактов ритъм, но моментът на задържане във въздуха трябва да е много по-подчертан. Галопните махове са с усилие, плоски или затруднени. Галопът не винаги е равномерен. Ритъмът и темпото трябва да бъдат много по-постоянни. Задните крака отскачат заедно един или два пъти по време на летящите смени. Смените са с добро качество, но една от тях е разчленена.

Гъвкавост

Гърбът на коня не се люлее, конят показва съпротива като маха с опашка. Конят става нервен и напрегнат преди, по време на и след летящите смени.

Контакт

Известна съпротива в устата, задтилькът отива много ниско, шията е много скъсена. Поemanето на тежестта е много ограничено. Носът е ясно зад отвеса или идва малко над удилото. Много изкривен.

Импулс

Липсва активност. Конят губи импулс и тенденция за движение напред по време на серията летящи смени. Покриването на терен по време на летящите смени трябва да бъде много по-развито. В сериите конят много забързва, става много плосък или много мудар.

Правота

Конят е много изкривен или демонстрира подчертано олюляване по време на сериите. Огъването на шията по време на летящите смени е прекомерно.

Събраност

Височината я няма. Конят галопира на предницата. Движението е с усилие. Сгъването на ставите на задните крака и равновесието са много ограничени. Задницата остава високо.

Подчиненост

Конят изпълнява повечето летящи смени с известна напрегнатост и без никаква изразителност. Качеството на летящите смени е добро, но има видима съпротива по време на галопата преди и след серията и между смените.

4, недостатъчно

Прецизност	Качеството на събрания галоп преди, по време на и след серията е лошо, с една грешка в смените. Или, качеството на събрания галоп е високо, но с две грешки в смените. Конят прави летящите смени след няколко опита. Конят за момент привежда тръс. Смените на всеки галопен мах са с ограничено качество, като са или с две по-малко или с няколко повече от необходимия брой.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът на галопа преди, по време на или след серията и между летящите смени не е равномерен. Някои от смените закъсняват отпред или отзад.
Гъвкавост	Изцяло хлътнал, скован гръб. Забелязва се очевидна напрегнатост преди, по време на и след летящите смени.
Контакт	Твърде силна съпротива в устата, твърде голямо извиване или скъсяване в шията. Задтилъкът отива твърде ниско, поемането на тежестта е лошо. Носът е твърде много зад отвеса или конят остава над удилото.
Импулс	Липсва импулс и желание за движение напред. Галопът е твърде мудар и пасивен. По време на летящите смени конят забавя или забързва все повече.
Правота	Конят е крайно изкривен или се олюлява преди, по време на и след сериите летящи смени.
Събраност	Липсва съгването на ставите на задните крака, равновесието е лошо. Няма височина, конят галопира на предницата. Задницата остава високо.
Подчиненост	Съпротива. Конят не се подчинява и не приема помощите на ездача. Лоша хармония между кон и ездач. Конят рита срещу шпорите при една от смените.

3, относително лошо

Прецизност	Прекъсване на алюра преди, по време на или след серията или разчленен галоп за няколко галопни маха. Реакцията на помощите е твърде късно. Няколко грешки в серията. Много грешки в броя махове.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Разчленен галоп за няколко галопни маха. Ясно нарушаване на галопния ритъм.
Гъвкавост	Изцяло напрегнат гръб.
Контакт	Изцяло над удилото или зад отвеса. Крайна съпротива в устата.

Импулс	Много ограничени галопни махове, няма никаква тенденция за движение напред.
Правота	Конят е крайно изкривен и се олюлява.
Събраност	Изобщо не е събран.

Подчиненост	Неподчинен. Губи контрол след два или три галопни маха. Конят се съпротивлява силно. Неразбиране и дисхармония между кон и ездач. Изцяло не приема помощите. Рита срещу шпорите няколко пъти. Конят не е установен при изпълнението на упражнението.
-------------	--

2, лошо

Прецизност	Много неправилни смени и грешки в броя.
<u>Тренировъчна скала</u>	
Ритъм	Разчленен галоп за много галопни махове. Много стъпки на тръс или ходом по време на упражнението.
Гъвкавост	Крайно напрегнат.
Контакт	Конят не остава на удилото. Крайно голяма съпротива в устата.

Импулс	Без никакво желание за движение напред.
Правота	Конят е крайно усукан, изкривен и олюляващ се.
Събраност	Изобщо не е събран.
Подчиненост	Много неподчинен. Хвърля къчове няколко пъти преди, по време на или след серията летящи смени.

1, много лошо   Конят е крайно неподчинен, галопът е разчленен през повечето махове. Упражнението почти не се разпознава. Не се демонстрира нито една смяна, но се вижда малко галоп.

0, неизпълнено   Галопът и смените не се изпълняват.

Пасаж

Пасажът е отмерен, много събран, повдигнат и каденциран тръс. Той се характеризира с подчертано ангажиране на задните крайници, с по-изразено свиване на ставите на предните и задните крака, както и с грациозната гъвкавост на движенията. Редувайки се, всеки диагонален чифт крака се повдига и отново стъпва на земята с каденция и по-продължително задържане във въздуха.

По принцип височината на копитото на повдигнатия преден крак трябва да е на едно ниво със средата на пищяла на другия преден крак. Копитото на повдигнатия заден крак трябва да е малко по-високо от глезенната става на другия заден крак.

Шията е повдигната и грациозно извита, като най-високата ѝ точка е задтилькът, а носът е близо до отвеса. Конят остава лек и мек „на повод“, без да променя каденцията, а двигателният импулс винаги е жив и подчертан.

Неравномерните стъпки със задните или предните крака, люлеенето на предницата или задницата от едната на другата страна, както и накъсаните движения на предните или задните крака, влаченето на задните крака или двоен ритъм в момента на задържането във въздуха се считат за сериозни грешки.

Целта на пасажа е:

- Да покаже най-високата степен на събраност, каденция и задържане във въздуха на тръс.

Съществените характеристики на пасажа са:

- Каденцията и равномерността.
- Подчертаното задържане във въздуха.
- Събраността (носеца сила/максимална ангажираност на задницата).
- Постоянен и еластичен контакт с истинско поемане на тежестта.

Оценяване на пасажа (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност	Започва и свършва точно на посочените букви. Следва точно посочените линии. Цялото упражнение се изпълнява като че конят тръгва на пасаж по собствена воля.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютна равномерност през цялото време.
Гъвкавост	Конят демонстрира пълна гъвкавост, люлеещ се гръб и спокойна опашка.

Контакт	Шията е гордо повдигната и заоблена, с мек и еластичен контакт като задтилъкът остава най-високата точка, а носът доближава отвеса.
Импулс	Максимална енергия и носеща сила, които позволяват на коня да отскача без усилие от единия диагонал на другия през подчертан момент на задържане във въздуха. На всяка крачка се демонстрира голяма височина и еластичност.
Правота	Абсолютна правота като предните крака са подравнени в същата следа като задните при движение както в права, така и в крива линия (единственото изключение е когато пасажът се изпълнява на полупристъпване).
Събраност	Видимо подчертано снишаване на задницата, благодарение на което предницата остава лека и подвижна.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност	Започва и свършва точно на посочените букви. Следва точно посочените линии.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Абсолютна равномерност през цялото време.
Гъвкавост	Конят демонстрира пълна гъвкавост, люлеещ се гръб и спокойна опашка.
Контакт	Мек и еластичен контакт като задтилъкът остава най-високата точка, а носът доближава отвеса. Може да има тенденция шията са се напруга за няколко крачки.
Импулс	Много добра енергия и носеща сила, които позволяват на коня да отскача без усилие от единия диагонал на другия през подчертан момент на задържане във въздуха. На всяка крачка се демонстрира голяма височина и еластичност.
Правота	Абсолютна правота като предните крака са подравнени в същата следа като задните при движение както в права, така и в крива линия (единственото изключение, е когато пасажът се изпълнява на полупристъпване).
Събраност	Видимо подчертано снишаване на задницата, благодарение на което предницата остава лека и подвижна.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Може да се демонстрира абсолютна точност на изпълнение на упражнението с известни малки слабости в тренировъчната скала в сравнение с оценка 9 или 10 или може да има малка неточност при изпълнение на упражнението, но се демонстрира много високо качество на компонентите на тренировъчната скала.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютна равномерност през цялото време.

Гъвкавост Конят е гъвкав и с люлеещ се гръб.

Контакт Мек и еластичен контакт като задтилькът остава най-високата точка, а носът доближава отвеса. Може да има тенденция шията са се напруга за няколко крачки.

Импулс Добра енергия и носеща сила, които позволяват на коня да отскача без усилие от единия диагонал на другия през подчертан момент на задържане във въздуха. На всяка крачка се демонстрира добра височина и еластичност.

Правота Абсолютна правота като предните крака са подравнени в същата следа като задните при движение както в права, така и в крива линия (единственото изключение е когато пасажът се изпълнява на полупристъпване).

Събраност Видимо подчертано снишаване на задницата, благодарение на което предницата остава лека и подвижна.

Подчиненост Няма никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност Може да се демонстрира точност на изпълнение на упражнението с известни малки слабости в тренировъчната скала в сравнение с оценка 8, 9 или 10 или може да има малка неточност при изпълнение на упражнението (започва малко късно или свършва малко рано, незначително отклонение от посочената линия), но се демонстрира много високо качество.

Тренировъчна скала

Ритъм Крачките са равномерни. „Много добър“ или дори „отличен“ пасаж с моментно нарушаване на ритъма.

Гъвкавост Сравнително добра еластичност; конят е с люлеещ се гръб. Опашката изглежда леко възбудена.

Контакт Може да се очаква малко повече поемане на тежестта, но все пак нещата остават плавни и хармонични. Шията става малко напрегната за момент.

Импулс Може да се очаква малко повече ангажираност. Би трябвало да се демонстрира повече височина в крачките чрез по-добре развит импулс и задържане във въздуха.

Правота	Абсолютна правота като предните крака са подравнени в същата следа като задните при движение както в права, така и в крива линия (единственото изключение е когато пасажът се изпълнява на полупристъпване). Много леко залюляване в задницата или раменете.
Събраност	Видимо снишаване на задницата, но би могло да има повече ангажираност на задницата и лекота в раменете.
Подчиненост	Няма никаква очевидна съпротива.

6, задоволително

Прецизност	Липсва точност на ездата от точка до точка, следването на пътя, в ъглите и при фигурите. Може да се демонстрира точност на изпълнение на упражнението с известни малки слабости в тренировъчната скала <u>или</u> може да има неточност при изпълнение на упражнението, но се демонстрира много високо качество на компонентите на тренировъчната скала. Разстоянието на пасаж е по-кратко от необходимото.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Като цяло равномерен, но с известни малки прекъсвания на височината и дължината на крачките.
Гъвкавост	Задоволителна еластичност. Би трябвало да има по-голяма гъвкавост и люлеене на гърба. Конят маха с опашка тревожно.
Контакт	Малко тежък на ръката и/или напрегнат в шията. Главата не е много мирна. Поемането на тежестта е ограничено. Шията е извита за момент (например във фигурите).
Импулс	Би трябвало да се демонстрират по-енергични, активни и повдигнати крачки с по-подчертан момент на задържане във въздуха и повишена ангажираност на задницата.
Правота	Не винаги прав. Известно полюляване на задните крака от едната страна на другата или на предните крака.
Събраност	Задните крака изостават, вместо да отскачат под тялото на коня. Задните крака са много активни, но бутат „високо отзад“ и изглежда се вдигат по-високо от земята, отколкото предните, които пък изглеждат „приковани“ към земята.
Подчиненост	Конят е подчинен, но липсва изразителност; реагира късно. Оценка 6 би трябвало да се даде и на „добър“ пасаж, нарушен от загуба на равновесие или малка съпротива за няколко крачки.

5, достатъчно

Прецизност Ясна липса на точност. Разстоянието на пасаж е много по-кратко/по-дълго от необходимото. Оценка 5 би могла да се даде и на „сравнително добър“ пасаж, нарушен от моменти на съпротива.

Тренировъчна скала

Ритъм Не винаги равномерен, няколко неравномерни крачки отзад или отпред.

Гъвкавост Недостатъчно гъвкав, липсва еластичност, напрегнат гръб, прекомерно тревожно махане с опашка.

Контакт Много тежък на ръката, зад отвеса през повечето време. Конят не остава установен на повода. Главата не е мирна. Поемането на тежестта е много ограничено. Извит през повечето време.

Импулс Липсва енергия и ангажираност на задницата. Крачките изглеждат сковани и пасивни. Пасажът изглежда много изразителен отпред, но задните крака са неактивни и почти на ходом.

Правота Често изкривен. Прекомерно олюляване в раменете или в задницата.

Събраност Сгъването на ставите на задните крака е ограничено. Липсва каденция. Пасажът изглежда уморен и плосък и на предницата.

Подчиненост Конят демонстрира известна съпротива от време на време.

4, недостатъчно

Прецизност Ясна липса на точност. Разстоянието на пасаж е твърде дълго или твърде кратко.

Тренировъчна скала

Ритъм Недостатъчно равномерен, неравномерни крачки отзад или отпред.

Гъвкавост Липа на гъвкавост и еластичност, твърде скован. Няколко момента на напрегнатост. Изцяло хлътнал гръб.

Контакт Явна съпротива в устата. Твърде тежък на ръката или носът е много зад отвеса през цялото време. Конят е много неустановен на повода, липса на поемане на тежестта. Много извит в главата и шията.

Импулс Липсва импулсът, а при момента на задържане във въздуха липсва яснота и отчетливост. Създава впечатление повече за бавен тръс, отколкото истински пасаж.

Правота Винаги много изкривен. Шията е ясно огъната навън в ъглите, завоите и фигурите. Твърде голямо олюляване в раменете или в задницата.

Събраност Задните крака изостават, не са подложени под задницата. Липса на сгъване на ставите на задните крака. Липсва каденция. Конят става твърде „дълъг“.

Подчиненост Няколко момента на съпротива.

3, относително лошо

Прецизност Много неточно.

Тренировъчна скала

Ритъм Много неравномерен.

Гъвкавост Изцяло напрегнат в гърба.

Контакт Конят не приема удилото, крайно тежък на ръката.

Импулс Без енергия и желание за движение напред или демонстрира само крайна напрегнатост и неистови крачки.

Правота Изкривен през цялото време.

Събраност Не се демонстрира никаква събраност, а само бавен тръс.

Подчиненост Силна съпротива.

2, лошо

Прецизност Изцяло неточно. Много крачки на галоп или на ходом.

Тренировъчна скала

Ритъм Изцяло неравномерен.

Гъвкавост Крайно напрегнат.

Контакт Голяма съпротива в устата, над или зад удилото.

Импулс Изцяло липсва желание за движение напред или демонстрира само крайна напрегнатост и неистови крачки.

Правота Крайно изкривен през цялото време.

Събраност Не се демонстрира събраност.

Подчиненост Неимоверна съпротива, рита срещу помощите на ездача.

1, много лошо

Пасажът се разпознава само за много малка част от движението. Крачките са очевидно неравномерни с неимоверна съпротива срещу помощите на ездача.

0, неизпълнено

Конят не показва разпознаваем пасаж и се съпротивлява; върви на ходом, тръс или галоп през цялото упражнение.

Пиафе

Пиафето е силно събрано, каденцирано, повдигнато диагонално движение, което създава впечатление за движение на място. Гърбът на коня е гъвкав и еластичен. Задницата е снижена, задните крака са с активни стави и добре ангажирани, с което се придава голяма свобода, лекота и подвижност на раменете и предницата. Всеки диагонал чифт крака се повдига и отново стъпва на земята, редувайки се последователно, с пружиниране и в равномерна каденция.

По принцип височината на копитото на повдигнатия преден крак трябва да е на едно ниво със средата на пицяла на другия преден крак. Копитото на повдигнатия заден крак достига малко над глезенната става на другия заден крак.

Шията трябва да е повдигната и грациозно заоблена като задтилькът остава най-високата точка. Конят остава лек, „на повод“, с гъвкав задтильк и мек контакт. Тялото на коня се движи гъвкаво, и хармонично и в каденция.

Пиафето трябва винаги да получава живост от енергичен двигателен импулс и да се отличава с безупречно равновесие. Макар и да се създава впечатление за движение на място, може ясно да се наблюдава склонност към движение напред, намираща израз в живата готовност, с която конят приема да тръгне напред веднага щом от него бъде поискано да го направи.

Дори и най-лекото движение назад, неравномерните или накъсани стъпки със задните или предните крака, липсата на отчетливи стъпки с диагонални чифтове крака, кръстосването на предните или задните крака или люлеенето настрани - било на предницата или на задницата, разкрачената задница или предница, твърде голяма тенденция за движение напред или двутактов ритъм се считат за сериозни грешки.

Цели на пиафето са:

- Да се покаже най-високата степен на събиране, като в същото време се създава впечатлението, че конят остава на място.
- Да се изпълни упражнението с намерение за движение напред като същевременно се поддържат отчетливи стъпки с диагонални чифтове крака.

Съществените характеристики на пиафето са:

- Каденцията и равномерността.
- Еластичността и пружинирането.
- Снижаването на задницата.
- Събраността (максимална носеща сила на задницата).
- Равновесието.
- Впечатлението за движение на място.
- Определен брой стъпки.
- Постоянен и еластичен контакт с истинско поемане на тежестта.

Оценяване на пиафето (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност Започва и свършва точно на посочените букви. Изпълняват се необходимият брой стъпки. Цялото упражнение се изпълнява като че конят прави пиафето по собствена воля.

Тренировъчна скала

Ритъм Абсолютна равномерност през цялото време.

Гъвкавост Конят демонстрира пълна гъвкавост и люлеещ се гръб.

Контакт Шията е гордо повдигната и заоблена, конят приема удило с мек и еластичен контакт. Носът доближава отвеса.

Импулс Голяма енергия и изразителност през цялото упражнение като конят отскача без усилие от единия диагонален чифт крака на другия.

Правота Абсолютна правота като предните крака са подравнени в същата следа като задните.

Събраност Задницата е снижена и активна и „носи“ коня, като се демонстрира ясно сгъване на ставите. Отстрани е видимо подчертано снишаване на задницата, благодарение на което раменете остават леки и подвижни.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност Започва и свършва точно на посочените букви. Изпълняват се необходимият брой стъпки. Цялото упражнение се изпълнява като че конят прави пиафето по собствена воля.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се равномерност през цялото време.

Гъвкавост Конят демонстрира пълна гъвкавост и люлеещ се гръб.

Контакт Лек, мек и еластичен като задтилъкът остава най-високата точка, а носът доближава отвеса.

Импулс Голяма енергия и изразителност през цялото упражнение като конят отскача без усилие от единия диагонален чифт крака на другия.

Правота Абсолютна правота като предните крака са подравнени в същата следа като задните.

Събраност Задницата е снижена и активна и „носи“ коня. Ясно сгъване на ставите, но стъпките могат да не изглеждат брилянтни като за

оценка 10. Отстрани е видимо подчертано снишаване на задницата, благодарение на което раменете остават леки и подвижни.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Упражнението може да се изпълнява с абсолютна точност с известни малки слабости в движението в сравнение с оценка 9 или 10 или може да има малка неточност при изпълнение на упражнението като в същото време се демонстрира много високо качество на движението.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се равномерност през цялото време.

Гъвкавост Конят е гъвкав и с люлеещ се гръб.

Контакт Лек, мек и еластичен като задтилькът остава най-високата точка, а носът доближава отвеса.

Импулс Демонстрира добра енергия. Но, енергията или изразителността може да не е като тази при „много добро“ или „отлично“ пиафе.

Правота Абсолютна правота като предните крака са подравнени в същата следа като задните.

Събраност Задницата е снижена и активна и „носи“ коня. Ясно сгъване на ставите, но стъпките могат да не изглеждат брилянтни като за оценка 9 или 10. Отстрани е видимо подчертано снишаване на задницата, благодарение на което раменете остават леки и подвижни.

Подчиненост Няма никаква очевидна съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност Упражнението може да се изпълнява точно (правилен брой стъпки, на посочената буква, конят остава на едно място) с някои слабости в движението или може да има неточност при изпълнение на упражнението като в същото време се демонстрира много високо качество на движението.

Тренировъчна скала

Ритъм Стъпките са равномерни.

Гъвкавост Сравнително добра еластичност; конят е с люлеещ се гръб. Опашката изглежда леко възбудена.

Контакт Може да се очаква малко повече поемане на тежестта. но нещата все пак остават плавни и хармонични. Шията за момент става малко напрегната.

Импулс	Би могло да има малко повече височина и активност, но все пак стъпките са отчетливи.
Правота	Леко отклонение от пътя, но качеството на стъпките все пак е „добро“. Отпред или отзад се вижда съвсем леко олюляване.
Събраност	Стъпките изглеждат изразителни, но без видимо снижаване на задницата. Би могло да има малко повече активност и сгъване на ставите.
Подчиненост	Леко нарушаване на иначе висококачествено пиафе.

6, задоволително

Прецизност	Упражнението може да се изпълнява точно (правилен брой стъпки, на посочената буква, конят остава на едно място) със слабости в движението <u>или</u> може да има неточност при изпълнение на упражнението (не създава впечатление, че се движи на едно място - твърде голямо движение напред - недостатъчен брой/твърде много стъпки), но в същото време се демонстрира много високо качество.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Като цяло равномерен.
Гъвкавост	Известна липса на гъвкавост и еластичност.
Контакт	Малко тежък на ръката и/или напрегнат в шията. Главата не остава много мирна. Шията е извита за момент. Известна съпротива в устата. Задтилъкът не винаги остава най-високата точка. Носът отива малко зад отвеса.
Импулс	Би трябвало да демонстрира по-енергични, активни и повдигнати стъпки и повишена ангажираност на задницата, за да има по-голяма височина и изразителност.
Правота	Известно отклонение от пътя. Отпред или отзад се забелязва известно олюляване. Конят постоянно е огънат малко на една страна.
Събраност	Необходима е повече активност с по-ясно ангажирана задница. Предните крака изглеждат много изразителни, но задните са видимо неактивни. Разкочена задница или предница.
Подчиненост	Конят е подчинен, но има известна липса на реакция на помощите.

5, достатъчно

Прецизност	Ясна липса на точност (не на посочената буква, извън пътя, явно прекомерно движение напред, недостатъчен брой/твърде много стъпки).
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Моментна загуба на равномерност. Единият диагонал прекъсва.
Гъвкавост	Недостатъчно гъвкав, липсва еластичност, напрегнат гръб, тревожно силно махане с опашка.

Контакт	Много тежък на ръката, зад отвеса през повечето време. Конят не остава установен на повода. Главата не е мирна. Поемането на тежестта е много ограничено. Извит през повечето време.
Импулс	Липсва енергия и ангажираност на задницата. Крачките изглеждат сковани, задните крака не се отделят от земята. Пиафето изглежда много изразително отпред, но задните крака не се отделят от земята.
Правота	Малко се отклонява от точката на изпълнение или отива настрани. Равновесието се измества от едната страна на другата, известно видимо олюляване на предните или задните крака. Много изкривен.
Събраност	Твърде много тежест на раменете с липса на ангажираност и активност (равновесието е върху предните крака, задницата изостава). Конят се опира на предните крака, основата става твърде дълга. Задните крака са прекалено под тялото и основата става твърде къса.
Подчиненост	Конят демонстрира известна съпротива или не реагира навреме на помощите.

4, недостатъчно

Прецизност	Неточно. Недостатъчен брой или твърде много стъпки. Твърде, твърде рано/твърде, твърде късно. Явно се движи твърде много напред. Тенденция за движение назад.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Губи равномерност (диагоналите видимо се прекъсват). Минава на галоп или спира за момент.
Гъвкавост	Липа на гъвкавост и еластичност, твърде скован. Няколко момента на напрегнатост. Изцяло хлътна гръб. Лошо махане с опашка.
Контакт	Твърде тежък на ръката, над или зад удилото. Голяма съпротива в устата.
Импулс	Липсва енергия; стъпките са вяли и неактивни.
Правота	Твърде голямо олюляване отпред или отзад. Стъпва ясно отстрани на пътя.
Събраност	Тежък на предницата с неактивни задни крака. Конят се опира на предните крака, основата става твърде дълга. Задните крака са прекалено под тялото и основата става твърде къса.
Подчиненост	Конят демонстрира явна съпротива. Отказва да остане на едно място (т.е. явно прекомерно движение напред) или не реагира правилно на помощите (прекъсване на пиафето с моментно застиване на едно място).

3, относително лошо

Прецизност	Неточно. Демонстрират се само няколко стъпки.
<u>Тренировъчна скала</u>	
Ритъм	Неравномерни стъпки.
Гъвкавост	Много напрегнат, скован в гърба.
Контакт	Срещу ръката, над или зад удилото. Съпротива в устата.
Импулс	Изцяло липсва енергия, неактивни стъпки.
Правота	Явно изкривен и олюляващ се.
Събраност	Недостатъчна събраност, остава на предницата.
Подчиненост	Конят се съпротивлява, движи се назад, настрани, спира.

2, лошо

Прецизност	Изцяло неточно.
<u>Тренировъчна скала</u>	
Ритъм	Изцяло неравномерни стъпки.
Гъвкавост	Скованост и напрегнатост в цялото тяло.
Контакт	Неимоверна съпротива в устата, срещу, над или зад удилото.
Импулс	Неразвит.
Правота	Неконтролирана.
Събраност	Неразвита.
Подчиненост	Неимоверна съпротива, т.е. конят отскача настрани, вдига се на задните крака, върви назад, и т.н.

1, много лошо

Само една или две стъпки се демонстрират на пиафе или съпротивата е толкова голяма, че движението едва се разпознава. Неимоверна съпротива на помощите на ездача.

0, неизпълнено

Конят не показва разпознаваемо пиафе и се съпротивлява; спира, върви на ходом, на галоп или просто продължава на пасаж през цялото упражнение.

9, много добре

Прецизност Преходите се изпълняват, където е посочено. Качеството както на пиафето, така и на пасажа е „много добро“.

Тренировъчна скала

Ритъм Поддържа се абсолютна равномерност през цялото време на двата прехода.

Гъвкавост Конят демонстрира пълна гъвкавост и люлеещ се гръб.

Контакт Шията е гордо повдигната и заоблена, конят приема удилото с мек и еластичен контакт. Носът доближава отвеса.

Импулс Энергията се поддържа изцяло, като при единия преход е възможно това да става по-добре, отколкото при другия.

Правота Поддържа се правота и при двата прехода.

Събраност Задните крака са изцяло ангажирани, а конят остава много добре балансиран по време на преходите. Това позволява задницата да се снижи и да „пренесе“ коня в пиафе и без усилие да го „изнесе“ обратно в пасаж.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Преходите се изпълняват, където е посочено. Качеството както на пиафето, така и на пасажа е „добро“.

Тренировъчна скала

Ритъм Няма никаква загуба на ритъм в никой от преходите.

Гъвкавост Поддържа се гъвкавост.

Контакт Остава мек и еластичен, като при единия преход е възможно това да става по-добре, отколкото при другия.

Импулс Энергията се поддържа, като при единия преход е възможно това да става по-добре, отколкото при другия.

Правота Поддържа се правота.

Събраност Задните крака са изцяло ангажирани, а конят остава добре балансиран по време на преходите.

Подчиненост Не се демонстрира никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност Като цяло и двата прехода са сравнително гладки, но им трябва по-голяма отчетливост.

Тренировъчна скала

Ритъм Ритъмът се поддържа.

Гъвкавост Би могло да има повече гъвкавост и еластичност.

Контакт Основното приемане на удилото е ясно; но, има известно скъсяване на шията по време на единия преход.

Импулс Сравнително добър импулс.

Правота Поддържа се правота.

Събраност Може би е необходимо по-голямо събиране в прехода към пиафе или към пасаж.

Подчиненост Преходите се изпълняват с желание, но може би не са толкова плавни, колкото онези, оценени по-високо.

6, задоволително

Прецизност Преходите би трябвало да се изпълняват по-прецизно. Може да има различни причини, поради които да се даде оценка 6, например: преходите са коректни, но от доста скромни/слаби пиафе и пасаж. Качеството на пиафето и пасажа е високо, но импулсът и ритъмът се губят в преминаването към пиафе, или пък се наблюдава добър преход в пиафе, но след това конят буквално върви на тръс към пасажа.

Тренировъчна скала

Ритъм Ритъмът се поддържа, но пиафето и пасажът са скромни по отношение на качеството. При единия от преходите липсва равномерност и гладкост.

Гъвкавост Необходими са по-голяма гъвкавост и еластичност.

Контакт Поемането на тежестта липсва, конят е малко зад отвеса или доста тежък на повода.

Импулс Като цяло е необходим повече импулс, или е възможно импулсът да „умира“ при единия от преходите.

Правота Има малка загуба на правота.

Събраност Известна липса на събраност.

Подчиненост Има малка съпротива или объркване в единия от преходите.

5, достатъчно

Прецизност Преходите трябва да се изпълняват много по-прецизно. Преходите са сравнително подчинени, но от едва приемливи пиафе и пасаж. Или, пиафето и пасажът са с по-добро качество, но преходът буквално пропада.

Тренировъчна скала

Ритъм Известна загуба на ритъм/равномерност при единия от преходите.

Гъвкавост Липсва гъвкавост.

Контакт Необходимо е по-добро поемане на тежестта. Конят може да избягва контакта като остава зад отвеса. Или, конят става много тежък на повода.

Импулс Демонстрира известна загуба на импулс.

Правота Изкривява се по време на преходите.

Събраност Необходимо е повече развитие, или пък събраността се губи в единия от преходите.

Подчиненост Демонстрира известна липса на подчиненост или приемане на помощите по време на преходите.

4, недостатъчно

Прецизност Преходите не са ясни и отчетливи; единият от преходите пропада изцяло или е твърде неточен.

Тренировъчна скала

Ритъм Равномерността явно се губи при единия от преходите.

Гъвкавост Конят е скован.

Контакт Конят е срещу ръката или зад удило.

Импулс Демонстрира се напрегнатост, вместо истински импулс.

Правота Конят се изкривява.

Събраност Липса на активност и събраност.

Подчиненост Демонстрира известна липса на подчиненост или приемане на помощите по време на преходите.

3, относително лошо

Прецизност И двата прехода са с очевидна съпротива или конят спира за момент в преминаването към пиафе, или излиза от алюра и преминава в пасаж.

Тренировъчна скала

Ритъм Равномерността се губи в преходите.

Гъвкавост Конят е твърде скован/напрегнат.

Контакт По време на единия преход има съпротива срещу контакта.

Импулс Демонстрира се напрегнатост, а не импулс.

Правота Конят е изкривен по време на преходите.

Събраност Липса на активност и събраност.

Подчиненост Демонстрира явно неподчинение или липса на разбиране/приемане.

2, лошо

Прецизност Преходите едва се разпознават; конят показва объркване и съпротива.

Тренировъчна скала

Ритъм Ритъмът не е отчетлив в никой от преходите.

Гъвкавост Конят е изцяло скован и напрегнат.

Контакт Има явна съпротива срещу контакта и при двата прехода.

Импулс Повече напрегнат, отколкото с импулс.

Правота Изкривен.

Събраност Липса на ясна събраност.

Подчиненост Демонстрира неимоверна съпротива, особено при единия от преходите.

1, много лошо Преходите едва се разпознават, конят показва голямо объркване и неимоверна съпротива

0, неизпълнено Нито единият от преходите не се разпознава; конят се съпротивлява, спира, тръгва на ходом, или галоп в преходите, или просто продължава на пасаж, избягвайки трудността на упражнението.

Преход пасаж/галоп

Целта на прехода от пасаж на галоп е:

- Да демонстрира желанието на коня да преминава плавно и без усилие от пасаж на галоп, без никаква загуба на равномерност, равновесие, правота и импулс.

Съществените характеристики на прехода от пасаж на галоп са:

- Каденцията и равномерността.
- Отчетлив и хармоничен преход в посочената буква.
- Носещата сила и ангажираността на задницата.
- Постоянен и еластичен контакт с истинско поемане на тежестта.
- Правотата.
- Забележка: При поставянето на оценката трябва да се вземе предвид качеството на галоп след прехода чак до следващото движение.

Оценяване на прехода пасаж/галоп (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност   Преходът се изпълнява в посочената буква. Качеството както на пасажа, така и на галоп е „много добро“ или „отлично“. Самият преход става веднага и плавно.

Тренировъчна скала

Ритъм   Няма никаква промяна на ритъма на крачките на пасаж непосредствено преди прехода. Галопните махове са в идеален тритактов ритъм.

Гъвкавост   Конят демонстрира пълна гъвкавост и люлеещ се гръб.

Контакт   Контактът остава мек и еластичен с отлично поемане на тежестта по време на прехода, както и в галоп, който следва.

Импулс   Конят е с отличен импулс, което позволява на галоп да е напълно изразителен.

Правота   Поддържа се абсолютна правота при прехода и в галоп.

Събраност   Задните крака са изцяло ангажирани и позволяват на коня да остане в равновесие и във височина.

Подчиненост   Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност Преходът се изпълнява в посочената буква. Качеството както на пасажа, така и на галоп е „много добро“. Самият преход става мигновено и плавно, а галопът е с много високо качество.

Тренировъчна скала

Ритъм Няма никаква промяна на ритъма на крачките на пасаж непосредствено преди прехода. Галопните махове са в много добър тритактов ритъм.

Гъвкавост Конят демонстрира пълна гъвкавост и люлеещ се гръб.

Контакт Контактът остава мек и еластичен, без загуба на поемане на тежестта по време на прехода и в галоп, който следва.

Импулс Конят е с отличен импулс, което позволява на галоп да е много изразителен.

Правота Поддържа се правота при прехода и галоп.

Събраност Задните крака са изцяло ангажирани и позволяват на коня да остане в равновесие и във височина.

Подчиненост Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност Преходът се изпълнява в посочената буква. Качеството както на пасажа, така и на галоп е „добро“. Самият преход става веднага и плавно.

Тренировъчна скала

Ритъм Няма никаква промяна на ритъма на крачките на пасаж непосредствено преди прехода. Галопните махове са в добър тритактов ритъм.

Гъвкавост Поддържа се гъвкавост.

Контакт Контактът остава мек и еластичен.

Импулс Конят е с добър импулс, което позволява на галоп да бъде изразителен.

Правота Поддържа се правота при прехода и галоп.

Събраност Задните крака са добре ангажирани и позволяват на коня да остане в добро равновесие.

Подчиненост Реакцията на помощите на ездача е мигновена, но спокойна.

7, сравнително добре

Прецизност Преходът е с добро качество, но не се изпълнява точно в посочената буква. Самият преход е плавен, но пасажът преди него и галопът след това биха могли да са още по-изразителни.

Тренировъчна скала

Ритъм Няма никаква промяна на ритъма на крачките на пасаж непосредствено преди прехода. Галопните махове са в отчетлив тритактов ритъм.

Гъвкавост Би могло да има повече гъвкавост и еластичност.

Контакт Основното приемане на удилото е ясно; но, има моментно налягане на шията. Контактът е еластичен, но въпреки това поемането на тежестта на коня би могло да е по-леко.

Импулс Сравнително добър импулс през цялото време.

Правота Поддържа се правота.

Събраност Задните крака са сравнително добре ангажирани и позволяват на коня да остане в сравнително добро равновесие.

Подчиненост Преходите се изпълняват с желание, но биха могли да са още по-хармонични.

6, задоволително

Прецизност Преходът би трябвало да се изпълнява по-точно в посочената буква. Самият преход би трябвало да е по-плавен. Пасажът преди прехода и галопът след това би трябвало да са по-изразителни.

Тренировъчна скала

Ритъм Ритъмът би трябвало да бъде по-постоянен в пасажа преди, и галопа след, прехода.

Гъвкавост Необходими са повече гъвкавост и еластичност.

Контакт Липсва поемане на тежестта, конят е малко зад отвеса или твърде тежък на повода. Има известна лека съпротива срещу ръката по време на прехода.

Импулс Необходим е по-голям импулс през цялото време.

Правота Има малка загуба на правота, задницата изпада навътре по време на прехода.

Събраност Известна липса на събраност преди, по време на и след прехода.

Подчиненост Би трябвало да има по-мигновен отговор на помощите.

5, достатъчно

Прецизност Преходът би трябвало да се изпълнява много по-точно. Преходът е сравнително подчинен, но от едва приемлив пасаж към едва приемлив галоп. Задницата остава високо при прехода.

Тренировъчна скала

Ритъм Ритъмът трябва да бъде по-отчетлив.

Гъвкавост Липсва гъвкавост, конят изглежда скован и напрегнат.

Контакт Необходимо е по-добро поемане на тежестта. Има известна тенденция за избягване контакта, т.е. конят остава леко над или зад отвеса. Конят става много тежък на повода.

Импулс Показва липса на импулс.

Правота Липсва правота през цялото време.

Събраност Има известна липса на събраност.

Подчиненост Отговорът на помощите е подчинен, но е вял/безжизнен. Липсва хармония.

4, недостатъчно

Прецизност Преходът не е ясен и отчетлив. От „добър“ пасаж конят кривва на галоп с неправилен водещ крак, но се коригира бързо. Има загуба на пасажа, преходът се изпълнява от няколко отчетливи крачки на тръс в галоп.

Тренировъчна скала

Ритъм Явна загуба на равномерност.

Гъвкавост Конят е скован и напрегнат.

Контакт Конят е срещу ръката по време на прехода или ясно зад удилото.

Импулс Демонстрира се напрегнатост, вместо истински импулс. Импулсът може да е добър, дори и когато конят сгречи, например тръгва на галоп с грешния крак.

Правота Конят видимо се изкривява.

Събраност Има липса на ангажираност и събраност.

Подчиненост Има съпротива срещу помощите. Показва липса на подчиненост или приемане.

3, относително лошо

Прецизност Явна съпротива или тръгване с грешен водещ крак, което не се коригира веднага.

Тренировъчна скала

Ритъм Равномерността се губи.

Гъвкавост Конят е твърде скован и напрегнат.

Контакт Има съпротива срещу ръката, т. е. конят отива над или ясно зад удилото.

Импулс Има твърде много напрегнатост, а не импулс.

Правота Конят е лошо изкривен.

Събраност Има липса на ангажираност и събраност.

Подчиненост Има явна съпротива срещу помощите, неподчинение или липса на разбиране/приемане. Показва твърде много крачки на тръс преди да тръгне на галоп.

2, лошо

Прецизност Преходът едва се разпознава; конят показва объркване и съпротива.

Тренировъчна скала

Ритъм Ритъмът се губи.

Гъвкавост Конят е изцяло скован и напрегнат.

Контакт Има неимоверна съпротива.

Импулс Има само напрегнатост вместо импулс.

Правота Крайно изкривен.

Събраност Очевидна липса на събраност.

Подчиненост Има неимоверна съпротива срещу помощите, или грешки, например няколко грешни криввания преди да се коригира.

1, много лошо

Неимоверна съпротива.

0, неизпълнено

Конят не постига галоп с правилния крак до началото на следващото упражнение.

Преходи Пасаж/Удължен тръс/Пасаж

Преходът трябва да се изпълнява, където е посочено. И двата прехода – от пасаж към удължен тръс и от удължен тръс към пасаж трябва да бъдат ясни и отчетливи, гладки, и да се изпълняват без и най-малкото колебание и объркване. Каденцията/ритъмът трябва да се поддържат през цялото време на преходите. В преходите конят трябва да остава лек, „на повод“, като импулсът е жив и подчертан.

Целта на преходите е:

- Да демонстрира желанието на коня да преминава плавно и без усилие от едното движение в другото без никаква загуба на каденция/ритъм, равновесие, правота и импулс.

Съществените характеристики на преходите пасаж/удължен тръс/пасаж са:

- Каденцията и равномерността.
- Отчетливите преходи.
- Носещата сила, максимална ангажираност на задницата.
- Преминаването от подчертаната носеща сила (пасажа) към подчертаната движеща сила (удължен тръс) и обратно.
- Постоянен и еластичен контакт с истинско поемане на тежестта.

Оценяване на преходите пасаж/удължен тръс/пасаж (Виж Главата „Описание на движенията и критериите за оценяване“):

10, отлично

Прецизност

Преходите се изпълняват, където е посочено. Качеството както на пасажа и на удължения тръс е „много добро“ или „отлично“. Последните крачки на пасажа, от които става преходът към удължен тръс са „отлични“. Последните крачки на удължен тръс, от които става обратният преход също са „отлични“, както и първоначалните крачки на последния пасаж. Самите преходи стават мигновено и с голяма плавност.

Тренировъчна скала

Ритъм

Поддържа се абсолютна равномерност през цялото време на двата прехода. Няма никаква промяна на ритъма в крачките на пасажа непосредствено преди прехода. Първите крачки на удължен тръс са в идеален ритъм, както са и последните преди връщането към „отличен“ пасаж.

Гъвкавост

Конят демонстрира пълна гъвкавост и люлеещ се гръб.

Контакт

Контактът остава мек и еластичен, без никаква загуба на поемане на тежестта по време на преходите. Рамката видимо се удължава в удължения тръс и се скъсява в пасажа.

Импулс

Импулсът се поддържа изцяло и при двата прехода.

Правота

Поддържа се абсолютна правота и при двата прехода.

Събраност	Задните крака са изцяло ангажирани, с голяма активност, като позволяват на коня да остане в равновесие „във височина“.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

9, много добре

Прецизност	Преходите се изпълняват, където е посочено. Качеството както на пасажа и на удължения тръс е „много добро“. Последните крачки на пасажа, от които става преходът към удължен тръс са „много добри“. Последните крачки на удължен тръс, от които става обратният преход също са „много добри“, както и първоначалните крачки на последния пасаж. Самите преходи стават мигновено и с голяма плавност.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Поддържа се абсолютна равномерност през цялото време на двата прехода. Няма никаква промяна на ритъма в крачките на пасажа непосредствено преди прехода. Първите крачки на удължен тръс са в много добър ритъм, както са и последните преди връщането към „много добър“ пасаж.
Гъвкавост	Конят демонстрира пълна гъвкавост и люлеещ се гръб.
Контакт	Контактът остава мек и еластичен, без никаква загуба на поемане на тежестта по време на преходите. Рамката видимо се удължава в удължения тръс и се скъсява в пасажа.
Импулс	Енергията се поддържа изцяло, като при единия преход е възможно това да става по-добре, отколкото при другия.
Правота	Има абсолютна правота и при двата прехода.
Събраност	Задните крака са изцяло ангажирани, като позволяват на коня да остане в равновесие „във височина“.
Подчиненост	Абсолютна охота за изпълнение на упражнението съвместно с ездача.

8, добре

Прецизност	Преходите се изпълняват, където е посочено. Качеството както на пасажа и на удължения тръс е „добро“. Последните крачки на пасажа, от които става преходът към удължен тръс са „добри“. Последните крачки на удължен тръс, от които става обратният преход също са „добри“, както и първоначалните крачки на последния пасаж. Самите преходи стават мигновено и са плавни.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Няма никаква загуба на ритъм в никой от преходите. Първите крачки на удължен тръс също са в добър ритъм, както са и последните преди връщането към „добър“ пасаж.
-------	---

Гъвкавост	Поддържа се гъвкавост.
Контакт	Контактът остава мек и еластичен, като при единия преход е възможно това да става по-добре, отколкото при другия.
Импулс	Поддържа се добър импулс.
Правота	Поддържа се правота и при двата прехода.
Събраност	Задните крака са добре ангажирани и активни, като позволяват на коня да остане в добро равновесие.
Подчиненост	Реакцията на помощите на ездача е мигновена. Не се демонстрира никаква съпротива.

7, сравнително добре

Прецизност	Като цяло и двата прехода са сравнително гладки, но биха могли да са по-отчетливи. Преходите не се изпълняват точно на посочената буква. Самите преходи са чисти и добре балансирани, но са от „сравнително добър“ пасаж към „сравнително добър“ удължен тръс и обратно. Или, единият преход може да е много добър, докато при другия има малка загуба на равновесие.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Няма никаква загуба на ритъм към или на излизане от преходите.
Гъвкавост	Би могло да има повече гъвкавост и еластичност.
Контакт	Основното приемане на удилото е очевидно, но има известно налягане на шията при единия от преходите. Контактът е еластичен, но въпреки това поемането на тежестта на коня би могло да е по-леко.
Импулс	Поддържа се сравнително добър импулс.
Правота	Поддържа се правота и при двата прехода.
Събраност	Задните крака са сравнително добре ангажирани.
Подчиненост	Преходите се изпълняват с желание, но биха могли да бъдат още по-хармонични.

6, задоволително

Прецизност	Преходите би трябвало да се изпълняват по-точно и с по-голяма плавност. Пасажът преди прехода, удълженият тръс и пасажът след прехода би трябвало да са по-изразителни. Или, качеството на пасажа и удълженият тръс може да е високо, но може да има лека съпротива при самите преходи.
------------	---

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът се поддържа, но качеството на пасажа и на удълженият тръс е скромно. На единия от преходите липсва равномерност и плавност.
Гъвкавост	Като цяло би трябвало да има повече гъвкавост и еластичност.

Контакт	Липсва поемане на тежестта, конят е склонен да остава зад отвеса или да натежава на поводите.
Импулс	Необходимо е по-голямо развитие на импулса, или е възможно импулсът да „умира“ при единия от преходите.
Правота	Има лека загуба на правота.
Събраност	Задните крака би трябвало да са по-ангажирани.
Подчиненост	Би трябвало да има по-мигновен отговор на помощите. Има лека съпротива или объркване при единия от преходите.

5, достатъчно

Прецизност	Преходите би трябвало да се изпълняват много по-точно. Преходите са сравнително подчинени, но от едва приемливи пасаж и удължен тръс. Или, пасажът и удълженият тръс са с високо качество, но при единия от преходите има известна загуба на равновесие и ритъм.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Ритъмът/равномерността са нарушени при единия от преходите.
Гъвкавост	Липсва гъвкавост. Конят изглежда доста скован и напрегнат.
Контакт	Има известна тенденция за избягване на контакта, т. е. конят отива малко над удило то или зад отвеса. Много натежава на ръката.
Импулс	Импулсът трябва да е по-развит.
Правота	Конят се изкривява при преходите.
Събраност	Необходимо е повече развитие, или равновесието може да се губи в единия от преходите. Известна липса на ангажираност.
Подчиненост	Показва известна липса на подчиненост или охота при преходите. Мудна реакция на помощите.

4, недостатъчно

Прецизност	Преходите не са достатъчно отчетливи. Възможно е единият от преходите да пропадне изцяло или да е твърде неточен. От „добър“ пасаж конят може да премине на галоп при прехода, и да се коригира бързо. Или, конят преминава от „недостатъчен“ пасаж в „недостатъчен“ удължен тръс и обратно.
------------	--

Тренировъчна скала

Ритъм	Равномерността очевидно се губи при единия от преходите.
Гъвкавост	Конят е скован и напрегнат.
Контакт	Конят е срещу ръката по време на преходите или ясно зад удило то.
Импулс	Демонстрира се очевидна напрегнатост, а не истински импулс.

Импулсът може да е добър при единия от преходите, но в другия има явна грешка. Или, има обща липса на импулс през цялото време.

Правота

Конят се изкривява явно.

Събраност

Има очевидна липса на ангажираност.

Подчиненост

Конят показва липса на подчиненост или охота при преходите. Има известно объркване или съпротива срещу помощите.

3, относително лошо

Прецизност

Явна съпротива и при двата прехода.

Тренировъчна скала

Ритъм

Ритъмът се губи при преходите.

Гъвкавост

Конят е твърде скован/напрегнат.

Контакт

Има съпротива срещу контакта, т. е. конят отива над или ясно зад удицата.

Импулс

Има твърде голяма напрегнатост.

Правота

Конят е крайно изкривен.

Събраност

Очевидно липсва събраност.

Подчиненост

Голяма съпротива срещу помощите. Показва явно неподчинение или липса на разбиране.

2, лошо

Прецизност

Преходите едва се разпознават; конят показва неимоверна съпротива и объркване.

Тренировъчна скала

Ритъм

Ритъмът се губи и в двата прехода.

Гъвкавост

Конят е крайно скован и напрегнат.

Контакт

Може да има неимоверна съпротива срещу контакта и при двата прехода.

Импулс

Импулсът липсва изцяло.

Правота

Крайно изкривен.

Събраност

Няма никакво събиране.

Подчиненост

Има неимоверна съпротива при преходите.

1, много лошо

0, неизпълнено

да има и преходи.

Има неимоверна съпротива при преходите.

Ако не се разпознават нито пасажът, нито удълженият тръс, няма

Общи оценки

Общите оценки отразяват цялата програма и обобщават представянето на коня и ездача. Следователно, средната величина на общите оценки би трябвало да е в същия диапазон като средната величина на всички оценки за изпълнение на движенията в програмата.

Първите две общи оценки - алюри и импулс, дават обобщена оценка на качеството на коня. Третата и четвъртата обща оценка - подчиненост и положение и седеж на ездача, дават обобщена оценка за обзядеността на коня, правилността на изпълнение на всички упражнения и движения и разбирането между кон и ездач.

С общите оценки съдиите показват на ездача, например следното:

Алюри 8, импулс 8, подчиненост 6, положение и седеж на ездача 6:

Добър кон с равномерни алюри и добър импулс, но проблеми с обзядеността и разбирането между кон и ездач.

Алюри 6, импулс 6, подчиненост 7, положение и седеж на ездача 7:

Кон с ограничени алюри, но много подчинен; кон и ездач показват наистина хармонично взаимодействие.

1. Алюри

Оценката за естествените алюри е съсредоточена на свободата и равномерността.

Необходимо е да се покажат и трите алюра, които трябва да са равномерни.

Ако конят показва много добър тръс и галоп, но ходомът изцяло липсва (т. е. конят върви на тръс или пасаж през цялото движение на ходом), оценката за алюрите трябва да бъде недостатъчно (4).

Ако се показва ходом, но е очевидно страничен през цялото движение, оценката за алюрите трябва да бъде достатъчно (5) в най-добрия случай, или по-ниска в зависимост от качеството на тръса и галопа.

Ако ходомът е страничен в едното от упражненията (обикновено това за събран ходом), но е равномерен в другото (удължен ходом), оценката за алюрите трябва да бъде достатъчно (6) в най-добрия случай, или по-ниска в зависимост от качеството на тръса и галопа.

Неравномерните крачки в определени упражнения в обездката, например полупристъпване, рамо вътре, пасаж, и т.н. се вземат предвид при оценките за подчиненост, тъй като причината за тях може да бъде липса на равновесие и еластичност.

Оценки

Добри, много добри и отлични алюри

Алюрите на коня не само са абсолютно равномерни, но създават впечатление, че конят се движи с голяма свобода, във височина, с леки и подвижни рамене, с двигателен импулс, който идва от активната задница. Движението „тече“ през цялото тяло на коня.

Сравнително добри алюри

Кон, който постига оценка 7 за алюри има равномерен ход на ходом, тръс и галоп, показва ясно разграничение на вариациите на съответния алюр, но има по-малко свобода и лекота в раменете и по-малка подвижност и активност на задницата.

Задоволителни алюри

Оценка 6 се дава на кон, който е някак ограничен в иначе коректните алюри или вероятно има много добър тръс и галоп, но липса на отчетливост на четиритактовия ритъм на ходом. Може също така да има добър ходом и добър галоп, но отчетливостта на ритъма на галоп да липсва, или ходомът и галопът да са с добро качество, но при тръса да липсва еластичност и свобода.

Помнете, че ако загубата на равномерност е само моментна, поради загуба на равновесие, то това трябва да се счита повече като проблем на подчинеността.

Лоши оценки

Оценка 5 или по-ниска се дава на коне, които показват сковани и неактивни алюри, на които липсва свобода и еластичност. Обикновено поради тези проблеми конят в крайна сметка губи отчетливия четиритактовия ритъм на ходом и/или тритактовия на галоп.

Ако не се покаже единият от трите алюра (например ходом), оценката трябва да е по-ниска от 5.

Ако съдия забележи, че конят видимо куца, последният се елиминира.

2. Импулс

Оценката за импулс включва желанието за движение напред, енергичността и еластичността, гъвкавостта на гърба и ангажираността на задницата.

Особено важно е да прави разлика между скорост и импулс. По-високата скорост ще извади коня от равновесие, ще го направи по-скован и ще направи невъзможно постигането на истински импулс. Доброто покриване на терен е важен критерий за импулс, но трябва винаги да върви заедно с пълно равновесие на коня.

Оценки

Добър, много добър и отличен импулс

Ако конят е гъвкав, енергичен и покрива терен, носи се в наистина добро равновесие, показва отчетливи преходи в рамките на съответния алюр, като задните крака създават впечатление, че стъпват под тялото на коня и по този начин създават лекота и подвижност на раменете във всички движения, то тогава съдиите трябва да присъдят висока оценка - 8, 9 или 10.

Сравнително добър импулс

Може да има необходимост от по-голяма гъвкавост на гърба с по-добре ангажирани задни крака. Но, създаваният двигателен импулс е достатъчен, за да позволява на коня да изпълнява упражненията сравнително добре, с известна степен на лекота и плавност. Може да има случай, когато оценка 7 се дава на кон, който показва голяма енергия и еластичност на, например, тръс, но демонстрира известна скованост и липса на плавност в упражненията на галоп, или обратното.

Задоволителен импулс

Ако конят изпълнява програмата като създава впечатление, че е доста плосък, за което причина е известна липса на активност, ангажираност и лекота, и не показва вариациите на алюрите, според както се изисква от трудността на програмата, то тогава импулсът се счита за задоволителен.

Лоши оценки

Оценка 5 или по-ниска се дава на кон, който показва сковани, мудни или просто забързани и неактивни алюри, като си влачи задните крака, има ограничено покриване на терен и активност на задницата, и е с напрегнат гръб.

3. Подчиненост

Оценката за подчиненост включва внимание и доверие; хармония; лекота на движенията; възприемане на удилото и лекота на предницата.

Спазването на всички изисквания/изпълняването на всички движения на дадена програма по обездка е основният критерий за подчинение.

Първата мисъл при оценяване на подчинеността е желанието/охотата - конят разбира, какво се иска от него и достатъчно вярва на ездача, за да реагира на помощите без страх и напрежение. Правотата, равновесието и тенденцията за движение във височина му позволяват да стои пред шенкелите на ездача и да върви напред като приема удилото и поема тежестта си. Именно това създава впечатлението за хармония и лекота.

Подчинението не означава сляпо покорство, а послушание, което намира израз в

постоянното внимание на коня, неговата охота и доверие, както и от хармонията, лекотата и непринудеността на изпълнение на различните движения. Степента на подчинение се проявява още и в начина, по който конят възприема удилото, с лек и мек контакт и гъвкав задтилък, или със съпротива и избягване на ръката на ездача, като конят остава „над“ или „зад“ удилото. Основният контакт с устата на коня трябва да е през транзелата.

Показването на езика, държането му над удилото или пълното му изтегляне, както и скърцането със зъби или тревожното махане с опашка като цяло са признаци на нервност, напрежение или съпротива от страна на коня, и трябва да бъдат взети предвид от съдиите при оценяването на всяко движение, при което се проявяват, както и при общата оценка за подчинение.

Проблеми с езика:

- Езикът се вижда леко отстриани, или долу пред устата на коня няколко пъти - отнема се една точка от съответното движение и в общата оценка за подчинение.
- Езикът е изтеглен под удилото и устата е отворена - отнема се една точка от качеството на всяко движение, където се проявява и в общата оценка за подчинение, оценка не повече от 6.
- Езикът е над удилото и виси отвън - не повече от 5 за всяко движение, където се проявява и в общата оценка за подчинение.
- Свръх-активните устни нямат значение.

Скърцане със зъби - Ако конят е доволен и работи с охота, то тогава това не представлява съпротива и не трябва да се наказва. Ако скърцането е причинено от напрегнатост (конят е скован в гърба, тревожно маха с опашка), се отнема една точка от качеството на движението, където се проявява и в общата оценка за подчинение.

Правилното приемане на двойната юздечка, е когато основният контакт е с транзелния повод, с по-лек контакт с мундщучния повод. Ако ездач изпълни програма, при която мундщучният повод виси напълно, се отнема една точка в оценките за подчинение и за положение на ездача. Но, ако ездач изпълни програма, при която основният контакт е само с мундщучния повод, а транзелният виси, се отнема една точка от всяко движение, както и от оценките за подчинение и за положение на ездача.

Други елементи, които влияят на оценката за подчинение, са събраност, правилно огъване и правота.

Оценки

Добра, много добра и отлична подчиненост

Кон, който получава високи оценки от 8, 9 и 10, създава впечатление, че изпълнява движенията по собствено желание. Ездачът съумява да направлява коня в програмата като създава впечатление, че конят е винаги пред помощите на ездача, остава в истинско

равновесие и поема тежестта си. Картината, която се получава е за хармония и лекота във всички движения. Критериите от тренировъчната скала са изпълнени изцяло.

Сравнително добра подчиненост

Като цяло ездачът е в състояние да направлява доста добре подчинения кон в програмата без видимо напрежение. През повечето време конят е пред помощите на ездача, остава в равновесие и поема тежестта си. Може да има леко нарушаване при едно или две от упражненията.

Задоволителна подчиненост

Ако конят изпълнява програмата долу-горе подчинено, но създава впечатление, че доста плосък, понякога проявява проблеми в устата, а задтилкът не остава най-високата точка и има известно извиване на шията, то тогава подчинеността е задоволителна.

Задоволителни оценки за подчиненост се дават, ако важни движения не се показват точно, например, пируетът е голям или пиафето се изпълнява с твърде голяма тенденция за движение напред, и т. н.

Лоши оценки

Ако има значителни грешки във важните движения в програмата, оценката за подчиненост не би трябвало да е по-висока от 5, например: конят не приема помощите за пиафе, има много проблеми с летящите смени или страничните движения.

Кон, който получава по-ниска оценка от 5 за подчинение е кон, който е видимо непослушен или ненаучен. Конят не приема помощите на ездача или му липсва увереност и разбиране за движенията, които се искат от него.

4. Положение и седеж на ездача

Коректност и ефективност на помощите

Всички движения трябва да се постигат с незабележими помощи и без видимо усилие на ездача. Ездачът трябва да бъде с добро равновесие, гъвкав, да седи дълбоко в центъра на седлото, като плавно поема движението на коня с кръста и хълбоците, със стабилни и добре опънати надолу крака. Петите трябва да са най-ниската точка. Горната част на тялото трябва да е изправена и гъвкава. Контактът трябва да е независим от седежа на ездача. Ръцете се държат спокойно, близо една до друга, като палецът е най-високата точка и се получава права линия от гъвкавия лакът през китката и устата на коня. Лактите са близо до тялото. Всички тези критерии позволяват на ездача да следва движението на коня плавно и свободно.

Ефективността на прилаганите помощи определя точното изпълнение на посочените в програмата движения. Винаги трябва да е на лице впечатлението за хармонично взаимодействие между кон и ездач.

Трябва да има връзка с оценката за подчиненост. Например оценка 5 или по-ниска за подчинение и 8 за положение и седеж на ездача не биха били приемливи.

Ездата с две ръце е задължителна при всички международни състезания и тестове по обездка на ФЕИ. Но, в свободния стил езда, при която поводите са в едната ръка, се допуска до четири движения. Когато обаче след завършване на изпълнението си ездачът напуска манежа ходом с отпуснат повод, той може по свое желание да язди само с една ръка.

Използването на гласа или цъкането с език няколко пъти е сериозна грешка, за която се отнемат поне две точки от оценката на движението, при което се използват. Оценката за положение и седеж на ездача не може да е по-висока от 6.

Оценки

Добри, много добри и отлични положение и седеж на ездача

Създава се впечатление за хармония, лекота и взаимно разбирателство. Помощите на ездача са почти незабележими, конят реагира на тях и изпълнява движенията. Ездачът е в състояние да направлява коня в програмата, като се създава впечатлението, че конят винаги е пред помощите, остава в равновесие и поема тежестта си. Създава се впечатление за елегантност.

Сравнително добри положение и седеж на ездача

Конят е в състояние да направлява коня, който е подчинен и не проявява видимо напрежение. През повечето време конят е пред помощите. При едно или две упражнения може да има малко неразбиране между коня и ездача. Има известна липса на ефективност на помощите на ездача.

Задоволителни положение и седеж на ездача

Оценка „задоволително“ се дава, когато ездачът не е в състояние да повлияе на коня по наистина ефективен начин или когато помощите се прилагат прекомерно. Изпълнението на различните упражнения е много неточно или ездачът не успява да изпълни някои от основните упражнения по задоволителен начин.

Оценка „задоволително“ се дава, ако ездачът изглежда не успява да изпълни определени упражнения (например, проблеми при седежа на удължен тръс, грешни помощи с тежестта при пируетите или полупристъпванията, или твърде прекомерни помощи в галопа или пиафето, и т. н.). Също така такива оценки се дават, ако помощите на ездача са доминиращи.

Лоши оценки

Оценка 5 или по-ниска се дава, ако ездачът смущава коня постоянно, ако ездачът е неспособен да изпълни повечето от движенията по задоволителен начин, или ако ездачът е твърде груб с помощите.

Международни състезания по обездка за пет- и шестгодишни коне

Цели на състезанията за млади коне

Основната идея на състезанията за млади коне е да въведат пет- и шестгодишните коне в състезанията по обездка, да им се помогне да придобият опит в манежа по обездка и да им се предостави възможност да се съревновават помежду си в програми от еднакво ниво на трудност.

Основната цел на тези състезания е да се оцени правилното трениране на млади коне за обездка, както и издигането на значението на националните породи и поощряването на интереса към международните състезания, включващи млади коне.

Изпитанията за пет- и шестгодишни коне не са изолирани състезания. Те са основата за изпитанията от по-високо ниво, т.е. Приз Свети Георги и Междинна категория 1 (Интермедиер I).

В международни състезания, пет- и шестгодишните коне участват в предварителни тестове и финални тестове. Всички тестове за ниво на тренираност са съобразени с възрастта на коня. (За четиригодишни коне ФЕИ предлага един тест за национални състезания.)

Видът на теста предоставя възможност да се подчертае колко добри са основните алюри.

Има две специални упражнения в теста за млади коне:

- „Удължаване на стъпките на дълъг повод“

За се получи цялостно впечатление за гъвкавостта на младите коне, се изисква ездачът да остави коня „да се протегне на дълъг повод“. Тук съдията може да види дали конят си люлее гърба, дали конят е мек, гъвкав и добре уравновесен, спокоен и послушен. За да се изпълни упражнението „удължаване на стъпката на дълъг повод“ правилно, ездачът трябва да пропусне поводите и конят постепенно да протегне напред и надолу шията и главата, но като същевременно поддържа постоянен контакт с ръцете на ездача, показва добра активност със задните крака, които стъпват дълбоко под тялото на коня. При прихващането на поводите конят трябва да ги приема без съпротива.

- „Пропускане и прихващане на повода“

Това упражнение позволява да се оцени поемането на тежестта на коня и дали контактът е правилен, или не. За две или три крачки ездачът премества ръцете си напред и губи контакта с устата на коня. Конят не променя положението на главата и шията.

В тестовете за петгодишни коне се изисква само началото на събиране. За шестгодишни коне е необходимо по-ясно изразено събиране. Също така качеството на страничните движения и на летящите смени е важна част на оценяването на тестове на шестгодишни коне.

Тестовете се изпълняват с юздечка, транзела и презносник според правилата на ФЕИ. Бинтове и нагайки не са позволени.

Съдийство на тестове за млади коне

Тестовите за млади коне трябва да се оценяват от жури на терен, съставено от трима съдии от листите на ФЕИ, които се намират в една и съща кабина, разположена в С, и работят екипно.

При шампионати се назначават четирима съдии, един от които също така има ролята на коментатор за публиката. След всеки тест коментиращият съдия коментира за публиката коня, както и цялостното впечатление от цялото представяне. Този вид устна информация не е задължителна за обикновени състезания, но е препоръчителна, за да поощрява зрителския интерес.

Задължително се използват оценъчни листове с насоки. Съдиите дават 5 оценки: за тръс, ходом, галоп, подчиненост и общо впечатление. Позволено са оценки с десетки от единицата (десетични дроби) (например, 7.4, 6.8, и т.н.). Оценките се събират и сумата се дели на 5, с което се получава общата оценка. Разбира се, от нея се вадят точки за грешки (първа грешка 0.2, втора, 0.4, трета грешка - елиминирание).

Отделните оценки се обясняват с подробни коментари в оценъчните листове. Специално внимание трябва да се обръща на графата „Общо впечатление“, където трябва да бъдат изложени всички положителни и отрицателни страни на коня.

В програмата на състезанията за млади коне трябва да се остави пауза от 1-2 допълнителни минути между всеки състезател, за да може конят да свикне с обстановката. Това време също така е необходимо и за коментара на съдията и съобщаване на оценките, които се обявяват веднага след представянето на състезателя.

Принципи за съдене на състезания за млади коне

Три аспекта са най-важни при съденето на изпитания за млади коне:

- Алюрите.
- Стандартът на подготовка.
- Общото впечатление, в това число екстериорът (conformation) на коня, неговият темперамент и естествените му дадености да стане кон за обездка от висока класа.

Алюри

Алюрите трябва да се оценяват безкомпромисно, тъй като са от особена важност за качеството на коня за обездка.

Алюрите трябва да са абсолютно равномерни, без напрежение. Двигателният импулс идва от активната задница и минава през люлеещия се гръб. Стъпките и крачките трябва да са еластични като конят показва височина и свобода на раменете.

Съдиите наблюдават естественото поемане на тежестта на коня, мекото и еластично приемане на удилото и правилната рамка, но всеки от тези елементи зависи от възрастта на коня и нивото му на подготовка.

Подробни описания на алюрите фигурират са дадени в частите „Тренировъчна скала“, „Описание на движенията“ (ходом, тръс и галоп) и „Общи оценки“ (алюри).

При оценяването на алюрите в тестове за млади коне съдиите също така трябва да преценят дали конят има потенциал за по-високо ниво на събраност и удължаване.

Стандарт на подготовка

Правилната подготовка, която отговаря на възрастта на коня е точно толкова важна, колкото и алюрите. Съдиите трябва да преценят дали подготовката на коня съответства или не на принципите на тренировъчната скала. Специално ударение се поставя на мекия и постоянен контакт, устата, която леко дъвче удилото, и еластичния задтильк. Задтилькът трябва да е най-високата точка, а шията да е без никакво ограничение. Огъването на страни на шията и тялото трябва да са еднакво развити на двете страни. Конят трябва да е гъвкав и послушен.

При съдене на тестове за пет- и шестгодишни коне съдиите трябва да правят разлика между несъществени грешки, които не представляват съществен фактор в оценката, и съществени грешки, които в общия случай водят до по-ниски оценки.

По-несъществените грешки (например моментно отклонение на вниманието) трябва да се съдят с известна снизходителност, ако като цяло конят показва правилна подготовка с добре развити алюри. Коня, които в началото на теста показват напрежение и моменти на отклоняване на вниманието или дори могат да са донякъде неспокойни, трябва да бъдат оценявани по-снизходително, отколкото в други международни състезания по обездка.

По-малко съществени грешки в категорията 5-годишни коне:

- Моменти на напрежение в началото на теста с леко отклоняване на вниманието, но представянето се подобрява до края на програмата
- Конят не е напълно внимателен и прав при спирането
- Преходите не са точно на буквите
- Лека и моментна изкривеност
- Конят тръгва на галоп с грешен водещ крак, но се поправя незабавно
- Кратко прекъсване на алюра, т. е. преминава в тръс по време на галоба, но се поправя веднага
- Проста смяна на водещия крак с 2 или 6 крачки на ходом, вместо 3-5 крачки

По-малко съществени грешки в категорията 6-годишни коне:

- Конят започва/свършва страничното движение не точно в посочената буква
- Губи огъването в края на страничното движение
- Летящата смяна не е точно в посочената буква

Съществените грешки (неподчинение или липса на правилна подготовка) водят до по-ниски оценки. Примери за това са: неравномерен ритъм, напрегнатост, лошо приемане на удилото, скованост на гърба, очевидна изкривеност и недостатъчна ангажираност на задните крака.

Съществени грешки в категорията 5-годишни коне:

- Неравномерен ритъм в движенията на тръс
- Липса на отчетлив тритактов ритъм на галоп, включително контра-галоп
- Неравномерни крачки или крачки на раван при ходома, включително при завъртане около задницата
- Явна съпротива или загуба на движение с диагонален чифт крака при отстъпването
- Проста смяна на водещия крак без никакви крачки на ходом
- Напрегнатост в цялата програма
- Многократни проблеми в контакта, извиване, проблеми с устата
- Липса на гъвкавост на гърба
- Явна изкривеност
- Сковани задни крака, липса на енергия и ангажираност

Съществени грешки в категорията 6-годишни коне:

- Неравномерен ритъм в движенията на тръс
- Липса на отчетлив тритактов ритъм на галоп, включително контра-галоп
- Неравномерни крачки или крачки на раван при ходома, включително при пируетите на ходом
- Липса на ясно огъване в страничните движения
- Повечето летящи смени не са коректни
- Напрегнатост в цялата програма
- Многократни проблеми в контакта, извиване, проблеми с устата
- Липса на гъвкавост на гърба
- Явна изкривеност
- Сковани задни крака, липса на енергия и ангажираност

Общо впечатление

Освен качеството на алюрите и стандарта на подготовка, съдиите трябва да преценят също така дали конят показва достатъчно естествен талант, за да се развие в кон за обездка от висока класа.

Общото впечатление се основава на:

- Стандартът на подготовка в съответствие с тренировъчната скала, в това число качеството на алюрите, гъвкавостта, лекотата и непринудеността при изпълнение на упражненията.
- Потенциалът и пригодността на коня за състезател по обездка.

Кон, който е подходящ за обездка се отличава с темперамента си, екстериора и собственото излъчване. Цветът и големината на коня не се вземат под внимание.

Темперамент

Младият обездакджийски кон трябва да бъде внимателен по природа, но въпреки това спокоен. Трябва да бъде активен и ангажиран, но без напрежение. Конят трябва да върви напред с желание, без никакъв натиск от ездача, и винаги да е съсредоточен в помощите на ездача.

Екстериор (Conformation)

Правилният екстериор е от особена важност за развитието на висококласен кон за обездка.

В идеалния случай конят трябва да има телосложение с естествена рамка във височина. Трябва да има добре оформени задни крака, които лесно стъпват под тялото на коня и задница, която естествено се снижава и носи тежест. Гърбът не трябва да е дълъг, така че да изглежда слаб, или къс, което затруднява страничното огъване. Раменете трябва са полегати, а не отвесни, за да позволяват лекота и освободеност на движение. Шията трябва да е добре поставена върху раменете с естествена извивка. Главата трябва да е добре поставена на шията, с гъвкав задтильк и не твърде масивно гърло.

Излъчване

Добрият кон за обездка трябва да има присъствие и излъчване. Излъчването идва от цялостната стойка на коня. Степента на излъчване и присъствие се определят от начина, по който конят се представя по време на теста, естествения му чар, начина, по който се движи и освободеността на алюриите.

Добрият обездакджийски кон е чувствителен и работи с охота. Притежава естествена готовност да върви напред, но също така е психически спокоен.

Кон, който има потенциал за спорт на високо ниво, трябва да бъде отличен повече от кон, който изпълнява теста с послушание, но не показва потенциал за по-нататъшно развитие.

Насоки за оценяване

При всички положения се използват оценъчни листове. Поставят се оценки и се дават коментари за трите основни алюра, подчиненост и общо впечатление.

- **Тръс** - консултирайте се с главата в книгата за работен тръс, събран тръс, среден тръс и удължен тръс.
- **Ходом** - консултирайте се с главата в книгата за среден ходом и удължен ходим.
- **Галоп** - консултирайте се с главата в книгата за работен галоп, събран галоп, среден галоп и удължен галоп.

- **Подчиненост** - вижте частта за подчиненост под „Общи оценки“ като вземате под внимание стандарта на подготовка, посочен по-горе.
- **Общо впечатление**

Тъй като оценяването на общото впечатление при тестовете за млади коне е много специален фактор, указанията по-долу трябва да се следват като насоки в процеса на оценяване.

Общо впечатление

Оценки между 10 и 9

Стандарт на подготовка	Всички критерии на Тренировъчната скала са изпълнени в най-висока степен.
Алюри	Абсолютна равномерност във всички алюри и техните вариации. Изключителна активност и ангажираност, очевидна способност/желание за събиране/удължаване. Енергията минава през отпуснат и гъвкав гръб.
Пригодност	Кон, който прави внушително впечатление с присъствието и излъчването си. Отличен екстериор.
Потенциал	Показва естествения талант да стане обездкаджийски кон от най-висока класа.

Оценки между 9 и 8

Стандарт на подготовка	Всички критерии на Тренировъчната скала са изпълнени правилно.
Алюри	Конят е абсолютно равномерен във всички алюри и техните вариации. Много добра активност и ангажираност, очевидна способност/желание за събиране/удължаване. Енергията минава през отпуснат и гъвкав гръб.
Пригодност	Кон с присъствие и излъчване. Коректен екстериор.
Потенциал	Показва естествения талант да стане обездкаджийски кон от висока класа.

Оценки между 8 и 7

Стандарт на подготовка	Конят е трениран правилно, всички критерии на Тренировъчната скала са изпълнени.
Алюри	Конят е равномерен във всички алюри и техните вариации. Добра активност и ангажираност, способност/желание за събиране/удължаване. Люлее се, отпуснат и гъвкав гръб.

Пригодност	Кон добро отношение и поведение. Коректен екстериор.
Потенциал	Показва естествен талант да стане обездкаджийски кон от по-висока класа.

Оценки между 7 и 6

Стандарт на подготовка	Всички критерии на Тренировъчната скала са изпълнени като цяло.
Алюри	Конят е равномерен във всички алюри. Липсва известна активност и ангажираност. Конят би могъл да показва повече естествена способност/желание за събиране/удължаване. Известна липса на свобода в раменете.
Пригодност	Ограничено присъствие и излъчване. Известни малки недостатъци в екстериора.
Потенциал	Не се разкрива очевиден естествен талант да стане обездкаджийски кон от по-висока класа.

Оценки между 6 и 5

Стандарт на подготовка	Налице са недостатъци по отношение на критериите на Тренировъчната скала.
Алюри	От време на време конят губи ритъм и равновесие. Сковани задни крака, които не са активно ангажирани. Ограничена способност/желание за събиране/удължаване. Липсва свобода в раменете. Конят остава на предницата, която отива надолу.
Пригодност	Екстериорът може да не е подходящ за развиването на коня в обездкаджийски кон от висока класа.
Потенциал	В момента липсва необходимият естествен талант да стане обездкаджийски кон от по-висока класа.

Оценки под 5

Съпротива срещу помощите на ездача.
Неправилна основна подготовка.
Алюрите не са равномерни.
Конят не успява да изпълни движенията на теста.

Обобщение

Съденето на изпитания за млади коне се основава на обширен опит на съдене на състезания по обездка. Освен това съдията трябва да има ясна представа за това как трябва да изглежда младия обездкаджийски кон и трябва да е много добре запознат с принципите и начина на трениране на млади коне, както на теория, така и на практика.

ИЗПИТАНИЯ СВОБОДЕН СТИЛ

Принципни концепции за Свободния стил

Творческата свобода при програмата Свободен стил позволява на ездача да покаже специалните дадености на коня, както и да ги подсили с подходяща музика. Няма никакви ограничения пред изобретателността в рамките на определени правила, но дори и много добрата хореография и добре подбрана музика не могат да компенсират лошото представяне от техническа гледна точка.

Съблюдаването на класическите принципи на ездата и на Тренировъчната скала остава като абсолютно предварително условие за всички изпитания Свободен стил; критериите, които се наблюдават, са коректното обучение на коня и уменията на ездача.

Както гласят правилата на ФЕИ, от първостепенно значение при представянето в свободния стил е класическата обездка.

Програмата Свободен стил трябва да има ясна и логична структура и да показва истинска хармония между коня и ездача.

Хармонията и плавността са важна основа на изпитанията Свободен стил.

Елементите с висока степен на събраност трябва да се редуват с упражнения, в които има импулс за движение напред и ясно показани основни алюри.

Всички елементи, които повишават степента на трудност, се оценяват положително, когато изцяло се допълват и подсилват от музиката.

Всички упражнения трябва да са отчетливи и с ясно установени моменти, които маркират началото и края им.

Правила за състезанията Свободен стил

За да се намали броят на състезатели до най-много 15, всяко състезание по Свободен стил трябва да бъде предшествано от квалификационен тест на същото ниво.

Ако състезател, успешно преминал квалификациите не може да участва в състезанието Свободен стил, класираният се след него ездач се придвижва нагоре.

Начало на изпитание Свободен стил може да бъде дадено, ако на квалификационния тест се достигнат **най-малко** 55% от точките.

Ездачът трябва да влезе в манежа в рамките на 20 секунди от началото на музиката. Превишаването на това време води до елиминиране. Музиката трябва да спре с поздрава накрая. Спирането по средната линия в началото и края на програмата на Свободен стил е

задължително. Отчитането на времето започва след като ездачът тръгне напред след първоначалното спиране, и свършва с поздрава накрая.

Проблеми с музиката по време на изпитание Свободен стил

Всеки състезател отговаря за техническото качество на музиката, която предоставя на компакт диск, мини-диск или касета. Препоръчително е да се предадат две копия на музиката.

Организаторите са задължени да предоставят професионална музикална уредба, ако е възможно с двойна система за компакт диск/касета, така че да има резервна, ако едната се повреди. Препоръчително е също така да се извърши и проверка на звука заедно със състезателя. Времето за тази проверка трябва да бъде посочено в програмата на състезанието.

Ако при музикалния съпровод при изпълнението на някой състезател в изпитанието Свободен стил прекъсне, ездачът може, с позволение на Председателя на журито на терен, да напусне манежа. Съдията в буква С трябва незабавно да изясни причината за проблема и да реши дали засегнатият ездач ще има право да започне отново или да продължи изпитанието. Нарушаването на графика за стартиране на другите състезатели трябва да е минимално, а засегнатият състезател трябва да се върне, за да довърши или да започне отначало своята програма или по време на официална почивка, или в края на състезанието. След като се срещне и разговаря със състезателя, Председателят на журито на терен определя кога същият може да се върне в манежа. Самият състезател решава дали да започне отново от началото или от момента, в който музикалният съпровод е бил прекъснат. И в двата случая вече присъдените оценки не се променят.

Ако музиката прекъсне малко преди края на представянето и ако всички задължителни технически движения са демонстрирани и оценени, Журито на терен не предприема никакви действия, а на ездача се позволява да довърши програмата. Това не би трябвало да има влияние на оценката за музика и общо впечатление.

Оценяване на програми Свободен стил

Позволен и непозволен движения

Задължителните упражнения за програмата Свободен стил са посочени в тестовете за всеки клас.

Юноши Свободен стил

В случай, че умишлено се покажат следните движения, състезателят получава 0 за цялото движение, а оценките за хореография и степен на трудност не могат да бъдат по-високи от 5.

1. Повече от полу-пируети на ходом (т. е. повече от 180 градуса). Крайната оценка за пируети трябва да е 0 (без значение от други коректно изпълнени пируети).

2. Летящи смени в серия (на всеки четири или по-малко маха). Крайната оценка за всички летящи смени трябва да е 0 (без значение дали са показани други единични смени).

3. Позволена е една обратна смяна на ръката на галоп. Но, ако се изпълни повече от една смяна на посоката, крайната оценка за полупристъпвания на галоп, както лявото, така и дясното, е 0 (без значение дали са показани други коректни самостоятелни полупристъпвания). Внимание! Обратните смени на ръката на тръс са позволени, ъглите на които са по избор на ездача.

4. Ако ходомът не е показан в една следа (само по прави или криви линии), а се изпълнява единствено като явно странично движение, оценката е 0.

5. Травер и ранвер са позволени като част от хореографията.

Ако умишлено се изпълни някое движение, което не е упоменато в изпитанията за юноши, например пируети на галоп, пиафе, пасаж, състезателят се елиминира.

Млади ездачи Свободен стил

В случай, че умишлено се покажат следните движения, състезателят получава 0 за цялото движение, а оценките за хореография и степен на трудност не могат да бъдат по-високи от 5.

1. Повече от полу-пируети на галоп (т. е. повече от 180 градуса). Крайната оценка за пируети трябва да е 0. Внимание! Ако „незаконният“ пирует е показан само примерно наляво, то тогава само левите пируети ще получат оценка 0, без значение дали има други коректно изпълнени леви пируети, и обратно. За да се постигне висока техническа оценка, полу-пируетите на галоп трябва да се демонстрират от права линия към права линия. Полу-пируетите могат да бъдат от полупристъпване към полупристъпване; но ако се показват единствено от полупристъпване към полупристъпване, оценката ще бъде недостатъчно. Полу-пируети на галоп, изпълнени от и към ходом се зачитат само в частите за хармония и хореография.
2. Ако се демонстрират летящи смени в серии на два маха или на един мах, крайната оценка за всички летящи смени трябва да е 0 (без значение дали са показани други коректно изпълнени смени на четири и три темпа). Позволени си обратни смени на ръката, ъглите на които са по избор на ездача.
3. Ако ходомът не е показан в една следа (само по прави или криви линии), а се изпълнява единствено като явно странично движение, оценката е 0.
4. Травер и ранвер са позволени като част от хореографията.

Ако умишлено се изпълни някое движение, което не е упоменато в изпитанията за млади ездачи, например пиафе, пасаж, състезателят се елиминира.

Интермедиер I Свободен стил

В случай, че умишлено се покажат следните движения, състезателят получава 0 за цялото движение, а оценките за хореография и степен на трудност не могат да бъдат по-високи от 5.

1. При повече от единични пируети на галоп (т. е. повече от 360 градуса), крайната оценка за пируети трябва да е 0. Внимание! Ако „незаконният“ пирует е показан само примерно наляво, то тогава само левите пируети ще получат оценка 0, без значение дали има други коректно изпълнени леви пируети, и обратно, ако „незаконният“ пирует е бил само надясно. За да се постигне висока техническа оценка, пируетите на галоп трябва да се демонстрират от права линия към права линия. Пируетите могат да бъдат от полупристъпване към полупристъпване; но ако се показват единствено от полупристъпване към полупристъпване, оценката ще бъде недостатъчно. Пируети на галоп, изпълнени от и към ходом се зачитат само в частите за хармония и хореография.
2. Ако се демонстрират летящи смени в серии на всеки мах, крайната оценка за летящите смени трябва да е 0 (без значение дали са показани други коректно изпълнени смени на три и два маха).
3. Ако ходомът не е показан в една следа (само по прави или криви линии), а се изпълнява единствено като явно странично движение, оценката е 0.
4. Травер и ранвер са позволени като част от хореографията.

Ако умишлено се изпълни някое движение, което не е упоменато в изпитанията на ниво Интермедиер, например пиафе, пасаж, състезателят се елиминира.

Гран при Свободен стил

В случай, че умишлено се покажат следните движения, състезателят получава 0 за цялото движение, а оценките за хореография и степен на трудност не могат да бъдат по-високи от 5.

1. При повече от двойни пируети на галоп (т. е. два пируета, всеки по-голям от 360 градуса, в едно движение без прекъсване), крайната оценка за пируети трябва да е 0. Внимание! Ако „незаконният“ пирует е показан само примерно наляво, то тогава само левите пируети ще получат оценка 0, без значение дали има други коректно изпълнени леви пируети, и обратно, ако „незаконният“ пирует е бил само надясно. За да се постигне висока техническа оценка, пируетите на галоп трябва да се демонстрират от права линия към права линия на галоп. Пируетите могат да бъдат от полупристъпване към полупристъпване; но ако се показват единствено от полупристъпване към полупристъпване, оценката ще бъде недостатъчно. Пируети на галоп, изпълнени от и към ходом, или от и към пиафе, се зачитат само в частите за хармония и хореография.
2. Пиафе - За да се постигне висока техническа оценка, пиафето трябва да се демонстрира в права линия с минимум 10 стъпки. Ако пиафето се показва само под формата на пирует, ще

се оцени като технически недостатъчно. Ако се демонстрира пиафе като пирует в допълнение на пиафе с най-малко 10 прави стъпки, техническата оценка ще бъде както обикновено.

3. Пасаж - За да се постигне висока техническа оценка, пасажът трябва да се демонстрира в една следа (минимум 20 м). Ако пасажът се демонстрира само под формата на полупристъпване, ще се оцени като технически недостатъчно. Ако се демонстрира пасаж като полупристъпване в допълнение на пасаж в една следа, техническата оценка ще бъде както обикновено.

4. Ако ходомът не е показан в една следа (само по прави или криви линии), а се изпълнява единствено като явно странично движение, оценката е 0.

5. Травер и ранвер са позволени като част от хореографията.

Ако умишлено се изпълни някое движение, което не е упоменато в изпитанията на ниво Гран при, например движения във въздуха, галоп назад, и т. н. състезателят се елиминира.

Оценки за техническо изпълнение

Оценката за техническо изпълнение зависи единствено от качеството на представянето в задължителните движения на теста. Оценяването става като при стандартен тест.

Съдията присъжда оценка (само цели оценки) за всяко едно демонстрирано движение. Ако ездачът изпълни дадено движение няколко пъти, съдията присъжда няколко единични оценки, като след това се намира средното число (закръглено нагоре или надолу към цяло число, в зависимост от преценката на съдиите), което е и крайната оценка на въпросното движение в края на представянето.

Общата оценка за техническо изпълнение се изчислява като крайните оценки за всяко движение се съберат (умножени по коефициента си) и се разделят на броя движения.

Насоките за присъждане на оценки на задължителните движения са описани в частта в книгата за съответното движение или алюр.

Движение, което е било **пропуснато** означава, че не е демонстрирано никакво изпълнение, и се оценява с 0.

Движения, изпълнени **единствено под изискванията** (например, твърде малко серии смени, недостатъчно стъпки на пиафе) се считат за недостатъчно или лошо изпълнени и получават оценка под 5.

Оценки за артистичност

Петте оценки за артистичност са цели или половинки и се умножават по коефициентите си. Общата оценка за артистичност се изчислява като петте крайни оценки, умножени по съответните коефициенти, се сумират.

- Ритъм, енергичност и еластичност
- Хармония между ездач и кон
- Хореография
- Степен на трудност
- Музика и интерпретация на музиката

Всички оценки за артистичност повече или по-малко зависят от качеството на техническото изпълнение.

Много е важно оценките за артистичност за Ритъм, енергичност и еластичност, Хармония между ездач и кон и Степен на трудност да се съотнасят с оценките за техническо изпълнение. Но също и оценките за Хореография и Интерпретация на музиката могат да се повлияят отрицателно.

Отнемане на точки от оценките за артистичност:

В случай, че програма Свободен стил е очевидно под или над посоченото времетраене, се отнемат по две точки на съдия от общата оценка за артистичност.

Малки грешки при спазване на времетраенето (около 10 секунди) се третираат благосклонно, без отнемане на точки, особено ако са налице необичайни обстоятелства (като външни дразнители или лошо състояние на настилката).

Ако даден състезател се представи под изискванията на теста (т. е. твърде малко серии смени, недостатъчно стъпки на пиафе) **без да е показал посоченото движение поне веднъж**, или ако задължително движение е пропуснато изцяло, оценката за Степен на трудност не може да е по-висока от 5.

Махане на цилиндър - Ако дадено движение се изпълнява като ездачът държи цилиндъра си в едната ръка, крайната оценка за движението е 0, а оценката за хореография и степен на трудност не може да е по-висока от 5.

1. Ритъм, енергичност и еластичност

Тази оценка за артистичност съчетава критериите на първите две общи оценки на стандартното изпитание по обездка. Тук се гледат постоянството на ритъма и равномерността на алюрите, както и качеството и импулсът на коня, гъвкавостта на гърба, еластичността и ангажираността на задните крака. Това означава, че оценката зависи от съответните критерии за техническо изпълнение на тест Свободен стил.

Насоките за оценяване на Алюрите и Импулса са в частта „Общи оценки“.

2. Хармония между ездач и кон

Тази оценка съчетава критериите на третата и четвъртата обща оценка на стандартното изпитание по обездка. Гледа се правилното обучение по обездка на коня: гъвкавостта, контакта, правотата, събирането и височината, завършените качества на всички движения и преходи, както и увереността на коня и желанието му да изпълнява движенията.

Също така се оценява и седежът на ездача, коректността, ефективността и незабележимостта на прилаганите помощи, елегантността на представянето. Следователно оценката за хармония също така зависи от съответните критерии за техническо изпълнение.

Напрегнатост, неподчинение и съпротива на коня, но също и липса на подготовка, несигурност в изпълнението на изискваните движения, както и агресивна езда, водят до значително намаляване на оценката за хармония.

Насоките за оценяване на Подчинеността и Положението и седежа на ездача са в частта „Общи оценки“.

3. Хореография, използване на манежа, изобретателност

Това е една от истинските оценки за артистичност и е по-независима от техническото изпълнение, но силната съпротива от страна на коня или нарушения на програмата влияят отрицателно на тази оценка.

Структурата на теста Свободен стил трябва да бъде оригинална и може да съдържа изненади, но не бива да бъде излишно претрупана. Програмата трябва да отговаря на класическите критерии за обучение на коня и действителното му ниво на подготовка. Доброто представяне на програма Свободен стил се отличава с добре съчетани движения, които са логически подредени, като например елементите с висока степен на събраност се редуват равномерно с упражнения, съдържащи импулс напред, а след добре изпълнените странични движения идва работа в прави линии.

Линиите на движение, които ездачът избира зависят от собственото му въображение и не бива да са твърде подобни на стандартните тестове, а да са измислени така, че лесно да се разпознават. Трябва да се използва целият манеж. Страничните движения трябва да са добре изразени и да се изпълняват по добре очертани линии.

Трябва да има баланс между движенията, които се изпълняват на двата повода. Симетрията разкрива гъвкавостта и хармоничното развитие на коня на двете страни.

Много е изкушаващо да се измисли програма на Свободен стил с драматични обрати. Това означава, че трудностите не трябва да се съсредоточени в началото, а да се разгръщат - съчетани с по-спокойни фази - към впечатляващ финал.

Ударението при трудните движения (например пиафе, пасаж, пирует) в теста Свободен стил

трябва да пада главно върху изпълнението им. Но, прекомерната употреба на едни и същи движения (дори и когато даденият кон/ездач притежават таланта за това) трябва да се избягва тъй като се разминава с балансираната хореография на теста Свободен стил.

Безкрайното повторение на движения не е забранено (например, смени на темп, твърде дълъг и уморителен пасаж, или твърде много стъпки на пиафе, които нямат никаква връзка с изискванията на стандартния тест по обездка) и няма да доведе до елиминиране, но ще намали оценката по критерия Хореография.

Твърде много преходи и чести смени на алюра, както и неговите вариации, могат да повлияят отрицателно на гладкостта и плавността на представянето.

Допълнителни пируети с пиафе и полупристъпвания с пасаж се оценяват положително в оценката за хореография (но не и в тази за степен на трудност).

Ясното разполагане на движенията позволява по-добра преценка и оттук - дава възможност за по-добро оценяване от съдийска гледна точка.

Хореографията трябва да бъде така измислена, че да е насочена към късата страна на манежа в С. Твърде много движения, при които конят е насочен с опашката към съдиите, не се приемат добре.

Насоки за оценяване на Хореографията

Оценки 10 до 9

Представянето е впечатляващо във всеки аспект и се отличава с брилянтно техническо изпълнение.

Използване на манежа

- Отлично/много добре измислена програма, в която се използва целият манеж.
- Отличен/много добър баланс между работа на ляв и десен повод, структурирана симетрично.
- Отлично позициониране на важните движения и свързващите ги линии.
- Въображение във фигурите (използване на вътрешните линии на манежа, централната линия, серпентини, волтове), оригинални, но хармонично съчетани линии на движение.

Изобретателност

Балансирана употреба на алюрите, в съответствие със стандартните тестове.

Подходящи, понякога необичайни, но много хармонични смени на алюрите, отчетливи вариации в рамките на един и същ алюр.

Балансирана употреба на движенията, но с ясно наблягане на движенията, които имат коефициент.

Движенията/последователността на движенията се различават от стандартните тестове.

Отлично съчетаване на оригинални движения и преходи.

Логическа и ефективна хореография с впечатляващ завършек.

Наблягане на силните страни на коня без това да става прекомерно.

Оценки 8.5 до 8.0

Добро техническо изпълнение във всички части.

Използване на манежа

- Добре измислена програма, в която се използва целият манеж.
- Добър баланс между работа на ляв и десен повод, структурирана симетрично.
- Много добро позициониране на важните движения и свързващите ги линии.
- Въображение във фигурите (използване на вътрешните линии на манежа, централната линия, серпентини, волтове), оригинални, но хармонично съчетани линии на движение.

Изобретателност

Балансирана употреба на алюрите, в съответствие със стандартните тестове.

Подходящи, понякога необичайни, но много хармонични смени на алюрите, отчетливи вариации в рамките на един и същ алюр.

Балансирана употреба на движенията, ясно наблягане на движенията, които имат коефициент.

Движенията/последователността на движенията се различават от стандартните тестове.

Много добро съчетаване на оригинални движения и преходи.

Логическа и ефектна хореография с впечатляващ завършек.

Наблягане на силните страни на коня без това да става прекомерно.

Оценки 7.5 до 7.0

Техническо изпълнение без отрицателни въздействия върху хореографията.

Използване на манежа

- Добре измислена програма, в която се използва целият манеж.
- Баланс между работа на ляв и десен повод, структурирана симетрично.
- Добре измислени линии, всички движения протичат сравнително добре.
- Линиите винаги са лесно разпознаваеми.
- Въображение във фигурите (използване на вътрешните линии на манежа, централната линия, серпентини, волтове).

Изобретателност

- Баланс на алюрите, в съответствие със стандартните тестове.
- Подходящи и хармонични смени на алюрите, отчетливи вариации в рамките на един и същ алюр.
- Балансирана употреба на движенията, наблягане на движенията, които имат коефициент.
- Движенията/последователността на движенията се различават от стандартните тестове.
- Оригиначните движения и преходите биха могли да са по-добре съчетани.
- Логическа хореография, хармонично редуване на събрани и удължени движения.
- Силните страни на коня биха могли да се подчертават по-добре.

Оценки 6.5 до 6.0

Техническото изпълнение е приемливо без значително нарушаване на хореографията.

Използване на манежа

- Манежът се използва едностранно - от ляво/дясно, или се показват твърде много движения в единия край на манежа.
- Няма ясен баланс между работата на ляв и десен повод.
- Не винаги се поддържа плавността и хармонията на представянето.
- Линиите не са винаги лесно разпознаваеми.
- Многократно използване на едни и същи линии, често в стандартната пътека.

Изобретателност

- Прекомерно оставане на предпочитан алюр или чести смени на алюра, от което би могла да пострада хармонията и които изглеждат нервни.
- Прекомерно повторение на определени „любими“ упражнения или прекаляване с едно (твърде много стъпки на пиафе, „безкраен“ пасаж или твърде много смени в една серия).
- Движенията наподобяват тези в стандартните тестове, няма въображение.
- Изолирани движения, само малко на брой последователност от движения, или много съгъстени движения, от което страда плавността и хармонията.
- Всички важни моменти са в началото на програмата, която става еднообразна към края; много малко редуване на събрани и удължени движения.
- Силните страни на коня не се подчертават ясно.

Оценки 5.5 до 5.0

Разкриват се слабостите на коня, вместо да се подчертаят силните страни.

Движенията се изпълняват очевидно над позволеното ниво (5.0), или има съпротиви, които нарушават плавността на представянето.

Използване на манежа

- Крайно едностранна употреба на манежа - от ляво/дясно, или се показват твърде много движения в единия край на манежа.
- Липса на симетричност в работата на ляво и на дясно.
- Лошо измислени линии, които нарушават плавността и хармонията на представянето.
- Линиите се разпознават трудно.
- На пътеката през повечето време.

Изобретателност

- Прекомерна употреба на любим алюр, без видими вариации.
- Твърде много резки смени на алюра или на вариациите в съответния алюр.

- Твърде много повторение на определени „любими“ упражнения.
- Движенията твърде много наподобяват тези в стандартните тестове, няма нови серии от движения, липса на упражнения с въображение.
- Изолирани движения, само малко на брой последователност от движения, или много съгъстени движения, от което страда плавността и хармонията.
- Трудно разпознаваема хореографска структура, няма хармонично редуване на събрани и удължени движения, криви или прави линии.

Оценки под 5.0

- Няколко задължителни движения не присъстват в хореографията.
- Задължителните движения не могат да се изпълнят поради силна съпротива на коня.

4. Степен на трудност

В сравнение с хореографията, оценяването на степента на трудност е повече свързано с техническото изпълнение. Липсата на качество в изпълнението на движенията се смята за недостатък в представянето на ездача и/или коня. Тези неща трябва да се отчитат като минуси при определянето на оценката за трудност.

Основните изисквания на програмата Свободен стил са постигнати, когато ездачът покаже всички задължителни движения, посочени в тестовете на всяко ниво. Ездачът може да увеличи степента на трудност и повиши оценката за представянето си (когато то е изпълнено технически коректно) чрез:

- Подходящо повторение на единични упражнения, особени упражненията с коефициент.
- Надвишаване на минималните изисквания за упражненията, като например броя на смените на темп или стъпки на пиафе, но без да се прекалява.
- Изпълнение на движенията по линии без помощта на оградата на манежа, като например по вътрешните линии, централната линия, или начупени или извити линии (например, волт и серпентина).
- Добро позициониране на упражненията, което прави тяхното изпълнение по-трудно: например, точно пред оградата на манежа, както и пируети, насочени навън, към публиката.
- Добре представени отчетливи комбинации от движения (например, полупристъпвания на тръс, следвани от полупристъпвания на пасаж, летящи смени на всеки втори мах, след които веднага следват смени на всеки мах, и обратно).
- Взискателни и трудни преходи (например, пиафе или пасаж от ходом, без предварителен тласкателен импулс; преход от ходом или спиране направо към серия летящи смени; значително, но въпреки това хармонично излизане от удължен алюр и преминаване в много събрано упражнение, например, от удължен тръс в пиафе, или от удължен галоп към пирует на галоп или пиафе).
- Изпълнение на движения или преходи като поводите се държат в една ръка (до максимум четири).

Добре пресметнат риск е налице, когато степента на трудност съответства на потенциала и нивото на подготовка на ездач и кон. Смелото и технически коректно представяне е силно

свидетелство за висок стандарт на ездови умения и подготовка на коня. От друга страна, очевидни грешки при изпълнението на движенията могат да покажат поставянето на прекомерни изисквания от ездача на коня, което говори за лошо пресметнат риск, и следователно оценката за Степен на трудност трябва да се намали.

Ако не се представя класическата обездка в съответствие с правилата, е абсолютно необходимо да се реагира като се намали оценката за Степен на трудност.

За повече подробности вижте Приложение VII на Правила за състезания по обездка на ФЕИ.

Насоки за оценяване на Степента на трудност

Оценки 10 до 9

Представяне Свободен стил с отлично техническо изпълнение, което създава впечатлението, че степента на трудност и рисковете са от най-висок калибър.

Изпълнение на изискванията:

- Очевидно е, че програмата се изпълнява на много по-високо ниво, отколкото съответния стандартен тест.
- Много интересни повторения на упражнения, особено такива с коефициент.
- Надвишаване на минималните изисквания за упражненията, като например броя на смените на темп или стъпки на пиафе, но без да се прекалява.
- Съчетаване на възискателни упражнения с много трудни преходи между движенията или алюрите.
- Упражненията често са позиционирани по линии или на места, които правят тяхното изпълнение по-трудно (без използване помощта на оградата, по начупени или извити линии, точно пред оградата на манежа, по посока навън, и т.н.).
- Изпълнение на трудни движения или преходи като поводите се държат в една ръка (максимум четири движения).

Пресметнат риск:

- Много висок риск, който отговаря на уменията на ездач и кон.
- Отлично представяне с впечатляващи силни моменти.

Оценки 8.5 до 8.0

Техническото изпълнение е добро.

Изпълнение на изискванията:

- Програмата се изпълнява на по-високо ниво, отколкото съответния стандартен тест.
- Интересни повторения на упражнения, особено такива с коефициент.
- Надвишаване на минималните изисквания за упражненията, като например броя на смените на темп или стъпки на пиафе, но без да се прекалява.
- Съчетаване на няколко възискателни упражнения с трудни преходи между движенията или алюрите.

- Някои от упражненията са позиционирани по линии или на места, които правят тяхното изпълнение по-трудно (без използване помощта на оградата, по начупени или извити линии, точно пред оградата на манежа, по посока навън, и т.н.).
- Изпълнение на трудни движения или преходи като поводите се държат в една ръка (максимум четири движения).

Пресметнат риск:

- Висок риск, който отговаря на уменията на ездач и кон.
- Много добро представяне с впечатляващи силни моменти.

Оценки 7.5 до 7.0

Техническото изпълнение е сравнително добро.

Изпълнение на изискванията:

- Над задължителния минимум на теста: Степента на трудност отговаря на нивото на съответния стандартен тест.
- Някои интересни повторения на упражнения, особено такива с коефициент.
- Съчетаване на движения, в това число няколко трудни прехода.
- Упражненията понякога са позиционирани по линии без използване помощта на оградата, по начупени или извити линии, или на места, които правят изпълнението им трудно (точно пред оградата на манежа, в посока навън).
- Изпълнение на някои движения като поводите се държат в една ръка (максимум четири движения).

Пресметнат риск:

- Поемане на повишен риск, който отговаря на уменията на ездач и кон.
- Добре изпълнени упражнения, които подчертават някои силни моменти.

Оценки 6.5 до 6.0

Техническото изпълнение е задоволително.

Изпълнение на изискванията:

- Показват се единствено минималните изисквания на теста.
- Всяко задължително упражнение се показва само веднъж.
- Движенията се показват твърде изолирани, почти няма комбинации от движения, много малко преходи.
- Упражненията се изпълняват от лесен подход.

Пресметнат риск:

- Минимален риск, но изпълнението е технически коректно, или
- По-голям риск, но с известни малки технически грешки.

Оценки 5.5 до 5.0

Тези оценки са присъждат в случай на една от следните ситуации, въпреки, че техническото изпълнение все пак е задоволително.

Изпълнение на изискванията:

- Представяне Свободен стил под задължителното ниво (например, брой стъпки на пиафе или летящи смени в серии).
- Показват се движения над позволеното ниво (5.0).

Пресметнат риск:

- Не се поема никакъв риск, или
- Лошо пресметнат риск: Искане се прекомерно от коня и ездача.

Оценки под 5

Тези оценки са присъждат в случай на няколко от следните ситуации, и ако техническото изпълнение е недостатъчно.

- Задължителните движения се пропускат или не се изпълняват.
- Изискванията на нивото не могат да се изпълнят технически.
- Умишлено се показват движения над позволеното ниво и има лошо изпълнение на другите задължителни движения.

5. Музика и интерпретация на музиката

Музиката е още една истинска оценка за артистичност, която е относително независима от техническото изпълнение, но възможно неподчинение на коня можа да повлияе отрицателно на оценката, ако се обърка интерпретацията на музиката.

Музиката е важен творчески елемент на програмата Свободен стил тъй като придава допълнителен акустичен ефект на визуалното впечатление. Често музиката се счита за най-субективния аспект, въпреки че добрата музика на представяне на програма Свободен стил трябва да отговаря на някои обективни критерии.

- Ритъмът на музиката трябва да съответства на различните алюри, движения и преходи. Това означава, че трябва да се избира подходяща музика за всеки алюр. Освен това, специалните движения като пируетите, пиафе, пасаж или удължен тръс/галоп могат да се подчертават от музиката.
- Трябва да се демонстрира интерпретиране на музиката според избраните движения. Преходите в музиката трябва да съвпадат с преходите на алюритите. Впечатлението което се създава трябва да е, че хореографията следва мелодиите и е идеално интерпретиране на музиката.
- Музикалните фрази трябва да подчертават характера на движенията, а не да им

- противоречат.
- Типът музика трябва да отговаря на облика на тандема ездач/кон.
  - Чисто фонова музика без структура и „музикални силни усещания“ говорят за липса на въображение и е малко вероятно да доведат до висока оценка за музикална изразителност.
  - Изборът на музиката може да варира от модерен поп до класическа музика. Препоръчително е да се избират произведения от един музикален жанр, които си пасват по отношение на аранжиранията и „атмосферата“. Китка от произведения в различни стилове може да доведе до дисхармония.
  - Доминиращи вокали не се приемат добре понеже могат да отнемат от артистичното впечатление на представянето. Но, малко добре поставени вокални части биха могли да подобрят това впечатление.
  - Подходяща музика за влизане (не по-дълга от 20 секунди) може да създаде добро първоначално впечатление. Тя може да привлече вниманието на публиката и е добра възможност за състезателя да се убеди, че аудио-системата работи добре и че се използва правилната музика.
  - Музиката трябва да продължи до и включително поздравява накрая. Безкрайно продължаваща музика, чиито звук се намалява от човека зад пулта е много по-невпечатляваща, отколкото подходящо измислен завършек.

Насоки за оценяване на Музиката

Оценки 10 до 9

- Музиката отговаря идеално на всеки алюр и движение.
- Музиката е с идеално подбрани моменти във всички изпълнени преходи.
- Един жанр музика, един вид аранжиранията.
- Впечатляваща музика за влизане, много добре измислен завършек на представянето.
- Музикалните фрази отговарят на характера на всяко от движенията.
- Музиката приляга идеално на характера на тандема кон/ездач.
- Отлично общо впечатление от цялото представяне.

Оценки 8.5 до 8.0

- Музиката отговаря много добре на всеки алюр и движение.
- Музиката е с много добре подбрани моменти във всички изпълнени преходи.
- Един жанр музика, един вид аранжиранията.
- Впечатляваща музика за влизане, добре измислен завършек на представянето.
- Музикалните фрази отговарят на характера на повечето от движенията.
- Музиката приляга много добре на характера на тандема кон/ездач.
- Добро общо впечатление от цялото представяне.

Оценки 7.5 до 7.0

- Подходяща музика за всеки алюр и движение.
- Музиката е с добре подбрани моменти във всички изпълнени преходи.
- Повечето от музиките е в един жанр, един вид аранжиранията.
- Подходяща музика за влизане, ясен завършек на представянето.

- Музикалните фрази отговарят на характера на много от движенията.
- Музиката приляга добре на характера на коня и ездача.
- Сравнително добро общо впечатление от цялото представяне.

Оценки 6.5 до 6.0

- Музиката не винаги отговаря на ритъма на алюрите и на преходите.
- Музикалните фрази понякога противоречат на движенията.
- Смесица от различни типове музика.
- Неудачно използване на вокали.
- Няма музика за влизане и/или ясно обозначен завършек.
- Като цяло задоволително техническо впечатление от представянето, но липсва артистичност.

Оценки 5.5 до 5.0

- Музиката не отговаря на алюрите и движенията на коня.
- Продължителни доминиращи вокали.
- Неподходящи, нехармонични китки от различни видове музика.
- Музиката се разминава с преходите.
- Няма музика за влизане и ясно обозначен завършек.
- Лошо техническо качество на записа на музиката (лошо записана музика, често се променя силата на звука, нехармонична музика, внезапни смени).
- Лошо общо впечатление от представянето с известни нарушения поради неподчинение на коня.

Оценки под 5

- Музика за фон, която изобщо няма връзка с алюрите на коня или с показаните движения.
- Продължителни и явно доминиращи вокали, които вредят на теста.
- Неподходящи, нехармонични китки от различни видове музика.
- Музиката се разминава с преходите.
- Няма музика за влизане и ясно обозначен завършек.
- Лошо техническо качество на записа на музиката (лошо записана музика, силата на звука постоянно се мени, много нехармонична музика, внезапни смени).
- Недостатъчно общо впечатление от представянето с няколко нарушения поради неподчинение на коня.

Заклучение

По-голяма част от общата оценка на представяне Свободен стил зависи от техническото изпълнение.

Оценките за техническо изпълнение при Свободния стил като цяло са по-високи, отколкото при стандартните тестове. Причините за това са: ездачите могат да подчертаят силните страни на конете си и да минимизират слабостите. Също така има възможност за повторение на движение, което не се е получило и така да се повиши крайната му оценка. Ездачите имат по-голяма свобода да изпълняват упражненията свободно.

По-високи оценки за артистичност често са обосновани за хореография и музика тъй като тези оценки не са така силно свързани с техническото изпълнение, както другите оценки за артистичност (Ритъм, енергичност, еластичност - Хармония между кон и ездач - Степен на трудност).

Програмите Свободен стил в обездката са идеално съчетание на езда и изкуство и, подобно на всяко произведение на изкуството - винаги има място за индивидуално разбиране и оценка.